

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANABİLİM DALI
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TURİSTLERİN DESTİNASYON SEÇİMİNE
SIĞINMACILARIN ETKİSİ: TÜRKİYE'YE YÖNELİK
BİR ARAŞTIRMA

Volkan ARATİMUR

Danışman
Doç. Dr. Yılmaz AKGÜNDÜZ

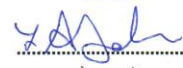
İZMİR-2017

**YÜKSEK LİSANS
TEZ ONAY SAYFASI**

Üniversite : Dokuz Eylül Üniversitesi
Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Adı ve Soyadı : Volkan ARATIMUR
Öğrenci No : 2014800526
Tez Başlığı : Turistlerin Destinasyon Seçimine Sığınmacıların Etkisi: Türkiye'ye Yönelik
Bir Araştırma

Savunma Tarihi : 23.08.2017
Danışmanı : Doç.Dr.Yılmaz AKGÜNDÜZ

JÜRİ ÜYELERİ

<u>Ünvanı, Adı, Soyadı</u>	<u>Üniversitesi</u>	<u>İmza</u>
Doç.Dr.Yılmaz AKGÜNDÜZ	- Dokuz Eylül Üniversitesi	
Yrd.Doç.Dr.Özge ADAN GÖK	- Dokuz Eylül Üniversitesi	
Doç.Dr.Zafer ÖTER	- İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	

Volkan ARATIMUR tarafından hazırlanmış ve sunulmuş olan bu tez savunmada başarılı bulunarak oy birliği () / oy çokluğu () ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. M. Banu DURUKAN SALI
Müdür

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Turistlerin Destinasyon Seçimine Sığınmacıların Etkisi: Türkiye'ye Yönelik Bir Araştırma” adlı çalışmanın, tarafımdan, akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

...../...../2017

Volkan ARATİMUR

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Turistlerin Destinasyon Seçimine Sığınmacıların Etkisi:

Türkiye'ye Yönelik Bir Araştırma

Volkan ARATİMUR

Dokuz Eylül Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı

Turizm İşletmeciliği Programı

Turizmin dünya ekonomisindeki önemi hızla artmaktadır. Dünya ekonomisindeki birçok sektörde duraklama olmasına rağmen, turizm sektörü ülkelerin veya bölgelerin kalkınmasında önemini korumaya devam etmektedir. Ancak sektörün kırılgan yapısı nedeniyle destinasyonlara yönelik talep savaş, hırsızlık, göç, terör, politik istikrarsızlık ve krizlerden etkilenmektedir. Destinasyona seyahat etmek isteyen turistlerin algıladıkları riskler destinasyon tercihlerini değiştirmelerine, seyahatleri ertelemelerine veya seyahatlerini iptal etmelerine neden olabilmektedir. Türkiye'nin bulunduğu coğrafyadaki ülkelerde yaşanan sorunlar milyonlarca ifade edilen sayıda kişinin Türkiye'ye sığınmasına neden olmuştur. Türkiye'deki sığınmacıların Türkiye'ye yönelik turizm talebine etkisini belirlemeye yönelik ulusal ve uluslararası yazında bir çalışmaya rastlanmaması, bu araştırmanın gerçekleşmesinde önemli rol oynamaktadır. Araştırmanın amacını ortaya koyabilmek için öncelikle insanların destinasyon seçimine etki eden faktörlere ilişkin detaylı bir literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Devamında, uluslararası turizm talebinin görüşlerine belirlemek amacıyla senaryolar oluşturulmuştur. Senaryolar oluşturulduktan sonra 8 adet demografik ifadeyi de kapsayan form Mart – Nisan 2017 döneminde Google. Doc formatında online olarak rastlantısal olarak seçilen, Türkiye'de bulunmayan 412 kişiye uygulanmıştır. Formlar SPSS 22.0 programına aktarıldıktan sonra katılımcılara ait görüşlerin yüzde ve

frekanslarını belirlemek amacıyla çapraz tablo analizi yapılarak bulgular raporlandırılmıştır.

Araştırma bulgularına göre snobizm etkisiyle destinasyon tercihini gerçekleştirecek kişilerin üzerinde sığınmacıların bir etkisinin olmadığı; sığınmacıların yarattığı güvenlik sorunun sosyal arayış ve keşif amaçlı seyahat eden kişilerin destinasyon tercihi üzerinde önemli bir etkisinin olmadığı; fiziksel ihtiyaçlarını karşılamak odaklı destinasyon seçimini gerçekleştiren katılımcıların sığınmacıların varlığından olumsuz etkilendiğı; sığınmacıların yarattığı dilenme sorununun alışveriş bakımından çekici bir destinasyon tercihinde bulunmak isteyen turistleri olumsuz olarak etkilemediğı; sığınmacıların yarattığı çevresel sorunların doğal tarihi ve kültürel çekiciliklere sahip bir destinasyona seyahat etmek isteyen kişileri olumsuz olarak etkilediğı; sığınmacılardan ötürü destinasyonların yaptığı fiyat indirimi ve tutundurma çalışmalarının turistlerin destinasyon tercihinin olumlu yönde etkilediğı; sığınmacılardan dolayı katılımcıların destinasyon imajı ile ilgili herhangi bir olumsuz algılarının oluşmamasına rağmen sığınmacıların destinasyonları terk etmeleri, turizm bölgeleri veya şehir merkezlerinin dışında kamplarda barınmaları halinde bu durumun turistlerin tercihlerini olumlu yönde etkileyeceğı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Göç, Sığınmacı, Destinasyon, Destinasyon Seçimi

ABSTRACT
Master's Thesis
The Effect of Asylum Seekers on Tourists' Destination Choices:
A Study Related to Turkey
Volkan ARATİMUR

Dokuz Eylül University
Graduate School of Social Sciences
Department of Tourism Management
Program of Tourism Management

The importance of tourism in the world economy has rapidly increased. Although recessions are experienced in many sectors in the world economy, tourism sector manages to sustain its importance on countries and regions' developments. However, demand toward destinations might be affected from wars, robbery cases, migration activities, political instability and crisis due to sector's fragile structure. Risks that are perceived by tourists who would like to go to destinations might cause them to change their destination choices, delay their vacation dates or cancel their vacations. Problems that are experienced in the countries located in the geography that covers also Turkey led millions of people to asylum in Turkey. The fact that any studies could not be found in national and international literature about the effect of asylum seekers in Turkey on tourism demands to Turkey played an important role on conducting this study.

Firstly, a detailed literature review about the factors affecting individuals' destination choices was conducted to determine the study purpose.

Later, scenarios were created to determine international tourism demand. After creating scenarios, the form that covered 8 demographic characteristics was applied to 412 people, who were not in Turkey and selected randomly, in form of Google. Doc and during March-April 2017. After the forms were transferred to SPSS 22.0 program, they were reported as

conducting cross table analysis to determine percentage and frequency values of opinions belong to participants.

According to research findings, it was determined that with effects of snobbism, asylum seekers did not have an effect on individuals who would make a destination choice; security problems that occurred because of asylum seekers did not have an important effect on destination choices of tourists who traveled for social discovery and adventure; the presence of asylum seekers negatively affected individuals who made destination choice to meet their physical needs; bargaining problem that occurred because of asylum seekers did not negatively affect tourists who would like to make an attractive destination choice in terms of shopping opportunities; environmental problems that occurred because of asylum seekers negatively affected individuals who would like to go to destinations which had natural historical and cultural beauties; discount campaigns and retention efforts that were made by destinations because of asylum seekers positively affected tourists' destination choices; and if asylum seekers left the destinations or they were transferred to camps in outside of touristic destinations or city centers, this condition would positively affect tourists' choices although any kinds of negative perceptions did not occur in tourists' destination images due to asylum seekers.

Keywords: Turkey, Migration, Asylum Seeker, Destination, Destination Choice.

**TURİSTLERİN DESTİNASYON SEÇİMİNE SİĞINMACILARIN ETKİSİ:
TÜRKİYE'YE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA**

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
YEMİN METNİ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR	xi
TABLolar LİSTESİ	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xvii
EKLER LİSTESİ	xviii

GİRİŞ	1
-------	---

**BİRİNCİ BÖLÜM
KURAMSAL ÇERÇEVE**

1.1. DESTİNASYON VE TURİSTLERİN DESTİNASYON TERCİHİ	4
1.1.1. Destinasyon Kavramı ve Özellikleri	4
1.1.2. Turistlerin Destinasyon Seçimine Etki Eden Faktörler	8
1.1.2.1. Turistlerin Destinasyon Seçimine Etki Eden İç (İtici) Faktörler	12
1.1.1.2. Turistlerin Destinasyon Seçimine Etki Eden Dış (Çekici) Faktörler	14
1.2. DESTİNASYON İMAJINA ETKİ EDEN POLİTİK, EKONOMİK, SOSYAL VE ÇEVRESEL ETMENLER	18
1.2.1. Destinasyon İmajına Etki Eden Politik Etkenler	18
1.2.2. Destinasyon İmajına Etki Eden Ekonomik Etkenler	22
1.2.3. Destinasyon İmajına Etki Eden Sosyal, Kültürel ve Çevresel Etkiler	23
1.3. GÖÇ OLAYLARI PERSPEKTİFİNDE SİĞINMACILAR VE DESTİNASYONLAR	26

1.3.1.Göç ile İlgili Temel Kavramlar	26
1.3.2. Güncel Dönemde Dünya’da Sığınmacıların Dağılımı	30
1.3.3.Güncel Dönemde Türkiye’deki Sığınmacıların Durumu	33
1.3.4. Bir Turizm Destinasyonu Olarak Türkiye ve Sığınmacılar	36
1.3.4.1. Toplumsal Etkiler	37
1.3.4.2. Ekonomik Etkiler	39
1.3.4.3. Çevresel Sorunlar	40
1.3.4.4. Güvenlik Sorunu	41
1.3.4.5. Destinasyon İmajı ve Sığınmacılar	42

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

2.1. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ VE AMACI	43
2.2. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ	45
2.3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	45
2.4. ARAŞTIRMANIN KISITLILIKLARI	52
2.5. VERİLERİN ANALİZİ	53

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE DEĞERLENDİRME

3.1. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERE İLİŞKİN BULGULAR	54
3.2. SENARYO 1’E İLİŞKİN BULGULAR	55
3.3. SENARYO 2’YE İLİŞKİN BULGULAR	63
3.4. SENARYO 3’E İLİŞKİN BULGULAR	72
3.5. SENARYO 4’E İLİŞKİN BULGULAR	80
3.6 SENARYO 5’E İLİŞKİN BULGULAR	87
3.7. SENARYO 6’E İLİŞKİN BULGULAR	95
3.8. SENARYO 7’E İLİŞKİN BULGULAR	104
3.9. SENARYO 8’E İLİŞKİN BULGULAR	112
3.10. SENARYO 9’A İLİŞKİN BULGULAR	119

SONUÇ VE ÖNERİLER	129
KAYNAKÇA	142
EKLER	



KISALTMALAR

AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
BM	Birleşmiş Milletler
BMMYK	Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
IOM	Uluslararası Göç Örgütü
ORSAM	Ortadoğu Stratejik Araştırma Merkezi
SAYD	Seyahat Acenteleri Yöneticileri Derneği
TDK	Türk Dil Kurumu
TÜRSAB	Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
UNHCR	Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
UNRWA	Birleşmiş Milletler Yakın Doğu Filistinli Mülteciler için Yardım ve İş Dairesi
VB	ve benzeri

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Turizm Bölgelerinin Genel Özellikleri	s. 7
Tablo 2: Katılımcıların Demografik Dağılımı	s. 55
Tablo 3: Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 56
Tablo 4: Katılımcıların Cinsiyetlerine göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 57
Tablo 5: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 57
Tablo 6: Katılımcıların Çocuk Durumuna Göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 58
Tablo 7: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 59
Tablo 8: Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 61
Tablo 9: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 62
Tablo 10: Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Senaryo 2'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 63
Tablo 11: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre e Senaryo 2'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 64
Tablo 12: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 2'ye Verdikleri Cevaplar	65
Tablo 13: Katılımcıların Çocuk Durumlarına Göre e Senaryo 2'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 66
Tablo 14: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 2'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 67
Tablo 15: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senaryo 2'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 69
Tablo 16: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Senaryo 2'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 70
Tablo 17: Katılımcıların Daha Önce Türkiye'de Bulunma Durumlarına Göre Senaryo 2'ye Verdikleri Cevaplar	s. 72

Tablo 18: Katılımcıların Yaşlarına Göre Senaryo 3'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 73
Tablo 19: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryo 3'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 74
Tablo 20: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 3'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 74
Tablo 21: Katılımcıların Çocuk Durumuna Senaryo 3'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 75
Tablo 22: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 3'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 76
Tablo 23: Katılımcıların Eğitim Duruma Göre Senaryo 3'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 78
Tablo 24: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Senaryo 3'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 79
Tablo 25: Katılımcıların Yaşlarına Göre Senaryo 4'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 80
Tablo 26: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryo 4'e Verdikleri Cevaplar	s. 81
Tablo 27: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 4'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 81
Tablo 28: Katılımcıların Çocuk Durumlarına Göre Senaryo 4'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 82
Tablo 29: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 4'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 83
Tablo 30: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senaryo 4'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 85
Tablo 31: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Senaryo 4'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 86
Tablo 32: Katılımcıların Daha önce Türkiye'de Bulunma Durumuna Göre Senaryo 4'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 87
Tablo 33: Katılımcıların Yaşlarına Göre Senaryo 5'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 88

Tablo 34: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryo 5'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 89
Tablo 35: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 5'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 89
Tablo 36: Katılımcıların Çocuk Durumuna Göre Senaryo 5'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 90
Tablo 37: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 5'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 91
Tablo 38: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senaryo 5'e Verdiği Cevapların Dağılımı	s. 93
Tablo 39: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Senaryo 5'e Verilen Cevapların Dağılımı	s. 94
Tablo 40: Katılımcıların Daha Önce Türkiye'de Bulunma Durumuna Göre	s. 95
Tablo 41: Katılımcıların Yaşlarına Göre Senaryo 6'ya Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 96
Tablo 42: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryo 6'ya Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 97
Tablo 43: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre İle Senaryo 6'ya Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 97
Tablo 44: Katılımcıların Çocuk Durumlarına Göre Senaryo 6'ya Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 98
Tablo 45: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 6'ya Verilen Cevapların Dağılımı	s. 99
Tablo 46: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senaryo 6'ya Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 101
Tablo 47: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Senaryo 6'ya Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 102
Tablo 48: Katılımcıların Daha Önce Türkiye'de Bulunma Durumuna Göre Senaryo 6'ya Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 103
Tablo 49: Katılımcıların Yaşlarına Göre Senaryo 7'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 104

Tablo 50: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre ile Senaryo 7'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 105
Tablo 51: Katılımcıların Medeni hallerine Göre Senaryo 7'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 106
Tablo 52: Katılımcıların Çocuk Durumuna Göre Senaryo 7'e Verilen Cevapların Dağılımı	s. 107
Tablo 53: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 7'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 108
Tablo 54: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senaryo 7'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 110
Tablo 55: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre ile Senaryo 7'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 111
Tablo 56: Katılımcıların Yaşlarına Göre Senaryo 8'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 113
Tablo 57: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryo 8'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 114
Tablo 58: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 8'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 114
Tablo 59: Katılımcıların Çocuk Durumuna Göre Senaryo 8'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 115
Tablo 60: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 8'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 116
Tablo 61: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senaryo 8'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 117
Tablo 62: Katılımcıların Gelir Durumuna Göre Senaryo 8'e Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 118
Tablo 63: Katılımcıların Yaşlarına Göre ile Senaryo 9'a Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 119
Tablo 64: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryo 9'a Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 120
Tablo 65: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 9'a Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 121

Tablo 66: Katılımcıların Çocuk Durumlarına Göre Senaryo 9’a Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 121
Tablo 67: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 9’a Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 122
Tablo 68: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senaryo 9’a Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 124
Tablo 69: Katılımcıların Gelir Durumlarına ile Senaryo 9’a Verdikleri Cevapların Dağılımı	s. 125
Tablo 70: Senaryo 1 ve Senaryo 2 Özeti	s. 126
Tablo 71: Senaryo 3 ve Senaryo 4 Özeti	s. 127
Tablo 72: Senaryo 5 ve Senaryo 6 Özeti	s. 127
Tablo 73: Senaryo 7 ve Senaryo 8 Özeti	s. 128
Tablo 74: Senaryo 9 Özeti	s. 128

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Destinasyonların Mekânsal Unsurları	s. 6
Şekil 2: 1990-2016 Yılları Arasındaki Mülteci Nüfusu	s. 31
Şekil 3: 2015-2016 Ülkelere Göre Sığınma Başvurusunda Bulunan Sığınmacı Sayıları	s. 32
Şekil 4: Yıllara Göre Türkiye’de Geçici Koruma Altına Alınan Suriyeli Sığınmacılar	s. 33
Şekil 5: Geçici Barınma Merkezleri İçinde ve Dışında kalan Suriyelilerin Dağılımı	s. 34
Şekil 6: Geçici Barınma Merkezlerindeki Suriyelilerin Geçici Barınma Merkezlerine Göre Dağılımı (10 İlde 22 Barınma Merkezi)	s. 35
Şekil 7: Yıllara Göre Türkiye’de Yakalanan Düzensiz Göçmen Sayısı	s. 35
Şekil 8: 2016 Yılında Türkiye’de Yakalanan Düzensiz Göçmenlerin Uyruklarına Göre Dağılımı (İlk 10 Uyruk)	s. 36

EKLER LİSTESİ

Ek 1: Türkçe Senaryo Formu

ek s. 1

Ek 2: İngilizce Senaryo Formu

ek s. 6

Ek 3: Rusça Senaryo Formu

ek s. 11



GİRİŞ

Turizm turistlerin sürekli konakladığı yerleşim yerlerinin dışında, bir destinasyona sınırlı bir süre için seyahat etmesi, konaklaması sonra da geri dönmesini içerdiğinden destinasyon kavramı turizm faaliyetlerinin merkezinde yer almaktadır (Cooper ve Hall, 2008:112). Bu bağlamda turizm bir destinasyonun gelişimini etkileyen en önemli ekonomik ve sosyal faaliyetlerinden biridir (Özdemir, 2007:5). Turizmde tüketici adını verdiğimiz turistler tatil kararı aldıktan sonra istek ve beklentileri doğrultusunda destinasyon seçimlerini gerçekleştirirler.

Destinasyon seçimi bireyin motivasyonuna, algılarına, geçmiş deneyimlerine tutum ve niyetlerine dayalı olarak (Heung, Qu ve Chu, 2001: 259) bireyin ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak şekilde farklı alternatifler karşısında kendisi için en uygun destinasyona karar vermesi olarak tanımlanabilir (Hsu, Fan Tsai ve Wu, 2009:289).

Turizm literatüründe turistlerin destinasyon seçimine etki eden faktörler kapsamında en yaygın kullanılan kuram itici ve çekici faktörler kuramıdır. İtme faktörleri kişileri seyahate iten nedenleri açıklarken, çekme faktörleri kişileri gidilecek yere çeken, gidilecek yerin cazip yönlerini ifade eder. Çalışmada itici faktörler psikolojik, fiziksel ve sosyal arayış ve keşif olarak; çekici faktörler turizm olanakları ve destinasyon imajı olarak sınıflandırılmıştır.

Turist çeken destinasyonlarda yaşanan savaş, hırsızlık, doğal afetler, politik istikrarsızlıklar, sosyo-politik ve ekonomik krizlerden turistler hızla etkilenmekte, bu durum turistlerin destinasyon ile ilgili zihinlerinde olumsuz algı yaratmaktadır. Bunun sonucu da turistlerin destinasyon ile ilgili tatil kararlarını ertelemekte veya alternatif destinasyonlara yönelmektedirler.

Geçmişten günümüze birçok insan savaş, doğal afet, dini ve kültürel baskılar gibi birçok sebepten dolayı bulundukları yerleri terk etmek zorunda kalmıştır. 2011 yılında Suriye’de başlayan iç savaşın yankıları sonucunda Suriye’de yaşamlarını sürdüren bireyler zorunlu olarak farklı ülkelere göç etmişlerdir. Bu göçlerin büyük çoğunluğu Suriye ile sınır komşusu olan ülkelere olmuştur. Suriyelilere açık kapı politikası uygulayan Türkiye yönetimi, Suriyelilere geçici koruma hakkı tanımıştır. Geçen beş yıl içerisinde neredeyse Türkiye’ye göç eden sığınmacıların sayısı 3 milyona ulaşmıştır.

AFAD, (2017) verilerine göre Türkiye’de yaklaşık 2 milyon 900 sığınmacı bulunmaktadır. Türkiye’de sığınmacılar için 10 ilde 22 geçici barınma merkezi bulunmaktadır. Bu barınma merkezlerinde yaklaşık 256 bin sığınmacı barınmaktadır. Yaklaşık 2 milyon 700 sığınmacı ise barınma merkezleri dışında, şehir merkezlerinde, ilçelerde, turizm bölgelerinde barınmaktadırlar.

Barınma merkezleri dışında bulunan sığınmacılar bulundukları destinasyona birçok etki yapmaktadır. Bu etkileri çalışmada toplumsal etkiler, çevresel etkiler, ekonomik etkiler, güvenlik sorunu ve destinasyon imajı ile ilgili etkiler olarak sınıflandırılmıştır.

Bu tez çalışması ile, sığınmacıların turistlerin destinasyon seçimine etkisi incelenmiştir. Dünyada önemli bir turizm destinasyonu haline gelmesi ve çok sayıda sığınmacıya ev sahipliği yapmasından dolayı araştırmada Türkiye ele alınmıştır. Bu tezin amacı; sığınmacıların yarattığı sıkıntıların destinasyon seçimine etkisini araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan tez toplam üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde destinasyon kavramı ve özellikleri, turistlerin destinasyon seçimine etki eden faktörler, göç ve göç ile ilgili kavramlar, güncel sığınmacı verileri ve sığınmacıların destinasyonlar üzerindeki etkileri incelenmektedir.

İkinci bölümde araştırmanın amacı ve önemi, araştırmanın kısıtlılıkları, evren ve örnekleme ve araştırma yöntemi, verilerin analiz yöntemine yer verilmiştir. Üçüncü bölümde toplanan verilerin analizi ile elde edilen bulgular sunulmaktadır. Çalışmanın son bölümünde araştırma bulguları değerlendirilerek yorumlanmıştır. Bununla birlikte destinasyon pazarlamasına yönelik önerilerde bulunulmuştur. Bu araştırma ile sığınmacıların destinasyonlar ve turistik ürünü arz edenler üzerindeki etkilerine dair mevcut çalışmaların olmaması nedeniyle var olan eksiğin giderilmesi; akademisyen ve kamu yöneticilerine yararlı olacak nitelikte tespitlerde bulunması da hedeflenmektedir.

Bilgisi, deneyimi, hoşgörüsü, fedakârlığı ile huzurlu bir çalışma ortamı sağlayan, çalışmamın her aşamasında bana destek olan tezimin mimarı danışmanım Doç. Dr. Yılmaz AKGÜNDÜZ’e çok teşekkür ederim.

Veri toplama aşamasında bana yardımcı olan tüm arkadaşlarıma ve dostlarıma, tez çalışmamın her aşamasında desteğini esirgemeyen kardeşim Gökçe ARATİMUR'a, ablam Yasemin Neslihan BİLGİN'e, yüksek lisans eğitimim boyunca bana her türlü desteği sağlayan aileme çok teşekkür ederim.



BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

1.1. DESTİNASYON VE TURİSTLERİN DESTİNASYON TERCİHİ

1.1.1. Destinasyon Kavramı ve Özellikleri

Turizm etkinlikleri sosyal ve fiziksel bir çevrede gerçekleştiği için destinasyonların önemi giderek artmaktadır. Literatürde destinasyon ile ilgili yapılmış farklı tanımların olduğu görülmektedir. Türk Dil Kurumu yayınladığı Türkçe sözlükte destinasyon kavramını “varılacak olan yer” olarak tanımlamıştır (Türk Dil Kurumu, 2006). Destinasyon kavramı turizm literatüründe “Turizm Mahalli”, “Turizm Bölgesi”, “Turizm İstasyonu”, “Turizm Alanı” veya “Turizm Merkezi” olarak da kullanılmaktadır (Akbulut, 2014:12).

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü’ne (UNWTO) göre turizm destinasyonu, bir turistin en az bir geceleme yaptığı fiziksel bir mekân olarak tanımlanmaktadır. Destinasyonların turistin gerçekleştirdiği bir günlük seyahat süresince destekleyici hizmetler, çekicilikler ve turizm kaynakları gibi turizm ürünlerini içermesi gerektiği ifade edilmektedir (UNWTO, 2007).

Coltman (1989:4) destinasyonu turizmin kalbi olarak yorumlamış ve turizmin ayrılmaz bir parçası olarak ifade etmiş ve destinasyonu doğal güzellikleri içinde barındıran, özellikleri ve çekicilikleri ile talep oluşturan, yaşamlarını orada ikamet ettiren kişiler dışındaki turist ve günübirlikçilerin hizmetine sunulmuş yerler olarak tanımlamıştır. Destinasyonlar ziyaretçilerin ilgisini çeken ve ziyaretçiler için geçici konaklama imkânı sunan kıtalardan ülkelere, eyaletlere, bölgelere, şehirlere, köylere kadar değişen büyüklükteki yerlerdir (Pike, 2004:11).

Çakıcı ve Aksu (2007:183) destinasyonu mal ve hizmetlerin sunulduğu, tüketici turistlerin deneyimlerini yaşadıkları çekim yerleri olarak tanımlamışlardır. Çekim yerlerini ise içerisinde çeşitli çekicilikler barındıran, alt yapı ve üst yapı olanaklarıyla donatılmış, ulaşılabilirlik bakımından alternatifleri olan, turistlerin ihtiyaç duyduğu hizmetleri sunabilen ve olumlu bir imaja sahip olan yerler olarak tanımlamışlardır.

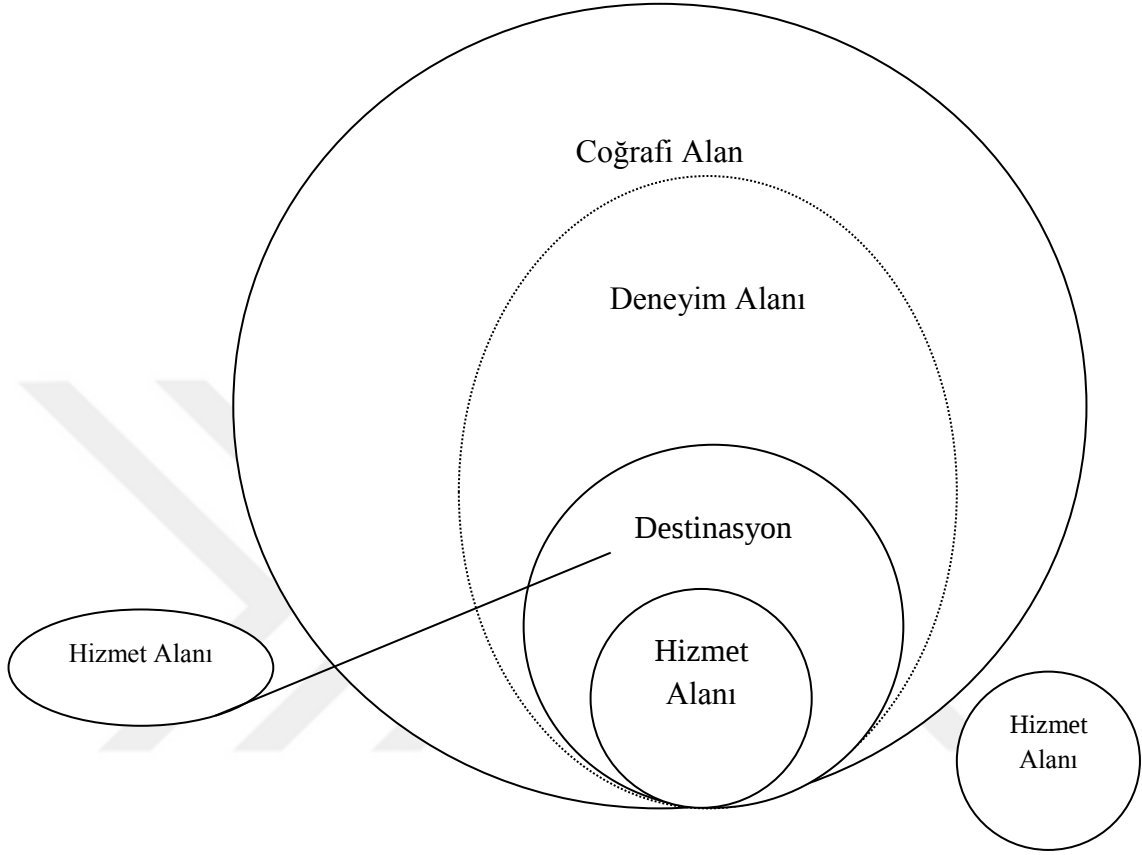
Tosun ve Jenkins (1996:522) çalışmalarında kapsamlı bir tanımlama yaparak turizm destinasyonunu “Ülke bütününden küçük ve ülke içindeki pek çok kentten büyük, insan beyninde belli bir imaja sahip markalaşmış ulusal bir alan ve önemli çekicilikler, çekim merkezleri ve festivaller, karnavallar gibi çeşitli etkinlikleri, bölge içinde kurulmuş iyi bir ulaşım ağına, gelişim potansiyeline, dahili ulaşım ağıyla bağlantılı bölgeler arası ve ülke düzeyinde ulaşım olanaklarına ve turizm tesislerinin gelişimi için yeterli coğrafi alana sahip bir bölgedir” olarak ifade etmişlerdir.

Literatürde bir çok yazar tarafından coğrafik bir yer olarak tanımlanmasına rağmen destinasyon içerisinde birçok bileşeni barındıran bir kavramdır. Buhalis (2000:98) destinasyonu “Tüketicilere bütünsel bir deneyim sunan turistik ürünlerin birleşimidir” olarak tanımlamıştır. Bütünsel deneyimden kasıt turistin, tercih ettiği destinasyonda edindiği tüm mal ve hizmetlerin sonucu elde etmiş olduğu toplam deneyimdir (Şahin, 2015). Turistler tatillerini geçirmek için seçtikleri bölgelerde tek bir hizmeti değil birden fazla hizmetin birleşiminden oluşan ürünleri tercih etmekte ve pazarlamacılar da satış stratejilerini bu ürünlerin birleşimine göre düzenlemektedirler (Duman ve Öztürk, 2005). Örneğin İstanbul destinasyonu, bir turist için doğal ve tarihi güzellikleri ile bir yer, havaalanından başlayıp konakladığı otele kadar aldığı hizmet, bir yiyecek-içecek işletmesinden veya bir hediyelik eşya işletmesinden satın aldığı üründür.

Murphy, Pritchard ve Smith’e (2000:45) göre turizm ürünü olarak turistlerin algıladıkları destinasyon iki unsurun birleşiminden oluşmaktadır. Bu unsurlar hizmet altyapısı ve destinasyon çevresidir. Alışveriş, yiyecek-içecek, ulaşım, konaklama, rekreasyon gibi çekicilikler hizmet altyapısını; doğal, politik, yasal, ekonomik, kültürel ve teknolojik çevre faktörleri ise destinasyonun çevresini oluşturmaktadır. Destinasyon çevresinin birleşmesi ile ziyaretçilerin deneyimi ortaya çıkmaktadır.

Cooper ve Hall (2008:114) destinasyonları coğrafi bir alanın ötesinde, içinde bir çok unsuru barındıran bir alan olarak kabul etmiştir. Şekil 1’de destinasyonun mekansal unsurları gösterilmiştir.

Şekil 1: Destinasyonların Mekânsal Unsurları



Kaynak: Cooper ve Hall, 2008:114'ten uyarlanmıştır.

Cooper ve Hall (2008)'de destinasyonun coğrafi bir yerden çok Şekil 1' de ifade edildiği üzere coğrafi alan, deneyim alanı ve hizmet alanının birleşme noktasında yer alan ve bu üç alanı da içine alan bir kavram olarak tanımlamıştır. Coğrafi alan doğal çevre, bitki örtüsü ve yer ile ilgili coğrafik özellikleri içermektedir. Deneyim alanı hizmet sağlayıcıların turiste sunmayı hedeflediği, turistlerin de söz konusu yer ile ilgili elde etmek istedikleri her türlü eğlenme, dinlenme, öğrenme vb. deneyimleri kapsamaktadır. Hizmet alanı destinasyonun içinde ve dışında yer alan her türlü hizmet sunumlarını kapsamaktadır. Hizmet sunucuları konaklama ve yiyecek içecek işletmeleri gibi destinasyonun içinde olabileceği gibi, ulaştırma işletmeleri gibi birden fazla noktada da olmaları

mümkündür. Ayrıca destinasyon için sanal hizmet alanı oluşturan ve e- rezervasyon hizmeti veren erişim siteleri de destinasyon hizmet alanı kapsamında değerlendirilmektedir.

Bir çekim yeri olarak destinasyonların turistler tarafından tercih edilebilmesi için birtakım özelliklere sahip olması gerekmektedir. Bu özellikler bir destinasyonu diğer destinasyonlardan ayıran unsurları içermektedir (Ülker, 2010: 10). Bahar ve Kozak'a (2013:33) göre destinasyonlar turist olarak kabul edilen tüketici grubu için bütünleştirilmiş hizmetlerin sunulduğu birçok turizm ürünün birleşiminden oluşan coğrafi bölge olarak ifade etmiş; bu bölgeleri turizm bölgeleri olarak tanımlamıştır. Bölgeler arasındaki farklılıkları belirlemek üzere Tablo 1'de turizm bölgelerinde bulunması gereken özelliklere yer vermişlerdir.

Tablo 1: Turizm Bölgelerinin Genel Özellikleri

	Özellikler	İçerikler
1	Çekicilik	Doğal, insan elinden çıkmış, bir amaca hizmet için yapılmış ve miras olarak geçmiş uygarlıklardan günümüze ulaşmış eserler ile özel olayların bütünüdür.
2	Ulaşılabilirlik	Bütün toplu taşıma araçların, rotaların, terminallerin ve hizmetlerin bir araya gelmesiyle oluşan ulaşım sistemidir.
3	Olanaklar	Konaklama, beslenme, satın alma ve diğer turistik hizmetlerdir.
4	Uygun Paketler	Aracılar ve turizm otoriterleri tarafından önceden düzenlenmiş tur ya da paketlerin bütünüdür.
5	Aktiviteler	Ziyaret sırasında müşterinin katılabileceği tüm aktivitelerdir.
6	Yardımcı Hizmetler	Turistlerin her an ihtiyaç duyabilecekleri banka, iletişim, posta, gazete büfesi, hastane vb. hizmetlerin genel adıdır.

Kaynak: Bahar ve Kozak, (2013), Turizm Ekonomisi, Ankara: Detay Yayıncılık, s. 34.

Cooper ve diğerkleri (1999'dan aktaran İöz, 2013:12) destinasyonlarının ortak özelliklerini aşağıdaki gibi sıralamışlardır.

- Destinasyonlar tüketiciye birçok ürün ve hizmeti bir arada sunan bütünleşik bir yapıya sahiptir.
- Destinasyonlar tüketiciye sunulan ürün ve hizmet veya ürün ve hizmet deneyimi aynı yerde sunulmaktadır. Yani destinasyon ürünleri ayırt edilemez özellik taşır.
- Destinasyonlar yerel, bölgesel ve ulusal bağlamda değerlendirilirler. Sonuçta ürün tanımında destinasyonu şekillendiren, pazarlayan ve yöneten ile tüketenler arasında farklar vardır.
- Destinasyonlar özellikle turist gönderen bölgelere göre farklı doğal, kültürel ve sosyal çekicilikleri içinde barındırır. Bu çekicilikler destinasyonun çekim gücünü oluşturur.
- Destinasyonlar farklı amaçlarla seyahat eden kişiler tarafından ziyaret edilir. Bu sebeple destinasyonlar çoklu satışa uygundur. Benzer fiziksel alanlar pek çok farklı turiste veya turist grubuna farklı nitelikleri esas alınarak satılabilir. Örneğin; Didim destinasyonu hem doğal güzellikleri deniz kum ve güneş çekiciliği içeren bir kent olarak hem de içinde bulundurduğu tarihi güzellikleri (Apollon Tapınağı) ile kültür turizmine hizmet eden bir kent olarak farklı veya aynı turist veya turist gruplarına satılabilmektedir.

1.1.2. Turistlerin Destinasyon Seçimine Etki Eden Faktörler

Turist, herhangi bir ticari kazanç elde etmeksizin sürekli ikamet ettiği yerler dışında eğlence, dinlenme vb. birçok neden ile seyahat eden ve geceleme gerçekleştiren sınırlı harcama gücü ve zamanı olan turizm olayının ana öznesidir (Usta, 2012). Turistlerin bir destinasyonu neden tercih ettiğini veya tercih ettiği destinasyonun diğer destinasyon seçenekleri arasından nasıl seçtiğini anlamaya yönelik araştırmalar turizm alanyazınının önemli bir kısmını oluşturmaktadır (Ustasüleyman ve Çelik, 2015).

Turistlerin, destinasyon seçimi birçok faktöre bağlı olarak değişkenlik gösterirken genellikle bireylerin motivasyonlarına, algılarına, geçmiş deneyimlerine, tutum ve niyetlerine göre şekillenmektedir. Yaş, gelir, cinsiyet, kişilik, eğitim,

maliyet, uzaklık, uyruk, risk, motivasyon kişinin gideceği yeri seçmesini etkileyen faktörlerden bazılarıdır (Hsu, Fan Tsai ve Wu, 2009:289).

Turistleri harekete geçiren, onları bir tercih yapmaya iten önemli faktörlerden biri de seyahat motivasyonudur. Seyahat motivasyonun faktörleri, destinasyon seçiminde alanyazında itici (içsel) ve çekici (dışsal) faktörler olmak üzere iki grupta sınıflandırılmıştır (Evren ve Kozak, 2012:222).

Dann (1977), seyahat motivasyonu konusuna sosyolojik bir boyut kazandırarak, turistleri amaçsız, ümitsiz turist ve egosunu yükseltmek isteyen turist olarak iki grupta toplamıştır. Amaçsız, ümitsiz ve egosunu yükseltmek isteyen turistlerin bu davranışlarını psikolojik olarak inceleyerek itme faktörlerini açıklamıştır. Günlük yaşamdan sıkılan ve tatil yapmak isteyen turisti amaçsız ve ümitsiz olarak algılayarak ‘anomik turist’ adını vermiştir. Egosunu yükseltmek isteyen turist ise kişisel ihtiyaçlardan dolayı kendini ispatlamak isteyen turistleri oluşturmaktadır. İtme faktörlerini insanın iç dünyasından kaynaklanan psikolojik faktörler olarak; çekme faktörlerini ise destinasyon da bulunan deniz, kum, güneş vb. insanları seyahate çeken faktörler olarak ifade etmiştir.

Crompton (1979), Dann (1977)’ın geliştirdiği itme ve çekme faktörleri kuramına itme faktörlerini soyut ve içten gelen sosyo-psikolojik güdüler olarak adlandırmıştır. İtme faktörlerine ek olarak; rutinden uzaklaşma, kendini keşfetme, değerlendirme, rahatlama, saygınlık kazanma, geçmişe dönme, akrabalık ilişkilerini geliştirme, sosyal etkileşim olarak yedi adet sosyo-psikolojik güdü; yenilik arayışı ve eğitim olarak iki adet kültürel güdü eklemiştir.

Literatürde birçok yazar tarafında turistlerin seyahat motivasyonu itme ve çekme faktörleri esas alınarak açıklanmıştır. Bu faktörler turistleri seyahate iten ve gidilecek yere çekimindeki motivasyon değişikliklerini izah eder. Geleneksel olarak itme motivasyonu seyahat etme arzusunu açıklarken; çekme motivasyonu bireyi destinasyona çeken nedenleri açıklamaktadır. İtme faktörleri kişiyi seyahat etmeye teşvik eden sosyo-psikolojik ihtiyaçlar olarak kabul edilirken, çekme faktörleri seyahat kararı aldıktan sonra kişiyi bu seyahati gerçekleştireceği destinasyona çeken faktörler olarak adlandırılmaktadır (Baloğlu ve Uysal, 1996:32).

Yoon ve Uysal (2005:45) seyahat motivasyonuna bağlı olarak turistleri destinasyonlara yönelten itme faktörlerini psikolojik ve içsel faktörler; çekici

faktörleri ise destinasyon ile ilgili dışsal harici güç olarak adlandırmıştır. İtici faktörler genellikle sosyo-psikolojik nedenler ile bağlantılıdır (Seebaluc, Munhurrin, Naldoo ve Rughoonauth, 2015:203). İtici faktörler bireylerin bir destinasyonu neden seçtiğini ve isteklerini ortaya koymaktadır. Çekici faktörler ise gidilecek rotanın seçiminde destinasyonun sahip olduğu özelliklerin önemine vurgu yapmaktadır (Evren ve Kozak, 2012:222).

Literatürde rutinden kaçmak, dinlenmek ve rahatlamak, macera arayışı, farklı yaşam ve kültürleri tanımak, aile ve arkadaşlarla vakit geçirmek, yeni insanlarla tanışmak, turistin seyahat arzusu itici faktörler olarak ele alınmıştır. Emniyet, güvenlik, ulaşılabilirlik, tarihi ve kültürel değerler, iklim, doğal güzellik, alışveriş imkânlarının çeşitliliği, restoranlar, özel etkinlikler, gece hayatı, konaklama seçenekleri, yerel halkın turistlere karşı tutumu ve fiyat politikası ise destinasyon tercihini açıklamada en çok kullanılan çekici faktörler olmuştur (Paker ve Vural, 2015:232).

Turistlerin destinasyon seçimine etki eden itme faktörleri ile ilgili yapılan çalışmalarda birçok araştırmacı farklı yaklaşımları esas almıştır. Bu yaklaşımlar bazılar şunlardır:

Hsu vd. (2009:291) turistik destinasyon seçimindeki itme faktörlerini dört grupta sınıflandırmıştır. İlk grup kişinin uzaklaşma ve kendini gerçekleştirme ihtiyacından ortaya çıkan psikolojik faktörlerden oluşmaktadır. İkinci grupta kişinin dinlenme, rahatlama, eğlenme, spor, sağlık ve tıbbi tedavi gibi fiziksel faktörler yer almaktadır. Üçüncü grup arkadaş ve yakınları ziyaret, yeni insanlar tanıma gibi bireyin sosyalleşme ihtiyacından doğan faktörlerden oluşmaktadır. Son grupta ise bireyin merakı, keşif ve yenilik arayışı ve kültür araştırmalarından oluşan arayış ve keşif faktörü yer almaktadır.

Baloğlu ve Uysal (1996:35) Alman turistler üzerine yaptıkları araştırmada bireyleri seyahate yönelten 16 itme faktörü tanımlamışlardır. Bunlar; “arkadaşların gitmediği yerlere gitmek”, “sportif faaliyetlere katılım”, “fiziksel aktif olma”, “basit ve ilkel yaşam”, “yeni ve farklı yaşam tarzlarını tecrübe etme”, “yabancı bir destinasyonu görme ve tecrübe etme”, “tarihi önemi olan yerleri ziyaret etme”, “lükse düşkün olma”, “güvenli/emin yerlere seyahat”, “mümkün oldukça çok gözlem

yapma”, “hissettiği gibi özgürce hareket etme”, “heyecan ve adrenalin arama”, “yoğun iş temposundan uzaklaşma” ve “olağandan kaçış” şeklinde sıralamışlardır.

Crompton ve McKay (1997:438) festival etkinliklerine katılan turistleri bu etkinliklere katılmaya yönelten motivasyon faktörlerini belirlemeye yönelik olarak yaptıkları çalışmada itme faktörlerini “yenilik arayışı”, “sosyalleşme isteği”, “prestij kazanma”, “rahatlama ve dinlenme”, “eğitim değeri ve entelektüel anlamda zenginleşme”, “aile birlikteliğini sağlama ve akrabalık ilişkilerini güçlendirme” ve “davranışsal olarak geçmişe dönme” olarak ortaya koymuşlardır.

Kozak (2002:231) Türkiye ve Mallorca’yı ziyaret eden Alman ve İngiliz turistler üzerine yaptığı araştırmada itme faktörlerini “kültür”, “zevk arayışı/fantezi”, “dinlenme” ve “fiziksel” olmak üzere dört başlıkta ele almıştır.

Kim ve Prideaux (2005:352) Kore’yi ziyaret eden Asyalı Çinliler, Hong Konglular, Japonlar ile Asyalı olmayan ABD ve Avustralyalılardan oluşan beş farklı milletin oluşan topluluğa gerçekleştirdiği araştırma sonucunda “çeşitli kaynaklardan zevk alma”, “kültür ve tarih”, “rutinden kaçma”, “sosyalleşme”, “sosyal statü” faktörlerinden oluşan beş itme faktörü ortaya koymuşlardır.

Jang ve Wu (2006:311) Tayvanlı yaşlı turistler üzerinde yaptıkları araştırmada benlik arttırma, benlik saygısı, bilgi arama, gevşeme ve sosyalleşme olarak beş adet itme faktörü belirlemiştir (Jang ve Wu, 2006:311).

Correia, Valle ve Moço (2007:52) egzotik destinasyonlara giden Portekizli turistler üzerine yaptıkları araştırmada itme faktörlerini “bilgi”, “boş zaman değerlendirme” ve “sosyalleşme” boyutları ile incelemişlerdir.

Kanagaraj ve Bindu (2013:117) Güney Hindistan Kerala’ı ziyaret eden yerli turistler üzerine yaptığı çalışmada dokuz itme faktörü üzerinde durmuştur. Bu faktörleri; “deneyim ve öğrenme”, “başarı ve prestij”, “kaçış”, “aile”, “gençleşme”, “değişiklik”, “romantizm”, “yaşam ve mutfak,” “özgürlük” olarak belirlemişlerdir.

Mauritius’da yapılan bir diğer araştırmada destinasyon seçimindeki itici faktörler sırasıyla “dinlenme ve rahatlama”, “geçmişe özlem (nostalji)”, “kaçış”, “yenilik”, “sosyal etkileşim”, “kendini gerçekleştirme”, “tanıma ve prestij” olarak sıralanmıştır (Kassean ve Gassita, 2013:7).

Turistlerin destinasyon seçimlerinde etkili olan çekme faktörleri ile ilgili yapılan çalışmalarda da çekme faktörlerine ait farklı sınıflandırmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar ve sınıflandırmalardan bazıları şunlardır:

Sirakaya ve McLelland (1997:38) yüksek okul öğrencilerinin seyahat tercihleri ile ilgili bir çalışma gerçekleştirmiş ve dokuz çekici faktör olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu faktörleri “iklim”, “sahillerin yeterliliği”, “iyi konaklama imkânları”, “büyük oteller”, “iyi karşılanma hissi”, “dost canlısı yerel halk” ve “iyi yemekler” “yerel misafirperverlik ve hizmetler boyutu” olarak isimlendirmişlerdir.

Jang ve Cai (2002:129) İngiliz turistleri seyahat yapmaya yönelten çekici faktörlerden “güvenlik”, “temizlik”, “ulaşım olanakları” “ekonomiklik” ve “atmosfer ve egzotiklik” üzerinde durmuştur.

Jang ve Wu (2006) Tayvan’ı ziyaret eden turistler üzerindeki çalışmasında çekme faktörlerini; “temizlik”, “güvenlik”, “turizm tesisleri”, “etkinlikler”, “tarihi ve doğal görünüm” olarak belirlemiştir.

Demir (2010:1052) Dalyan’ı ziyaret eden turistlerin tatil yeri seçimine etki eden dört faktör belirlemiştir. Bu boyutlar “tarihi ve doğal çekicilikler”, “rekreasyonel çekicilikler”, “konaklama ve ulaşım imkânları”, “tarihi ve doğal çekiciliklerdir”.

Kapadokya Bölgesini ziyaret eden turistler üzerinde yapılan ve önem başarımları analizi ile bulguları yorumlanan çalışmada “eşsiz panoramik manzara”, “doğal harikalar”, “tarihi, miras alanları”, “güvenlik”, “yerel halkın konukseverliği”, “güzel hava, iklim”, “farklı kültür” turistleri Kapadokya Bölgesine çeken faktörler olarak ortaya konmuştur (Tosun, Karamustafa ve Çalhan, 2015:142).

1.1.2.1. Turistlerin Destinasyon Seçimine Etki Eden İç (İtici) Faktörler

Turistlerin destinasyon seçiminde etkili olan iç faktörlere ait farklı sınıflandırmalar yapılmış olmasına rağmen bu araştırmada daha kapsamlı olduğu düşünülen Hsu vd. (2009) tarafından belirlenen iç (itici) faktörler esas alınacaktır. Hsu vd. (2009:291) itici faktörleri sosyal etkileşim, arayış ve keşif, fiziksel ve psikolojik faktörler olmak üzere dört grupta sınıflandırmıştır. Bu tez çalışmasında da turistlerin destinasyon seçimine etki eden iç itici faktörler sosyal etkileşim, arayış ve keşif, fiziksel faktörler ve psikolojik faktörler olarak incelenecektir.

Sosyal Etkileşim, Arayış ve Keşif: Günümüzde insanlar zamanlarının çoğunu iş yerlerinde geçirdikleri için insanlarla olan ilişkileri iş yerlerinden öteye geçmemektedir. İnsanlar adeta birer makine olarak kendilerini çalışma hayatına verip bir süre sonra hayatlarının monotonlaştığının farkına varırlar. Bu sebeple insanlar tatil planları yaparak görmek istedikleri destinasyonları ziyaret ederler. Bu destinasyonlarda farklı şehirlerden ve ülkelerden insanlarla tanışma fırsatı bulmakta ve onlarla kaynaşmaktadır. Bu sayede sosyal bir varlık olan insan, yeni insanlar tanıyarak farklı kültürdeki insanlarla kaynaşma fırsatı bulmaktadır. Diğer bir sosyal etkileşim aracı ise örf ve adetlerine bağlı olan bireyler arasındaki akraba, eş ve dost ziyaretleridir. Aile yapısı güçlü toplumlarda eş, dost ve akraba ziyaretleri kişilerin tatillerine bu çerçevede yön vermelerine ve destinasyon seçimlerini de bu akraba ve eş, dostlarının bulundukları yerler üzerinden gerçekleştirmelerine neden olmaktadır (Gençay, 2015).

1990'lı yıllardan itibaren seyahat pazarı üzerinde olumlu gelişmeler yaşanmıştır. Refah düzeyinin artması, sosyo-demografik yapılardaki değişiklikler, evlilik yaşının ilerlemesi ve aktif genç nüfusunun artışı gibi faktörler seyahat ve boş zaman talebinde değişimlere neden olmuştur. Bireyler artık yenilik ve macera arayışı içine girmişlerdir. Ayrıca boş zamanın artması ve rekreasyon faaliyetlerinin gelişmesiyle insanlar yeni turizm türlerine yönelmekte ve destinasyon seçimi kararını verirken bu yenilik ve macera arayışlarını göz önünde bulundurarak seçimlerini gerçekleştirmektedirler (Garda, 2011).

Fiziksel Faktörler: İnsanlar çeşitli nedenler ile seyahat etmektedirler. Bu nedenlerin başında iş stresinden uzaklaşma, hayat gayesindeki yorgunluktan arınma, dinlenme, rahatlama gibi fiziksel ihtiyaçlarını karşılama gelmektedir. Bunun yanında yeni yerler görmek, doğal güzellikleri keşfetmek, deniz kum ve güneşten faydalanmanın yanında artık bireyler sağlık, fitness, tıbbi tedavi, termal tedavi, iklim ve hava koşullarından ve yer altı kaynaklarından faydalanmak gibi fiziksel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik nedenlerle de seyahat etmektedirler (Edinsel ve Adıgüzel, 2014). Bu nedenler ile seyahat eden bireyler destinasyon tercihlerini gerçekleştirirken gidecekleri yerlerin istedikleri koşullara uygun yerleri tercih etmektedirler.

Psikolojik Faktörler: Hsu vd. (2009:291) turistlerin destinasyon seçimine etki eden itici faktörlerden psikolojik faktörleri uzaklaşma ve kendini gerçekleştirme olarak iki gruba ayırmıştır. Turistler tatillerini, günlük yaşamın monotonluğundan uzaklaşıp değişik şekillerde ve kendi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik yapmaktadırlar. Turist deneyiminin ana amacı sürekli ikamet ettikleri yerlerden belirli bir süre uzaklaşma ihtiyacıdır. Uzaklaşma ihtiyacı rutin ev ortamından ve stresten kaçıp, gerçekten tatilde olduğunu hissetme arzusundan kaynaklanmaktadır (Lepp ve Gibson, 2008).

Diğer bir psikolojik faktör ise snobizmdir. Snobizm en genel tanımıyla kişinin kendisini başkasının yerine koyması, onun gibi davranması, onun yaptıklarını yapmasıdır. Turizm ve destinasyonlar için snobizm hayranlık duyulan veya kıskanılan bir kişinin gittiği destinasyon da tatil yapmak, yaptığı aktivitelere katılmak olarak tanımlanabilir (Sop, 2014).

1.1.1.2. Turistlerin Destinasyon Seçimine Etki Eden Dış (Çekici) Faktörler

Hsu vd. (2009:291) turistlerin destinasyon seçimine etki eden dış (çekici) faktörleri maddi ve maddi olmayan faktörler olarak iki grupta incelemiştir. Maddi faktörleri kişisel kültürel ve tarihi yapı, güvenlik, çevresel güvenlik, kalite, ulaşım imkânları, fiyat, konaklama imkânları, alışveriş olanakları, yemek çeşitliliği ve kalitesi, iklim, kalabalık ve sakinlik olarak sınıflandırmıştır. Maddi olmayan faktörleri ise destinasyon imajı ve faydalar, beklentiler olarak sınıflandırmıştır.

Turizm Olanakları: Destinasyon pazarlamasında rekabet gücünü belirleyen destinasyonun sahip olduğu fiziksel, tarihsel, kültürel, rekreatif kaynaklar çekiciliğin ve motivasyonun en önemli unsuru olarak görülmektedir. Bunun yanında destinasyonun sahip olduğu alt yapı ve üstyapı olanakları, konaklama tesislerinin yeterliliği ve kalitesi, ulaşım sistemi, eğlence, alışveriş imkânları, seyahat acentelerinin varlığı, özel olaylar ve festivaller ve destinasyona yan hizmet sunan paydaşlar da turistleri destinasyona çeken faktörler arasında yer almaktadır (Ersun ve Arslan, 2011:234).

Turizm olanakları bakımından bir destinasyon için önemli bir çekim gücü sahip olduğu “*Doğal Kaynaklardır*”. Doğal kaynaklar bir destinasyonun sahip oldukları turistik zenginliklerinin en önemlisidir. Her destinasyonun kendine has

sahip olduğu doğal güzellikler vardır. Bu kaynaklar bir destinasyonun sahip olduğu genel topografyayı kapsar. G ller, nehirler, Őelaleler, plajlar, ovalar, dağlar, ormanlar, mağaralar, sıcak ve mineralli su kaynakları, destinasyonun sahip olduğu iklim koşulları doğal çekicilik kaynaklarını içerir (Demir, 2011).

Diğer bir destinasyon çekim gücü ise destinasyonun sahip olduğu “*Tarihi ve Kültürel Kaynaklar ve Gastronomidir*”. Tarihi olayların ve savaşların yaşandığı yerler, tarihi müzeler, anıtlar, kiliseler, camiler, hanlar ve hamamlar, insanların inandıkları din liderlerinin doğduğu yerler tarihi ve kültürel çekicilik kaynaklarıdır (Cengiz, 2012). Değişen seyahat eğilimleri karşısında gastronomi turistler için yükselen bir değer haline gelmiş ve destinasyonlar için çekici bir değer olarak kabul edilmiştir ( zdemir, 2008:37). Gastronomi destinasyonlar için kültürel bir miras olarak kabul edildiğinden, turistlerin destinasyondan beklentileri arasında önem arz etmektedir (Selwood, 2003).

“*Rekreasyon ve Alışveriş Olanakları*” bir destinasyonun çekiciliğini belirleyen turizm olanakları içinde önem arz etmektedir. Avlanma, balıkçılık, yüzme, kayak, yelkencilik, golf oynama, at biniciliği olanakları, arkeolojik ve etnografik müzeler, hayvanat bahçeleri, botanik bahçeleri, akvaryumlar, mineral ve sıcak su kaplıcaları, yürüyüş, patika yol ve piknik alanları, gazinolar, diskolar, tiyatrolar, sinemalar, hatıra ve hediyelik eşya dükkanları, el sanatı atölyeleri/dükkanları, araba bakım olanakları ve bakkaliye bir destinasyonun sahip olduğu rekreasyon ve alışveriş olanakları içerisinde kabul edilmektedir (Demir, 2011).

Destinasyonun sahip olduğu “*Alt Yapı ve Ulaşım İmkânları*” turistlerin destinasyon seçiminde destinasyonu çekici kılan önemli bir turizm olanağı olarak görülmektedir. Kutvan ve Kutvan (2013:163) turistlere olanak sağlayacak alt yapı ve ulaşım unsurlarını; kara, hava, deniz bağlantıları, anayol g zerg hlarında servislerin sağlanması, konaklama olanakları, tatil yerine ulaşım kolaylıkları, deniz kenarına ulaştırma bağlantısı, su, elektrik gibi altyapı olanakları, sağlık hizmetleri, komünikasyon bağlantısı olarak sınıflandırmışlardır. Bu olanaklar yönünden çekiciliğe sahip destinasyonlar turistlerin tercihlerinde önem arz etmektedir.

Destinasyon İmajı: İmaj kişinin fiziksel algılama sınırlarının  tekisindeki şey hakkında sahip olduğu ussal çağrışım veya temsildir. İmaj bireylerin duyularıyla

algıladığı şeyler hakkında bellekte kalan izler olabildiği gibi, kişinin zihninde oluşturduğu bir kurmaca da olabilir (Öter ve Özdoğan, 2005:129).

Gunn (1972) (aktaran Sevim, Seçilmiş ve Görkem, 2013:116) imajın oluşum sürecini kavramlaştıran ilk araştırmacılardan olup destinasyon imajını; “bir yer hakkında kişisel tercihlerin göstergesi” olarak tanımlamıştır. Avcıkurt (2005:24) destinasyon imajını, turistlerin bir yer hakkındaki birtakım inançlarını, düşüncelerini, izlenimlerini içeren bakış açısı olarak; Kotler (1994:223) ise destinasyon imajını “kişinin destinasyon hakkında sahip olduğu inanışların, duyguların, fikirlerin, beklentilerin ve izlenimlerin açık sonuçları” olarak tanımlamıştır. Destinasyon imajı turistin destinasyon ile ilgili beklentilerini ifade etmektedir. Bir destinasyonun olumlu bir imaja sahip olması, turistin memnun bir tatil deneyimine sahip olmasına yol açmaktadır (Leisen, 2001:50).

Destinasyon imajı iki unsurdan oluşmaktadır. Algısal/Bilişsel unsur bireylerin destinasyon ile ilgili sahip oldukları bilgi ve inançlarını ifade etmektedir. Duygusal unsur ise destinasyonla ilgili olarak bireyin duygularını ifade etmektedir. Duygusal unsur destinasyon çevresinin duygusal incelemesinin sonucunda ortaya çıkarken, algısal unsur bireyin destinasyonun fiziksel özelliklerini yorumlamasının sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu iki unsurun değerlendirilmesinin sonucunda destinasyonun genel imajı oluşmaktadır (Umur ve Eren, 2016).

Yer ve mekân kavramı olarak destinasyonlar turistlere farklı birçok duyguyu yaşatabilecek etkiye sahip olduğu için sundukları atmosfer ve çekicilik bakımından önem arz etmektedir. Eğer destinasyonlar turistlerin zihninde olumlu bir etki bırakma konusunda başarısız olurlarsa, pazarlamacılar turistlerin artan rekabet ortamında istek ve ihtiyaçlarını göz ardı etmiş olacak bu durumda da turistin destinasyonun sunduğu olanakları algılanmasında problemler yaşaması kaçınılmaz olacaktır. Destinasyon imajı turistlerin satın alma kararı ve memnuniyetini önemli derecede etkilemektedir. Turiste sunulan ürün soyut ve benzer özellik taşıdığından destinasyonları birbirinden ayıran niteliklerin başında destinasyonun imajı gelmektedir (Özdemir, 2008).

1960’lı yıllardan sonra imaj konusu turizm araştırmalarında önemli bir yer edinmiştir. Artan boş zaman, bireylerin gelir düzeyindeki artışlar, gelişen teknoloji vb. birçok nedenden ötürü turizm pazarında birçok değişim yaşanmıştır. Rekabetin artması ve turistlerin satın alma alışkanlıklarının birçok unsur tarafından etkilenmesi,

destinasyon imajlarının, turistlerin satın alma kararını etkileyen önemli bir unsur haline getirmiştir. Turistlerin farklı destinasyonları farklı imajlar nedeniyle tercih ettikleri ve turistlerin seyahat kararı verirken imajın destinasyon seçimlerinde kritik bir rol oynadığı düşünülmektedir (Ayaz, Batı ve Gökmen 2015).

Turistler destinasyon seçimlerine karar vermeden önce gidecekleri destinasyon hakkında bazı kaynaklardan bilgi toplama ve değerlendirme imkânı bulabilmektedirler. Eğer turist gideceği destinasyonu daha önce ziyaret etmemiş ise yakın çevresinden, ticari veya ticari olmayan çeşitli kaynaklardan elde ettiği bilgiden büyük ölçüde etkilenmektedirler (Tunç, 2001).

Destinasyon imajı, turistlerin seyahat öncesinde satın alma kararını vermesine, destinasyondaki deneyimine, bu deneyimin değerlendirilmesi ile seyahat sonrası davranışlarının ve niyetlerinin şekillenmesine yardımcı olur. Bu sebep ile destinasyon seçim sürecinde imaj turistin tutum ve davranışını etkilemektedir (Chen ve Tsai, 2007:1115).

Turistler satın alma kararlarında ve tercihlerinde psikolojik, kültürel, sosyal, kişisel faktörler önemli rol oynamaktadır. Bu bağlamda kişilerin algıladıkları destinasyon imajı etkili bir unsur olup kişilerin satın alma tercihleri ve yönelecekleri destinasyona karar verme sürecinde kilit rol oynamaktadır (Karakaya, 2010:53).

Destinasyon imajı algısı destinasyonun sahip olduğu turistik çekiciliklere arz ve talep doğrultusunda, turist zihninde oluşan duygu, düşüncelerin bütünüdür. Destinasyon imajı algısı birçok unsurdan oluşabilir ve etkilenebilir. Doğal kaynaklar, fiziksel özellikler, destinasyonun alt yapı ve üst yapı olanakları, güvenlik durumu, savaş, göç, doğal afet gibi pek çok durum destinasyona olan talebi ve destinasyonun imajını etkilemektedir (Yavaş ve Zengin, 2015:56).

Beerli ve Martin (2004:265) destinasyon imajının algılanmasında ölçü olan unsur ve nitelikleri dokuz grupta toplamışlardır.

- Doğal Kaynaklar; Yerin doğal havası, su kaynakları, doğal güzellikler, manzara yapısı ve toprak yapısı iklimi vb.
- Genel Altyapı; Yolların kalitesi, ulaşım olanakları, havaalanı olanakları, sağlık hizmetlerinin yeterliliği ve kalitesi, iletişim ağı.
- Turistik Altyapı; Destinasyonun içindeki konaklama tesisleri ve yatak kapasiteleri, restoranlar, barlar, eğlence kulüpleri, turistik merkezler vb.

- Turistik Boş Zaman ve Rekreasyon; Destinasyonun alışveriş olanakları, destinasyon içerisinde yer alan temalı parklar, hayvanat bahçeleri, kumarhaneler, yürüyüş alanları, spor alanları vb.
- Kültür, Tarih ve Sanat; Yer in kültürü, dini yapısı, gastronomisi, müzeler, heykeller ve tarihi binalar, festivaller ve konserler.
- Doğal Çevre; Şehrin temizliği, güzelliği, trafik durumu, kalabalıklığı ve sakinliği.
- Sosyal Çevre; Yerel halkın misafirperverliği cana yakınlığı, dil bilgisi, yaşam kaliteleri.
- Mekân Atmosferi; Mistik, moda, lüks rahatlatıcı, sıkıcı, eğlenceli, çekici veya ilginç vb.
- Politik ve Ekonomik Faktörler; Politik istikrarsızlıklar, politik gerginlikler, güvenlik, göç alımları, fiyatlar.

1.2. DESTİNASYON İMAJINA ETKİ EDEN POLİTİK, EKONOMİK, SOSYAL VE ÇEVRESEL ETMENLER

1.2.1. Destinasyon İmajına Etki Eden Politik Etkenler

Bu çalışmada destinasyon imajına etki eden politik faktörler; politik krizler, terör ve terörizm olaylarının etkisi, güvenlik ve risk algısı olarak sınıflandırılmıştır.

Politik Krizler: Türk Dil kurumunun yaptığı tanıma göre kriz bir ülkede veya ülkeler arasında, toplumun veya bir kuruluşun yaşamında görülen güç dönem, bunalım, buhran olarak tanımlanmıştır (Türk Dil Kurumu, 2006). Turizmde kriz; turizme hizmet eden tüm işletmelere olumsuz yönde etki ederek tehdit unsuru yaratan, turistik yer olarak adlandırdığımız destinasyonda olumsuz bir güvenlik algısı yaratan, turistlerin gözünde turistik çekicilikler ve rahatlık konusunda olumsuz izlenimler bırakan, turizm talebindeki düşüş ve harcamalardaki azalma sebebiyle bölgede bulunan turizm işletmelerinin faaliyetlerini yerine getirmelerine veya varlıklarını sürdürmelerine engel teşkil eden doğal ya da insan tarafından gerçekleştirilen her türlü felaket olarak tanımlanabilir (Koroğlu, 2004:71).

Turizmde krizler sektörün kendi dinamiklerinden kaynaklanan nedenlerden meydana gelebileceği gibi sektör dışında gerçekleşen olaylar nedeniyle de meydana gelebilmektedir (Paksoy ve Çolakoğlu, 2010:344). Politik krizler, ülkelerin,

kurumların, kişilerin siyasi düşünce veya çıkar farklılıklarından doğabilen bunalım, buhran anlarıdır. Politik krizler ülkeler arasında olabileceği gibi ülkelerin kendi iç siyasi değişkenlerinden de kaynaklanabilmektedir (Yenişehirlioğlu, Salha ve Şahin, 2016:75).

Ülkeler arasındaki politik krizlere 24 Kasım 2015 tarihinde Sukhoi Su-24M tipi Rusya Federasyonu Hava kuvvetlerine ait uçağın sınır ihlali gerçekletirmesi nedeni ile Türk Hava Kuvvetleri tarafından düşürülmesi, Rusya ile Türkiye arasında gerginliğe yol açmıştır. Bu olay sonrasında Rusya ekonomik, sosyal ve siyasi yaptırımlar uygulamıştır. Bu yaptırımlar özellikle ithalat ve turizm alanında etkisi büyük olmuştur. Bu yaptırımların arasında turizm ile doğrudan bağlantısı olan Rusya'dan Türkiye'ye yapılan tarifesiz uçuşların iptali, turizm şirketlerinin Türkiye'deki tatil paketlerini iptali, Türklerin Rusya'ya vizesiz giriş haklarının askıya alınması Türk turizmi baltalayan ve ekonomiyi dar boğaza sokan bir dönemi başlatmıştır (Yenişehirlioğlu vd., 2016).

Ülke içinde yaşanan politik krizlere ise Türkiye'de yaşanan gezi parkı olaylarını örnek gösterebiliriz. Gezi Parkı olayları 27 Mayıs 2013 tarihinde Taksim Yayalaştırma Projesi kapsamında bazı ağaçların yerinden sökülmesi ile başlamış olup, aktivist grupların gezi parkına çadır kurması ve geceyi gezi parkında geçirerek protesto etmesiyle büyümüştür. Eylem, izleyen günlerde tüm Türkiye'yi sarmış 28 Mayıs ile 5 Haziran sürecinde eylemci aktivist sayısı 2,5 milyonu aşmıştır. İç İşleri Bakanı Muhammer Güler 67 ilde 235 eylem yapıldığı, 1730 kişinin göz altına alındığı ve ilk 5 gündeki ekonomik zararın 20 milyon lirayı geçtiği şeklinde açıklamalarda bulunmuştur. İstanbul'da gerçekleşen bu eylem Dünyada büyük yankı uyandırmıştır. Hükümet yaşadığı sorunu çözebilmek için sivil toplum örgütlerinden yardım istemiş ve aktivistlerin eylemlerine 15 Haziran günü polis müdahalesi ile son verilmiştir (Yenişehirlioğlu, Yamaç ve Zengin, 2014).

Siyasi çekişme, savaş, darbe, siyasi grev, protesto gibi olaylar turizm destinasyonları üzerinde büyük etkiler yaratmakta ve turistlerin destinasyon imaj algılarını negatif yönde etkileyerek destinasyonları ziyaret etmeme eğilimlerine neden olmaktadır (Chilk ve Hai, 2011). Turistler destinasyon seçimlerini yaparken tatillerinin iyi bir şekilde geçirecekleri, gerilimden uzak kendilerini güvende hissedecekleri yerlere yönelmektedirler. Çünkü turistler hayatlarını tehlikeye sokacak

ve onlara sıkıntı verecek olaylardan çekinirler. Bu nedenle turistler aynı niteliklere sahip politik istikrarsızlıkları olmayan alternatif destinasyonlara yönelebilmektedirler (Neumayer, 2004:260).

Terör ve Terörizm Olayları: Terör kavramı insalara belirli düşünceyi veya davranışı benimsetmek amacıyla insanları yıldırma, korkutma, sindirmek yoluyla yapılan zor kullanma eylemleri olarak adlandırılmaktadır. Terör ve terörizm kavramları birbirinden ayıran farklar bulunmaktadır. Terör kavramı şiddet, korku belirtirken; terörizm kavramı daha siyasi boyutta ve süreklilik ifade etmektedir (Yılmaz ve Yılmaz, 2005:41). Terörizm kavramı politik amaçlar doğrultusunda önceden tasarlanmış, sivillere veya devlet güçlerine zarar vermeyi hedefleyen etnik grup yada gruplar tarafından gerçekleşen şiddet eylemlerinin tümü olarak tanımlanabilir (Sönmez ve Graefe, 1998).

Terör ve terörizm faaliyetleri destinasyonlar için büyük tehlike arz etmektedir. Terör ve terörizm olaylarını gerçekleştirenlerin ana amacı benimsedikleri ideolojilerini tüm dünyada ses getirecek şekilde yansıtmak olduğu için sadece eylemin gerçekleştiği destinasyonlar değil tüm dünya ülkelerinde kargaşa yaratabilmektedirler. Bu eylemler tüm endüstriler özellikle hizmet üretimi yapan endüstriler için bir çok olumsuz sonuç yaratabilmektedir. Hizmet üretimi yapan sektörlerin başında gelen turizm endüstrisinde terör olaylarından en çok zarar gören endüstridir (Yeşiltaş, Öztürk ve Türkmen, 2008:176).

Terör ve terörizm olaylarının son yıllarda daha çok turistik yerler ve turistler üzerine olduğu gözlemlenmektedir. Ekomik kalkınmasının büyük bir kısmını turizm endüstrisinden elde eden ülkelere ve bu ülkelere seyahat eden turistlere karşı yapılan saldırılar, saldırının yapıldığı ülkelere olan talebi büyük ölçüde etkilemektedir. Bu nedenle turizm endüstrisine odaklanarak gelişimini sürdürmek isteyen ülkelerin ulusal ve uluslararası barışı, politik istikrarı sağlamaları gerekmektedir (Yılmaz ve Yılmaz, 2005).

Turizm sektöründeki en büyük tehditler sosyo-ekonomik sorunlardan kaynaklanıp, suç oranındaki artışlara neden olduğu için günümüzde terörizm tehdidi önemli bir sorun haline gelmiştir. Bu nedenle turistler tatile gittikleri destinasyonda kendilerini güvende hissetmek istemektedirler. Güvenilir olmayan destinasyonların, turistlerdeki destinasyon imajı üzerinde olumsuz etkilere neden olmaktadır. Bu

nedenle turistler daha güvenli olduklarını düşündükleri alternatif destinasyonları tercih etmektedirler (Baker, 2014). Pizam ve Smith (2000) 1985-1998 yılları arasında yaşanan terör olaylarının turizm talebi üzerindeki etkilerini incelemişlerdir. Çalışmanın sonucunda terör olayları turizm talebini olumsuz etkilediği ve bölgenin turisler gözünde olumsuz bir imaja sahip olmasına neden olduğu ve bu nedenle turistlerin destinasyon tercihlerini değiştirdiklerini belirlemişlerdir.

Greenbaum ve Hultquist (2006) 1995-1997 tarihleri arasında İtalyan şehirlerini dikkate alarak yaptığı çalışmada terör eylemlerinden dolayı turistlerin eylemlerin olduğu destinasyonlara gitme isteklerinin azaldığı ilgili sektör ve destinasyonların terör eylemlerinden olumsuz etkilendiği sonucuna ulaşmışlardır.

11 Eylül 2001'de ABD ikiz kulelere yapılan terör saldırısı Amerika ve dünyada bir dönüm noktası olmuştur. Bu saldırının ABD turizmine verdiği zararı ölçmek için Hawaii Üniversitesi Ekonomi Profesörü Carl Bonham başkanlığında bir rapor hazırlanmıştır. Bu raporda 2001 yılında 51 milyon olan ziyaretçi sayısının 46 milyona düştüğü ve 2004 yılına kadar 27 milyon turist kaybı yaşandığı ve kaybın milyar dolarları bulduğu belirtilmiştir (Sarıçay ve Ünal, 2014).

Güvenlik ve Risk Algısı: ABD'li psikolog Abraham Maslow'un oluşturduğu ihtiyaçlar hiyerarşisinde fizyolojik ihtiyaçlardan sonra ikinci sırada güvenlik ihtiyacı gelmektedir. İnsanların nerede olurlarsa olsunlar kendilerini güvende hissetmeye ihtiyaçları vardır. Bu nedenle tarih boyunca insanların huzuru ve güvenliğinin sağlanması ve güven ortamının korunması önemlidir (Kızılkaya ve Sönmez, 2003:18).

Güvenlik algısı turistlerin destinasyon seçimini etkileyen en önemli unsurların başında gelmektedir. Çünkü turistler ziyaret edecekleri yerlerde kendilerini güvende hissetmek isterler. Bu nedenle destinasyonların istenilen başarıyı gösterebilmesi için turistlere emniyetli ve güvenli bir çevre sağlamaları gerekir. Bir destinasyondaki politik istikrarsızlar, terör olayları, göç olayları, hırsızlıklar, gasplar, taciz olayları turistlerde güven sorunu yaratmakta ve destinasyonu riskli bir yer olarak algılamalarına ve destinasyon imajlarının zayıflamasına neden olarak turistlerin destinasyon tercihlerini olumsuz yönde etkilemektedir (Aksu, Aktaş, Oku ve Şentürk, 2013:744).

Turistler seyahat yapma kararı verdikten sonra destinasyon tercihlerini yaparken algıladıkları riskleri göz önünde bulundururlar (Reisinger ve Mavondo, 2006). Hemen hemen hiçbir turist para vererek risk satın almak istemez. Risk bakımından turistlerde algı yaratan bir destinasyon doğal, tarihi, kültürel vb. kaynaklar bakımından ne kadar çekici olursa olsun turistlerin tercih edeceği bir destinasyon veya sürdürülebilir bir talep oluşturulabilen bir destinasyon olamaz (Kuveloğlu, 2004). Özellikle son yıllarda terör olaylarından dolayı algılanan güvenlik riski algısı turistlerin seyahat yeri seçimlerinde önemli rol oynamaktadır. Turistlerin algıladığı riskler, diğer iç faktörler ile birleştiğinde turistler kendilerini daha güvende hissedecekleri destinasyonlara yönelmektedirler (Baker, 2014).

Algılanan risk kavramının çeşitli boyutları bulunmaktadır. Bu boyutlar fiziksel risk, finansal risk, psikolojik risk, sosyal risk ve performans riski olarak ifade edilmektedir. Son zamanlarda alinyazında zaman riski de bu boyutlar arasında kendine yer bulmuştur. Fiziksel risk turistin gideceği destinasyonda can ve mal güvenliği riski olarak; ödediği ücretin kişinin tatil beklentilerini karşılayıp karşılamadığı finansal risk olarak tanımlanmaktadır. Sosyal ve psikolojik risk ise kişinin tercih ettiği destinasyonda kendisini nasıl hissedeceği ve yakın çevresinin bu destinasyonu onaylayıp onaylamayacağıdır. Tatil için seçeceği destinasyon için zamanı yetecek mi veya destinasyona ulaşmak için harcayacağı zaman destinasyon beklentilerini karşılamaya degecek mi gibi sorular zaman riski kapsamında incelenmektedir. Performans riski ise tatilini satın aldığı acentenin ve konaklayacağı turizm işletmesinin performansı hakkındaki riskleri ortaya koymaktadır (Ateşoğlu ve Türker, 2014:10).

1.2.2.Destinasyon İmajına Etki Eden Ekonomik Etkenler

“Ekonomik krizler bir mal, hizmet veya üretim faktörünün döviz piyasasındaki fiyatında ve/veya miktarında kabul edilebilir değişme sınırının ötesinde gerçekleşen şiddetli dalgalanmalar olarak tanımlanabilir” (Kibritçioğlu, 2001:174). “Kronik ve yüksek enflasyon, devalüasyon, hükümetlerin radikal para politikaları, dış ticaret dengesizlikleri, giderek artan iç ve dış borç vb. ekonomik krizi doğuran etkenlerin başlıcalarıdır” (Paksoy ve Çolakoglu, 2010:344).

Gelişmekte ve endüstrileşmekte olan ülkeler için turizm, milyonlarca insana gelir ve istihdam olanağı sağlayan önemli sektörlerden biridir. Turizm sektöründe olumlu dalgalanmalar ekonominin canlanmasını ve gelişmesini sağlarken bu durum bireylerin turistik harcamalarında da artışa neden olmaktadır. Olumsuz dalgalanmalar ekonomik faaliyetlerin yavaşlamasına ve her sektörde olduğu gibi turistik tüketimde de gerilemeye neden olmaktadır. Bu durum turistlerin seyahatlere ayırdığı bütçeleri azaltmalarına veya turistlerin tatillerini ertelemelerine kadar gidebilmektedir. Talepteki azalma işletmelerde işgücü fazlalığı ortaya çıkardığı için işletmeler işçi çıkarımı yapmak zorunda kalmakta ve bu durum da ülkelerin işsizlik oranını artırmaktadır. Bunlara ek olarak ekonomik istikrarsızlıklar maliyet artışlarına sebep olabilmekte, fiyatlarda artış gözlemlenebilmekte ve aracı kurumlar ile yapılan seyahat anlaşmalarında aksaklıklara neden olabilmektedir (Ayaz, 2016:1363).

Örneğin; 2008 yılı küresel ekonomik krizinden en çok etkilenen destinasyonlardan biri olan Yunanistan'ı tercih eden ziyaretçi sayısı 2007 yılında 15,226 milyon iken 2008 küresel ekonomik kriz ile ziyaret eden turist sayısı %1,4' lük bir azalma ile 15,930 milyona gerilediği görülmüştür. Bu gerileme sonucunda bir önlem alma çabasına giren Yunanistan, Avrupa çapında yoğun reklam ve kampanya çalışmaları yaparak turist sayısını artırmaya çalışmıştır. Giderek düşen ziyaretçi sayısına karşı yapılan reklam ve tanıtım çalışmaları sayesinde 2011 yılında Yunanistan'ı ziyaret eden turist sayısı bir önceki yıla göre %9,46 artış göstermiştir (Çenberci, 2013:111).

1.2.3.Destinasyon İmajına Etki Eden Sosyal, Kültürel ve Çevresel Etkiler

Doğal Afetler: Ansızın ortaya çıkan günlük yaşamı ve insani faaliyetleri kesintiye uğratan büyük yıkımlara hatta can ve mal kaybına neden olabilen olaylara afet veya felaket adı verilmektedir (Emekli, 2001). Doğal afetleri iki ana grupta toplamak mümkündür. Kaynağını yer kabuğu veya yerin derinliğinden alan afetler jeolojik afetler; deprem, heyelan, yanardağ patlamaları, tsunami olarak meydana sınıflandırılmaktadır. İkinci grupta ise atmosferdeki doğa olayları sonucu meydana gelen meteorolojik afetlerdir. Meteorolojik afetleri ise; sel, çığ, fırtına, kuraklık, kasırga, hortum, orman yangınları şeklinde sınıflandırmak mümkündür (Beycan, 2016).

Turizm perspektifinden bakıldığında doğal afetler hem turizm arzı hem de turizm talebi bakımından önem arz etmektedir. Turizm arzını oluşturan doğal çekicilik, tarihi yapılar, kültürel değerler veya konaklama işletmeleri, turizme yardımcı diğer yan işletmeler herhangi bir doğal afet sonucunda zarara uğrayabilir. Bu durum hem maddi hem de manevi bir çok zarara yol açmaktadır. Bunun yanında doğal afetler ne kadar ulusal boyutta yaşanırsa yaşansın etkileri uluslararası düzeyde olabilmektedir. Yaşanan doğal felaketler sonucunda destinasyona seyahat edecek turistler seyahatlerin iptal etmeyi tercih etmektedirler. Örneğin; 17 Ağustos 1999 Türkiye’de yaşanan Gölcük-Adapazarı depremi Türkiye’ye seyahat edecek bir çok turistin rezervasyonlarını iptal etmesine neden olmuştur (Emekli, 2001). Bir başka doğal afet örneği ise 2004 yılında meydana gelen Hint Okyanusu Depremi ve Tsunami bir çok can ve mal kaybına neden olmuştur. Sırasıyla Endonezya, Sri Lanka, Hindistan, Tayland destinasyonları felaket sonrası turizm bakımında büyük zarar görmüşlerdir (Sarıçay ve Ünal, 2014). Doğal afetlerin yaşandığı destinasyonların turistlerin gözündeki imajı zayıflamıştır. Turistlerin gözünde riskli ve tehlikeli olarak değerlendirilen bölgelere gelen ziyaretçi sayısında ciddi düşüşler olmuştur (Zhang, 2005).

Sosyokültürel Bağlamda Yerel Halk ve Misafîrpervelik: Yerel halk turizmin bir paydaşı olarak kabul edildiğinde bir yörede turizmin gelişmesinde yerel halk etkili olmaktadır. Bu etkide yerel halkın turizme bakışı, turizmi nasıl algıladığı, turizmden ne beklediği ve gelen turistlerle iletişiminin nasıl olduğu önemli rol oynamaktadır (Özdemir ve Kervankıran, 2011:6). Yerel halk özelinde sosyo-kültürel bağlamda insani bir davranış biçimi olarak nitelendirilen misafîrpervelik her toplum ve kültürde insanın var oluşundan bu yana gelen bir olgudur (Çubukcu ve Yaylı, 2016:285).

Sürdürülebilir bir turizm için, yerel toplum, endüstri ve turistler arasındaki bağın uyumlu olması gerekmektedir (Gürsoy ve Rutherford, 2004:495). Çünkü, turistlerin gittikleri bölgelerde yaşayan yerel halkın davranış biçimi, bölge turizminin uzun vadeli gelişimi için çok önemlidir. Yerel halk turistin memnuniyetini doğrudan etkileyerek, turistlerin tekrar bölgeyi ziyaret etmelerini dolaylı yoldan etkilemektedir (Zhang, Inbakaran ve Jackson, 2006:190).

Turizmin ekonomik, toplumsal ve fiziksel çevre üzerindeki etkilerinin olumlu olduğunu düşünen yerel halk, gelen turiste karşı olumlu bir tutum sergileyerek ve bölgenin misafirperverliğini göstererek destinasyon imajına olumlu bir katkı sağlar. Yerel halk turizmin bölgeyi olumsuz etkilediği düşündüğünde ise turistlerin gözünde destinasyonların olumsuz bir imaj kazanmasına neden olmaktadır (Ayazlar, 2016:2540).

Diğer bir sosyo-kültürel sorun dil engelidir. Turistler seyahatini gerçekleştirecekleri yabancı destinasyonlarda kendi dillerinin konuşulmasını beklerler (Tayfun, 2002). İzmir’de iş amaçlı gelen turistlerin destinasyon marka imajı üzerine yapılan çalışmada üçüncü sırada temel turistik olanaklar faktörü altında yabancı dil kullanım becerileri yer almaktadır (Adan, 2015).

Göç Olayları: Göçten hemen hemen dünya genelinde her ülke etkilenmeye devam etmektedir. Dünyada 20. yüzyılın ikinci yarısında toplu nüfus hareketleri hız kazanmıştır. Göç nüfusu son yarım yüzyılda hızlı bir şekilde artmıştır. Birleşmiş Milletlerin verilerine göre göç olayları bu hızla artmaya devam ederse göç nüfusunun 2050 yılında 405 milyona ulaşması beklenmektedir (İç İşleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 2016).

Göç en kısa tanımıyla bireylerin ekonomik, politik, dini, siyasi ve sosyal nedenlerden dolayı bulundukları yerlerden başka yerlere yerleşmek amacıyla gitme hareketlerine denmektedir. Bu hareketler ülke içinde olur ise iç göç, ülkeler arasında olur ise dış göç veya uluslararası göç olarak adlandırılmaktadır (Çakır, 2011:210). Göç, insan ve nüfusla ilgili bir sosyal hareketlilik olgusudur. Turizme benzer fakat turizm sayılmaz. Çünkü turistik amaçlı seyahatlerde gezi tamamlandıktan sonra ikamet edilen yere turistler geri dönmektedirler. Göçlerde gidilen yerde kalma, yere yerleşme niyeti vardır (Kaypak ve Bimay, 2016:88).

Göç olgusunu, göçün nedenleri ve göçün yapılış şekline göre belirli ölçütlere göre sınıflandırmak mümkündür. Alan ölçütüne göre “yerli ve uluslararası”, zaman ölçütüne göre “geçici ve daimi”, boyutuna göre “bireysel göç, grup olarak göç ve kitlesel göç”, sebebine göre “gönüllü işçi göçü, gönülsüz veya zorunlu sığınmacı göçü”, yasal durumuna göre ise “yasal ve yasadışı (kaçak) göç” olarak sınıflandırmak mümkündür (Faist 2000’den aktaran Kaya, 2016:7).

20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren yaşanan uluslararası göç sorunu ve yarattığı etkiler gündemi meşgul etmektedir. Siyasi istikrarsızlık, insan hakları ihlali, baskıcı rejimler, iç savaşlar, etnik çatışmalar, ekonomik sıkıntılar, coğrafi koşulların yetersizliği, can güvenliği gibi nedenlerden kaçan bireyler, daha insanca yaşayabilecekleri, karınlarını doyurup geçimlerini sağlayabilecekleri, daha iyi yaşam koşulları içerisinde yaşamlarını sürdürebilecekleri ülkelere göç etmek zorunda kalmaktadırlar (Deniz, 2014:178). Göçün nedeni ne olursa olsun, göçmenlere ev sahipliği yapan ülkeler iç güvenlik düzeyleri gerekli önlemleri almak zorundadırlar. Çünkü göç edenlerin etnik, dini ya da kültürel kimlikleri, sosyo-politik bağlaşma düzeyleri göç edilen ülkelerde sorunlar yaratabilmektedir (Stivachtis, 2008:16).

Sosyal ve ekonomik bir olay olan göçler, göç eden bireylerin yaşamlarını etkiledikleri gibi, bireylerin ayrıldıkları destinasyonlarda ve içine girdikleri destinasyonlarda sosyal, kültürel ve ekonomik olarak bir takım değişimlere neden olmaktadır (Bahar ve Korkmaz, 2010:44). Göç, destinasyonlar üzerinde ekonomik ve toplumsal bazı etkiler yapmaktadır. Toplumların kültürel olarak zenginleşmesine, turizm ürünlerinin güçlenmesini, ayrıca seyahat, turizm, konaklama ve yeme içme hizmeti sunan işletmelere işgücü sağlar. Bunun yanında vergi gelirinin düşüşü, fiyatlarda düşüş gibi ekonomik etkileri ve sosyal gerginlik gibi etkilerinden de söz etmek mümkündür. Bu gerginlikler destinasyon imajını etkileyerek, turistlerin algısı ve seyahat niyetleri üzerinde etkili olabilmektedir (Li, 2008).

1.3. GÖÇ OLAYLARI PERSPEKTİFİNDE SİĞİNMACILAR VE DESTİNASYONLAR

1.3.1.Göç ile İlgili Temel Kavramlar

Mülteci, sığınmacı, göçmen, kaçak göçmen ve vatansız kavramları birbirleri ile karıştırılmakta ve bir kavram kargaşası yaşanmasına neden olmaktadır. Bu kavram kargaşasını engellemek için kavramları tek tek açıklamak konunun ayrıntılı irdelenmesi için yararlı olacaktır.

Mülteci kelimesi, medya, siyaset organları, kamuoyu tarafından yaşadıkları yerleri sık sık terketmeye zorlanan insanları tanımlamak amacıyla kullanılmaktadır. Bu kişiler doğal afetler, siyasi şiddetler, savaşlar, toplumsal çatışmalar, yoksulluk

gibi birçok nedenden dolayı ülkelerinden kaçırmaktadırlar. Bu nedenlerden ülkelerinden kaçan herkese mülteci denmektedir (Eroğlu ve Taşkiran, 2002:105).

Mülteciler ile ilgili yazılı ilk düzenleme 1951 yılında Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin Cenevre Sözleşmesidir. Bu sözleşmenin birinci maddesinde mülteci tanımı; *“Ocak 1951’den önce meydana gelen olaylar sonucunda ve ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir gruba mensubiyeti, veya siyasi düşünceleri yüzünden, zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korunmasından yararlanamayan, ya da söz konusu korku nedeni ile, yararlanmak istemeyen; yahut tabiiyeti yoksa ve bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeni ile dönmek istemeyen şahıs(lar)dır”* (Mültecilerin Korunması El Kitabı aktaran Barkın, 2014:334).

Türk Hukuk Sisteminin mülteci tanımı BM’ sisteminin tanımına göre farklılık göstermektedir. Türk Hukuk Sistemine göre mülteci; *“Avrupa’da meydana gelen olaylar sebebiyle ırkı, dini, milliyeti, belirli bir toplumsal gruba üyeliği veya siyasi düşünceleri nedeniyle takibata uğrayacağından haklı olarak korktuğu için vatandaşı olduğu ülke dışında bulunan ve vatandaşı olduğu ülkenin himayesinden istifade edemeyen veya korkudan dolayı istifade etmek istemeyen ya da uyruğu yoksa ve önceden ikamet ettiği ülke dışında bulunuyorsa oraya dönmeyen veya korkusundan dolayı dönmek istemeyen yabancısıdır”* (Beter, 2006’dan aktaran Barkın, 2014:334).

Türk hukuk sistemi mülteci tanımında görüldüğü üzere “Avrupa’da meydana gelen olaylar” ibresi konulmuştur. Yani coğrafi bir sınır konulmuştur. Diğer bir fark ise Mültecilerin Hukuki Statüsüne Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesi’nde (1951 Cenevre Sözleşmesi) yer alan “Ocak 1951’den önce meydana gelen olaylar” olarak ifade edilen tarih kısıtlaması Türk Hukuk Sistemindeki mülteci tanımında yer almamıştır. Yani Türk Hukuk Sistemindeki mülteci tanımında herhangi bir tarih sınırlamasına yer verilmemiştir (Gündoğan, 2015).

1951 yılındaki Cenevre sözleşmesi mülteci tanımında sadece 1 Ocak 1951’den önce meydana gelen olaylar sonucunda kişileri mülteci kabul ediliyordu. Dolayısıyla ileride ortaya çıkan yeni mülteci sorunlarından dolayı yeniden düzenlenme gereği duyulmuş ve buna ek olarak 1967 New York Protokolü oluşturulmuştur. Bu protokol ile 1 Ocak 1951’den önce meydana gelen olaylar

sonucunda ve " ve "söz konusu olaylar sonucunda" ifadeleri metinden çıkarılmış yerine her şahıs ifadesi konmuştur (Barkın, 2014:334).

Sığınmacı ise en basit tanımıyla, çeşitli nedenlerle ülkelerinde kendilerini baskı altında hisseden bu sebep ile ülkelerini terk etmek zorunda kalan, uluslararası koruma ihtiyacında olan ancak statü bakımından henüz mültecilik hakları resmi olarak tanımlanmayan kişilere denilmektedir. Sığınmacı kavramı mültecilik statüsüne ulaşmak için gerekli merciler olan hükümet ya da Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) tarafından karara bağlanmasını bekleyen kişiler için kullanılır (Vardar, 2015).

Türkiye sığınmacı tanımını şu şekilde yapmaktadır;

...İrki, dini, milliyeti, belirli bir toplumsal gruba üyeliği veya siyasi düşünceleri nedeniyle takibata uğrayacağından haklı olarak korktuğu için vatandaşı olduğu ülke dışında bulunan ve vatandaşı olduğu ülkenin himayesinden istifade edemeyen veya korkudan dolayı istifade etmek istemeyen ya da uyruğu yoksa ve önceden ikamet ettiği ülke dışında bulunuyorsa oraya dönmeyen veya korkusundan dolayı dönmek istemeyen yabancı (İskan Kanunu, 2006).

Türkiye’de sığınmacılık konusunda herhangi bir zaman yada coğrafi kısıtlama bulunmamaktadır. Mültecilik statüsünde sadece Avrupa kökenli olma koşulu arandığından dolayı Avrupa dışından gelen bireylerin alabileceği en yüksek statü sığınmacı statüsüdür. Bu durumda ülkelerini terk etmek zorunda kalan Suriyeliler Türkiye’de ancak sığınmacı veya kaçak göçmen statüsünde yer almaktadırlar (Efe, 2015).

Artık günümüzde sık olarak karşımıza çıkan bir kavram olan sığınmacı kavramı ile mülteci kavramı arasındaki temel fark çeşitli nedenlerden dolayı ülkesini terk eden ve sığınma talebi, kaçtığı ülkenin yetkilileri tarafından soruşturma safhasında olan kişidir. Bu soruşturma sırasında kişiye geçici koruma sağlanmaktadır. Mülteci ise artık kaçtığı ülke tarafından mülteci haklarının elde etmek için tüm başvuruları yetkili mercilere yapmış, yapılan araştırmalar sonucunda mülteci statüsü hakkı yetkili merciler tarafından hukuken onaylanan bireylere mülteci denmektedir (Aktaş, 2016).

Göçmen ise ülkesinde göreceği zulümden ve baskıdan değil, ekonomik ve sosyal sebepler dolayısıyla kendilerine ve ailelerine daha iyi bir gelecek kurmak,

daha yüksek yaşam standartlarına kavuşmak için tamamen kendi istekleri ile başka bir ülkeye veya bölgeye göç eden kişilere denmektedir (Vardar, 2015). Göçmen kavramı uluslararası literatür ile Türk hukuk sistemi arasında farklılık bulunmaktadır. Türk hukuk sistemine göre göçmen Türk soyundan gelme ve Türk kültürüne bağlı olma şartı ile ülkeye yerleşmek maksadı ile gelmiş kişileri kapsamaktadır (Başak, 2011).

Mülteci ile göçmen arasındaki farkları özetleyecek olursak; (Limenya, 2016).

- Mülteciler baskı, savaş, çatışma, zulüm gibi sebeplerden dolayı kendilerini güvensiz hissettikleri ve korku duydukları için ülkelerini terk eden insanlardır. Göçmenler ise iş, eğitim vb. gibi yaşam koşullarını daha iyi hale gelmesi amacı ile bulundukları ülkeyi terk eden insanlara verilen isimdir.
- Mülteciler ülkelerinde savaştan, baskından ve zulümden kaçtığını ispatlamak zorundadırlar. Eğer kişiler zulüm gördüklerini ispat edemez ise sığındıkları ülkelerin göçmen yasalarına göre değerlendirilirler.
- Ülkelerin mülteci kabul etmeme gibi bir şansları yoktur. Fakat göçmenleri geri gönderebilirler.
- Belgesi olmayan ve suça bulaşmış göçmenler sınır dışı edilebilir. Fakat mülteciler için aynı durum söz konusu değildir.

Yasa dışı göçmenler uluslararası göç örgütünün yayınladığı göç terimleri sözlüğüne göre düzensiz göçmen olarak adlandırılmaktadır. *“Düzensiz göçmenler sözlükte yasadışı giriş veya vizenin geçerlilik tarihinin sona ermesi yüzünden transit veya ev sahibi ülkede hukuki statüden yoksun kişi. Bu terim, bir ülkeye giriş kurallarını ihlal eden mülteciler ve ev sahibi ülkede kalma izni bulunmayan diğer kişiler için geçerlidir (ayrıca gizli/yasadışı/kayıt dışı göçmen veya düzensiz durumdaki göçmen olarak anılmaktadır”* (Uluslararası Göç Örgütü, 2009).

Vatansız ise *“Herhangi bir Devletin kanunlarının işleyişi çerçevesinde vatandaş olarak sayılmayan kişi (Vatansız Kişilerin Hukuki Statüsüne İlişkin BM Sözleşmesi, 1. Madde, 1954). Buna göre, vatansız kişiler vatandaşlığın getirdiği haklardan, devletin sağladığı diplomatik korumadan, ikamet edilen Devlette doğal olarak kalma hakkından ve seyahat etmesi halinde ülkeye dönüş hakkından mahrum olan kişilerdir”* (Uluslararası Göç Örgütü, 2009).

1.3.2. Güncel Dönemde Dünya’da Sığınmacıların Dağılımı

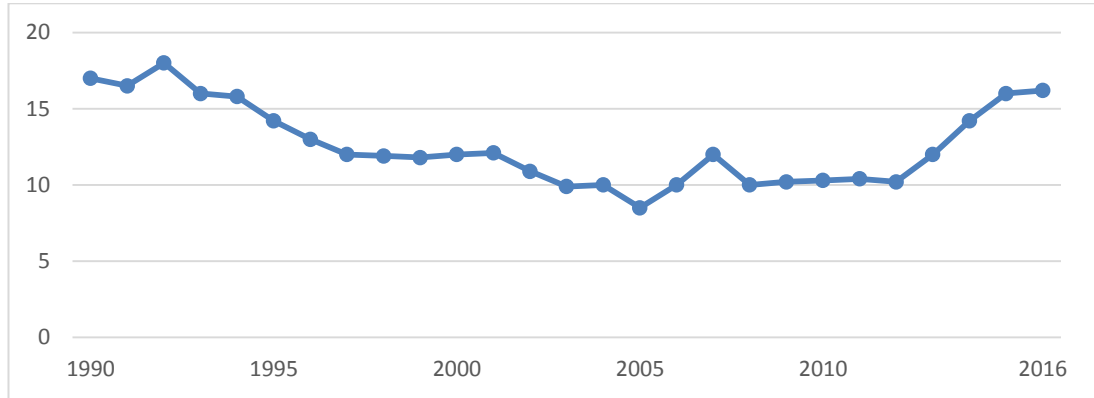
Hiçbir birey tüm yaşamını, memleketini, ailesini, kariyerini, evini ve gerekirse tüm maddi varlığını bırakıp gitmek istemez. İnsanları bulundukları yerlerden eden birçok sebep bulunmaktadır. Siyasi görüşleri, etnik kökenleri hatta cinsel tercihleri bile insanların bulundukları bölgeleri terk etmelerine neden olmaktadır. Bunun yanında ülkede yaşanan savaş veya çatışmalar, doğal afetler kişinin ülkesini terketmesi ile sonuçlanmaktadır. Tüm bu nedenlerin altında yatan ana faktör ise görüşleri ve tutumlarından dolayı kişinin kendini baskı altında hissetmesi veya siyasi olaylardan dolayı savaşlar ve kaos ortamından duydukları güvensizliktir. Bu hisden kurtulmak isteyen bireyler daha güvende hissedicekleri ülkelere sığınma talebinde bulunurlar (Ulusoy ve Sarıkaya, 2010).

“İnsan seli” olarak adlandırılan sığınmacı kavramı, günümüzde gazete ve televizyonlarda, parlamentolarda, kadın derneklerinde, çalışan erkek kulüpleri gibi birçok yerde tartışılan bir terimdir. 1945’den bu yana tahmini olarak 50 ila 60 milyon arasında insan gönüllü veya istem dışı olarak vatanlarını ve evlerini terk zorunda kalmıştır. Evlerinden kaçan sığınmacıların bir kısmı gördükleri zulüm ve ayrımcılıktan, bir kısmı ekonomik olarak daha iyi koşullara ulaşmak için, bir kısmı ise kendi topraklarındaki savaş ve darbelerin kurbanı olmamak için ülkelerini terk etmektedir. Birçok kişi, geçici kamplarda ya da dar alanlarda saklanmak için dost bir ülkeye sığınmayı tercih ederken; diğer bir kısmı ise yasa dışı yollarla yurtdışına kaçmaktadırlar (Whittaker, 2006).

Dünya’da 2015 yılının sonunda Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği’nin imzasını taşıyan rapora göre yaklaşık 65 milyon kişi mülteci konumuna düşüp, sığınma aramaktadır. Bunların 16,1 milyon BMMYK kayıtlı 5,2 milyonu UNRWA kayıtlı toplam 21,3 uluslararası mülteci, 3,2 milyonunu sığınmacı, 40,8 milyonunu da ülke içinde yerinden edilen kişilerden oluşmaktadır (UNHCR, 2015).

2016 yılının ilk yarısı yayınlanan rapora göre yıllara göre Dünyadaki mülteci sayıları aşağıdaki gibidir.

Şekil 2: 1990-2016 Yılları Arasındaki Mülteci Nüfusu



Kaynak: UNHCR, 2016

Şekil 2’de görüldüğü üzere son 5 yıl içerisinde mülteci sayısı istikrarlı bir şekilde artış göstermesine rağmen, 1992 yılında 17,8 milyon mülteci (Bosna- Hersek soğuk savaşın) ile tarihin en yüksek mülteci sayısına ulaşılmıştır. 2011 yılı sonunda 10,4 milyon olan mülteci sayısı 2016 yıl ortasında 6,1 milyon kişi artarak 16,5 milyon kişiye ulaşmıştır (UNHCR, 2016).

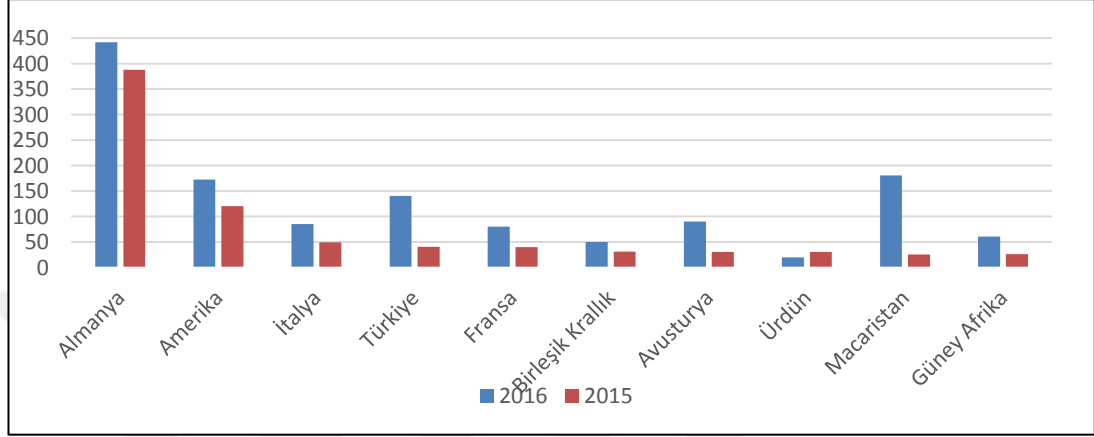
2016 yılının ilk yarısında Dünyada mülteci ve benzeri durumda bulunan kişilerin ülkelere göre dağılımı ise şu şekildedir; Türkiye, 2.773, 800 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Pakistan 1.576,800 kişi ile ikinci sırada, Lübnan 1.035,700 kişi ile üçüncü, İran 978,100 kişi ile dördüncü, Mısır 742,700 mülteci ile beşinci sırada bulunmaktadır (UNHCR, 2016).

2016 yılının ilk yarısına kadar yerlerinden edilen veya ülkelerini terkeden mültecilerin ülkelere göre dağılımında ilk sırada yaklaşık 5,3 milyon kişi ile Suriye yer almaktadır. Afganistan yaklaşık olarak 2,1 milyon kişi ile ikinci sırada yer almaktadır. Bu ülkeleri sırasıyla Somali ve Güney Afrika takip etmektedir (UNHCR, 2016).

Suriyeli mülteci sayısının artışının nedenini ise Suriyede çıkan iç savaş olarak özetlemek mümkündür. Arap uyanışı adı verilen Arap Baharı Orta Doğu’da Arap halklarının demokratik ve ekonomik hak ve özgürlük taleplerine, insan haklarının korunmasına, otoriter baskının kalkması, işsizliğin çözümüne karşı reform isteği taleplerine dönüşen toplumsal bir olay haline gelerek iç savaşa dönüşmesi bir çok Suriyenin vatanlarını terk ederek sığınmacı konumuna düşmelerine neden olmuştur(Semin ve Sandıklı, 2012).

Sığınmacı başvurusu bakımından ise 2016 yılının ilk yarısında 2015 yılında 993,600 olan sığınmacı başvurusu 1.045,600 kişiye ulaşmıştır. Aşağıdaki Şekil 3’de 2015 ve 2016 yılında sığınma başvurusunda bulunulan ülkeler yer almaktadır.

Şekil 3: 2015-2016 Ülkelere Göre Sığınma Başvurusunda Bulunan Sığınmacı Sayıları



Kaynak: UNHCR, 2016

2015 yılında Almanya’da sığınma başvurusu 387,700 iken, 2016 yılında bu sayı 441,900 kişiye ulaşmıştır. Almanya’yı 2016 yılında 172,700 başvuru ile ABD ikinci sırada yer alırken, ABD’yi İtalya ve Türkiye takip etmiştir (UNHCR, 2016).

Sığınma talebinde bulunan kişilerin ülkelere göre (menşe) dağılımına bakıldığında, Suriyeliler 2016 yılında ilk altı ayında 233,600 yeni başvuru ile dünyanın en geniş sığınmacı kitlesini oluşturmuşlardır. İkinci sırada ise Afganistan yer almaktadır. 124,000 yeni iltica başvurusunda bulunan sığınmacılar yer almaktadır (UNHCR, 2016). Ülke içinde yerinden olmuş kişiler ise; silahlı çatışma, genel şiddet, insan hakları ihlali gibi nedenlerden dolayı kendi ülke sınırları içinde yer değiştirmek zorunda kalan kişilerdir. 2015 yılı Küresel Eğilimler raporuna göre 40,8 milyon kişi ülke içinde yerinden edilmiştir. Ülke içinde yerinden edilmiş nüfusu en fazla olan ülkeler; Suriye (7,6 milyon), Kolombiya (6 milyon), Irak (3,6 milyon), Demokratik Kongo Cumhuriyeti (2,8 milyon), Sudan (2,2 milyon), Güney Sudan (1,6 milyon) Pakistan (1,4 milyon), Nijerya (1,2 milyon) ve Somali’dir (1,1 milyon) (UNHCR, 2015).

1.3.3.Güncel Dönemde Türkiye’deki Sığınmacıların Durumu

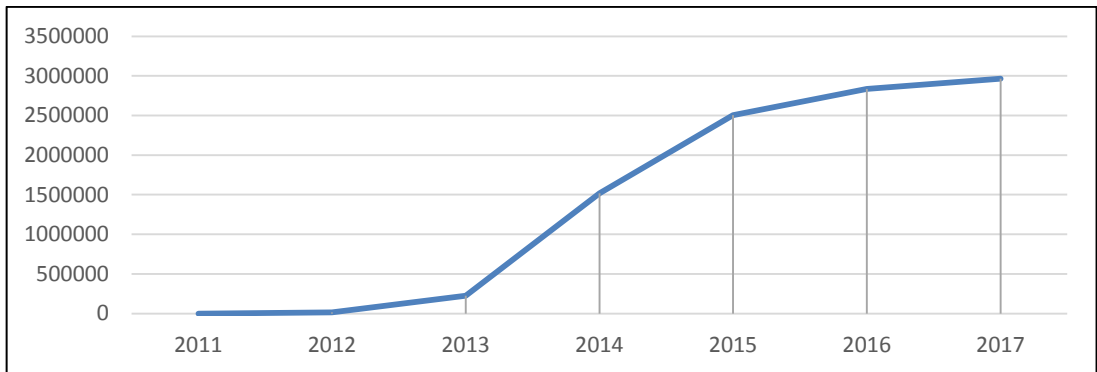
Türkiye coğrafi konumu itibariyle göçmenlere kapılarını açan, ihtiyaç duyanları koruma altına alan, dünya kamuoyu tarafından saygı duyulan bin yıllık köklü bir göç geleneğine sahiptir. Kaçak yollarla Avrupa’ya ulaşmak isteyen göçmenlerin uğradığı ilk şehirlerin başında İstanbul yer almaktadır. Nijerya, Senegal, Afganistan, Irak, Somali, Uganda, Etiyopyalı göçmenler Avrupa’ya gitmek yerine İstanbul’da kalmayı tercih etmektedirler (Dinç, 2015).

Türkiye’de toplamda 3,1 milyon sığınmacı konumunda kişi bulunmaktadır. Bunların 291 bini ise Irak, Afganistan, İran, Somali ve diğer ülkelere gelen kişiler oluştururken; geriye kalan 2,8 milyonu Suriyeliler oluşturmaktadır (Çoğalan, 2017).

Suriye’de başlayan iç savaş nedeniyle yaklaşık olarak 6,5 milyon kişi bulundukları ülkeyi terk etmek zorunda kalmıştır. Yaklaşık 3 milyon kişi sınır ötesi göçe katılarak komşu ülkelere sığınmışlardır (Boyraz, 2015:36).

2012 yılından sonra Suriye’de insan hakları ihlalleri ile çıkan huzursuzluklar insani yardım ihtiyaçlarını beraberinde getirmiştir. Türkiye Cumhuriyeti yardım bekleyen yabancılara açık kapı politikası izleyerek geçici koruma hakkı tanımaktadır. Suriyelilere temel hizmetlere erişim sağlamak ve geri gönderilmekten korumaktadır. Suriye iç savaşının 2011 yılında patlak vermesiyle 2016 yılsonuna kadar geçici koruma talebinde bulunan Suriyeli sığınmacıların dağılımı Şekil 4’de verilmiştir (Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 2016).

Şekil 4: Yıllara Göre Türkiye’de Geçici Koruma Altına Alınan Suriyeli Sığınmacılar

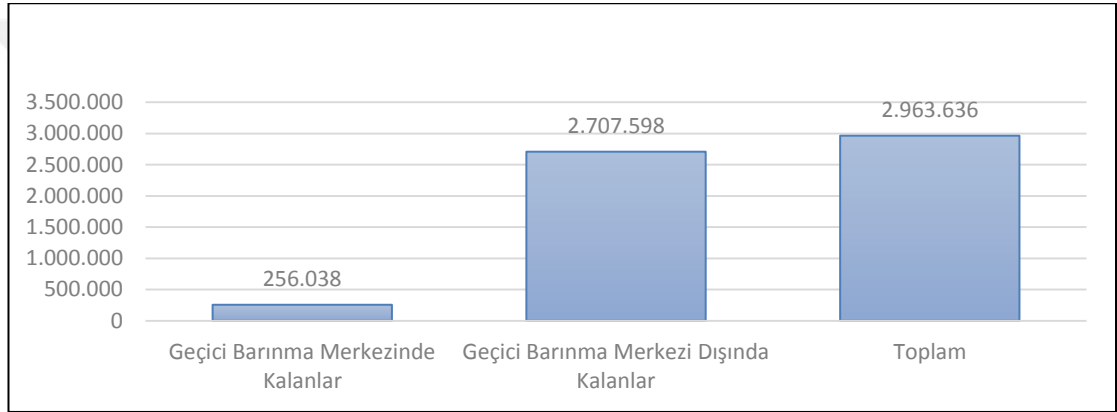


Kaynak: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 2017 (16.03.2017 itibariyle)

2012 yılında Suriye’de iç karışıklıkların başlamasıyla 14,237 kişiye Türkiye geçici koruma sağlamıştır. 2012 yılından 2017 yılına kadar sürekli artış göstererek rekor seviyeye ulaşmıştır. 2017 yılında 2.963,636 kişiye kadar ulaşmıştır (Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017). Suriyeli sığınmacıların bir kısmı sığınma kamplarında barınmakta, bir kısmı ise kentlerde barınmaktadır (Altundöğür ve Yılmaz, 2016).

Aşağıdaki Şekil 5’de geçici koruma altındaki Suriyelilerin geçici barınma merkezlerindeki dağılımına yer verilmiştir.

Şekil 5: Geçici Barınma Merkezleri İçinde ve Dışında kalan Suriyelilerin Dağılımı



Kaynak: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 2017

Şekil 5’de 2.96,636 geçici koruma altındaki sığınmacılardan sadece 256,038 kişisi geçici barınma merkezlerinde kalmaktadır. Geriye kalan 2.707,598 kişi ise kamp dışında şehir merkezlerinde yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadır. Aşağıda yer alan Şekil 6’da ise geçici barınma merkezinde barınan Suriyelilerin illere göre dağılımı yer almaktadır.

Şekil 6: Geçici Barınma Merkezlerindeki Suriyelilerin Geçici Barınma Merkezlerine Göre Dağılımı (10 İlde 22 Barınma Merkezi)

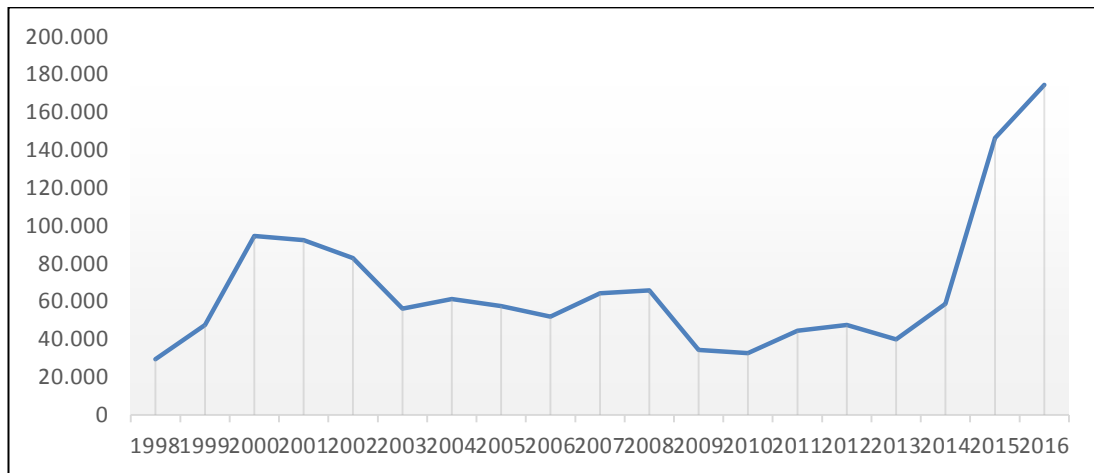
BARINMA MERKEZLERİ 16/03/2017 TARİHİ İTİBARIYLA (10 İLDE 22 BARINMA MERKEZİ)		
SURIYE	ŞANLIURFA	112.268
	GAZİANTEP	38.454
	KİLİS	35.783
	KAHRAMANMARAŞ	18.417
	MARDİN	3.393
	HATAY	20.022
	ADANA	555
	ADIYAMAN	9.629
	OSMANİYE	7.302
	MALATYA	10.215
	TOPLAM	256.038
	GEÇİCİ BARINMA MERKEZLERİ DIŞINDA KALAN SURIYELİ SAYISI	2.707.598
	ÜLKEMİZDE BULUNAN TOPLAM SURIYELİ SAYISI	2.963.636

Kaynak: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, 2017 (AFAD)

AFAD (2017) verilerine göre; Türkiye'nin Suriye-Türkiye sınırına yakın, Türkiye'nin güney doğusunda toplam 10 ilde 22 geçici barınma merkezinde 256,038 kişi barınmaktadır. Türkiye'de bulunan toplam Suriyeli sayısı ise 2.963,636 kişidir.

Düzensiz göç gidilen (hedef) ülkeler için yasal yollarla gelip çıkış süresi içerisinde çıkmayan kişilerin yaptığı göçü ifade ederken; kaynak ülkeler için ise ülkesini terk ederken gerekli yasal koşulları sağlamadan ülkesini terk eden kişilerin yaptığı göçü ifade etmektedir. Transit ülkeler ise yasal veya yasal olmayan yollarla ülkeye girip kaynak ülkeye ulaşmak için bu ülkeyi bir geçiş noktası olarak kullanıp ülkeyi terk eden kişilere denmektedir (İç İşleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 2016). Aşağıdaki Şekil 7'de yıllara göre yakalanan düzensiz göçmenlerin sayısına yer verilmiştir

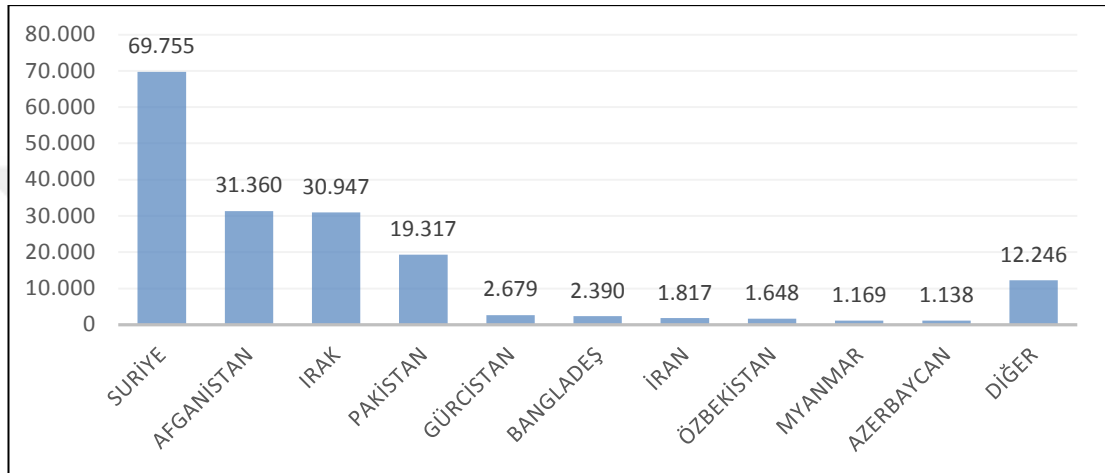
Şekil 7: Yıllara Göre Türkiye'de Yakalanan Düzensiz Göçmen Sayısı



Kaynak: İç İşleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 2016

Şekil 7’da görüldüğü üzere 2014 yılına göre 2015 yılında yakalanan düzensiz göçmen sayısı %150’lik bir artış göstererek 146,485 kişiye ulaşmıştır. 2016 yılında ise 27,961 kişi artarak 174,466 kişiye ulaşmıştır. 2016 yılında yakalanan düzensiz göçmenlerin uyruklarına göre dağılımı aşağıdaki Şekil 7’de yer almaktadır.

Şekil 8: 2016 Yılında Türkiye’de Yakalanan Düzensiz Göçmenlerin Uyruklarına Göre Dağılımı (İlk 10 Uyruk)



Kaynak: İç İşleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 2016

2016 yılında yakalanan 69,755 düzensiz göçmen Suriye uyruklu iken, ikinci sırada 31,360 ile Afganistan ve onu 30,947 Irak uyruklu sığınmacılar takip etmektedir.

1.3.4. Bir Turizm Destinasyonu Olarak Türkiye ve Sığınmacılar

Son 25 yılda turizm faaliyetleri tüm dünyada gelişme eğilimindedir. Türkiye’de özellikle 1980’li yıllardan itibaren yapılan yaptırımlar, teşvikler, izlenen politikalar sayesinde gelişme gözlemlenmiş ve bu gelişme günümüzde ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda Türk turizmine önemli katkı sağlamıştır. Türkiye tarihi, kültürel, doğal güzellikleri ile turizm açısından önem arz eden bir destinasyon niteliğindedir. Yıl boyunca dört mevsimi yaşaması, üç tarafının denizlerle çevrili olması, temiz plajları, bol güneşli günleri ile önemli bir turizm potansiyeline sahiptir. Ayrıca birçok medeniyetin bu topraklarda hüküm sürmesi, eşsiz mutfak kültürü,

misafirperverliği ile uluslararası bir çekim merkezi haline gelmiştir (Zengin, 2010:103).

Stratejik konumu nedeniyle Türkiye hem doğu hem de batı dünyasına mensup olmanın getirdiği avantaj ile birçok ülkenin dikkatini çekmiştir. Ancak jeopolitik konumunun getirdiği stratejik avantajlar kimi zaman Türkiye’de olumlu etkiler yaratırken kimi zaman da olumsuz etkiler yaratmıştır. Bu olumsuzluklar Türkiye ekonomisindeki her sektörü etkilendiği gibi turizm sektörünü de etkilemiştir. Bu da turizm sektöründe önemli krizlerin oluşmasına neden olmaktadır (Tunç, 2001:1).

Bu olumsuzluklardan biri de göç olaylarının yarattığı sığınmacı sorunlarıdır. Dünyanın en büyük mülteci krizi ve nüfus hareketi olarak 15 Mart 2011 tarihinde Suriye’de başlayan iç savaşın sonucunda patlak veren milyonlarca insanın zorunlu olarak göç ederek sığınmacı konumuna düşmesine neden olan Suriye krizidir (Altundegir & Yılmaz, 2016).

Yapılan göçlerin göç eden kişilere etkilerinin yanında, göç alan bölgelerde de ekonomik, sosyal, siyasi ve güvenlik alanında çeşitli etkileri olmuştur (Tunç, 2015:30). ORSAM (2015) Suriyeli sığınmacıların Türkiye’ye etkileri raporunda toplumsal, ekonomik, siyasi ve güvenlik, temel hizmetler üzerindeki etkiler olmak üzere dört başlıkta ele alınmıştır. Bu çalışmada Suriyeli Sığınmacıların Türkiye’ye etkiler toplumsal etkiler, ekonomik etkiler, çevresel etkiler, güvenlik ile ilgili etkiler olarak sınıflandırılmıştır.

1.3.4.1. Toplumsal Etkiler

Mültecilerin göç ettikleri destinasyonlarda yaşayan yerli halk ile yaşadıkları uyum sorunu en önemli toplumsal sorunlar arasında yer almaktadır. Mültecilerin farklı bir destinasyona göç etmelerini Stein (1981:326) destinasyonda zaman boyutu ile açıklamıştır. Göç eden mülteciler ilk birkaç ay yitirdikleri ile yüzleşmektedirler. Bir iki yıl içerisinde yitirdiklerini yeniden kazanma çabasına girmektedirler. Bu aşamada mülteciler işlerini değiştirmekte ve mültecilerin çoğunlukta olduğu bölgelere taşınmaktadırlar. 4-5 yıl sonra ise mülteciler uyum sürecini büyük ölçüde tamamlamaktadırlar. Direnme, karanlıkta kaybolma ve umutsuzluk ortaya çıkmaktadır. Kişi statüsündeki değişikliği kabullenmektedir. Zaman içerisinde çoğu hayatından sıkılmakta ve yabancılaşmaktadır. 10 yılın ardından kalıcı yerleşime

geçen mülteciler, statü düşüklüğünü kabul etmemekte ve kurumlardan beklentileri artmaktadır.

Güncel dönemde ise Türkiye Suriyelilere açık kapı politikası uygulamaktadır. Suriyeli mültecilerin gittikleri destinasyonlarda yaşayan yerel halk ile arasında uyum sorunu yaşanmaktadır. Mülteciler ile yerel halk arasında dil, kültür, yaşam tarzı farklılıklarından doğan sorunlar destinasyonda yaşayan yerel halkın tepkisine neden olmakta ve destinasyonda bir kargaşa durumunun ortaya çıkmasına neden olmaktadır (Oytun ve Gündoğar, 2015). Özellikle Suriyeliler nedeniyle işlerinin kötüye gittiğini öne süren esnaf ile Suriyeliler arasında sorunlar yaşanırken; yerli halk Suriyelilere yardım etmeye çalışan halka tepki de gösterebilmektedir. Türkiye'nin önemli turizm destinasyonlarından biri olan Muğla'nın Bodrum ilçesinde turizm sezonunun yoğun olduğu dönemlerde etraftaki Suriyeli mültecilerin turistleri olumsuz etkilediğini, turistlerin sığınmacılardan rahatsız olduğunu, yerel halkın ise suriyeli mültecilere yaptıkları yardımların yerinin ve şeklinin yanlış olduğunu ve tepkilere yol açtığı haberleri yayılmıştır (Hürriyet, 2015).

Diğer bir toplumsal sorun ise ülkelerini terketmek zorunda kalan kamp dışındaki mülteciler inşaat, hammallık vb. çeşitli işlerde düşük ücretler ile çalışmaktadır. Bazı Suriyeliler ise yaşamlarını sürdürebilmek için dilencilığe yönelmiş durumdadır. Genellikle çocuklarını da kullanarak önlerinde *"We are from Syria. Can you help us"* yazısı dilenmektedirler. Önemli turizm bölgelerinden olan Antalya Cumhuriyet Meydanı ile kale kapısı arasındaki bölgeyi dilencilerin istila ettiği ve turistlerin bir kısmı bu sorundan rahatsız olurken bir kısmı ise yaşanan insanlık dramından dolayı üzgün ve şikâyetçi olduklarını dile getirmişlerdir(Sözcü, 2015).

Diğer bir toplumsal sorun ise bulaşıcı hastalıkların yayılma olasılığıdır. Özellikle turizm sezonunda İzmir gibi sahillere yakın kentlerine gelmeyi tercih eden Suriyeli göçmenler iş bulma ümidiyle park ve bahçelerde konaklamaktadırlar. Konaklama işletmeleri tarafından ucuz iş gücü ve sigortasız olarak çalıştırılan Suriyeli göçmenler 4 yılı aşkın bir süredir kötü şartlarda yaşadıkları göz önünde bulundurulduğunda ciddi ve bulaşıcı hastalıkları da beraberlerinde getirebilecekleri işletme yöneticileri tarafından göz önünde bulundurulmamaktadır. Uzmanlar Türkiye'nin 30 yıllık aşı takviminin bozulduğu kızamık, verem gibi hastalıkların

yeniden görülmeye başlanacağı uyarısında bulunmaktadır (Gözlem Gazetesi, 2015).

İstanbul Aksaray’da Afrikalılar tarafından adeta bir göçmen mahallesi oluşturulduğu ve göçmenlerin ABD ve Avrupa’ya kaçmak umuduyla insan tacirlerine büyük miktarda paralar ödeyerek dolandırıldıkları bunun soncunda ortada kalan göçmenlerin seyyar tezgahlarda saat satıcılığı, hamallık, hatta kadınların fuhuş ve uyuşturucu işi yaptıkları haberlerin yayıldığı gözlemlenmiştir (Dinç, 2015).

1.3.4.2. Ekonomik Etkiler

Suriye sınırındaki savaş ve artan terör olaylarına bağlı olarak Türkiye’yi mesken haline getiren Suriyeli mülteciler destinasyonla da önemli ekonomik kayıplara neden olmaktadır. İngilizlerin uğrak yeri olan Bodrum ekonomik olarak en çok etkilenen destinasyonlardan biridir. Bölgedeki temsilcileri tarafından İngiltere’de “Türkiye’ye gitmeyin” uyarısı yapıldığını haberleri yayılmaktadır. Muğla’yı 2014 yılı Temmuz ayında 1 milyon 745 bin kişi ziyaret ederken bu yıl (2015 yılı) aynı ayda %5’lik düşüş yaşanmış ve bu sayı 1 milyon 653 bin kişiye gerilemiştir. Muğla’ya gelen turist sayısı bu yılın haziran ayında %7 Mayıs ayında %11 ve Nisan ayında da %21 düşüş göstermiştir. Yetkililer turistlerin huzur aradığı ve gerekli mercilerin bir an önce Suriyeli mülteci sorununa çözüm bulması gerektiğini vurgulamaktadırlar (Deniz Haber Ajansı, 2015).

Suriye krizinden sonra mimarisi ve tarihi kültürel yapısı ile modern konaklama tesisleri, gastronomi kimliği ile ön plana çıkan Gaziantep destinasyonu sınır kapılarından giriş yapan turist sayısı 2014 yılında %53 azalmıştır. 2015 yılının ilk 6 ayında ise %44 gerilediği gözlemlenmiştir. Bu düşüşler Gaziantep destinasyonuna önemli ölçüde ekonomik kayıplara neden olmuştur (Gaziantep Ortak Akıl Raporu 2, 2015).

Söyler ve Ertaş (2015:881) yaptıkları çalışmada Suriye’de yaşanan savaşın sınır illerine etkisi üzerinde durmuşlardır. Araştırmada Suriye’deki savaşın, Türkiye-Suriye sınırında bulunan turizm işletme belgeli konaklama tesislerine olan etkileri incelenmişlerdir. Konaklama işletmelerinin doluluk oranlarında düşüşler yaşanmış, rezervasyon iptalleri söz konusu olmuştur. Bu düşüşler sonrasında konaklama tesisleri gecelik konaklama ücretlerini aşağıya çekmek zorunda kalmıştır. Bu

durumlar sonucunda sınır illerinde faaliyet gösteren konaklama işletmeleri ekonomik durgunluk dönemi yaşamışlardır.

1.3.4.3. Çevresel Sorunlar

Suriyeli sığınmacıların destinasyonlara gelmesiyle birlikte destinasyon nüfuslarında ciddi artışlar olmuştur. Bu durum kentlerde ciddi alt yapı sorunlarının yaşanmasına neden olmaktadır (Altundeg er ve Yılmaz, 2016).

Suriyelilerin oluşturduğu çevresel sorunların başında barınma sorunu gelmektedir. Kamp dışındaki Suriyelilerden bazıları park, bahçe, şehir meydanları ve plajlarda barınma ihtiyaçlarını karşılamaktadırlar. Örneğin; İzmir'in Konak ilçesinin Basmane semtinde yüzlerce mülteci Avrupa'ya kaçma planlarını kurarken barınma ihtiya ını Basmane meydanı, park ve bahçelerde geçirmektedir. İzmir destinasyonun en merkezi yerlerinden olan Basmane ilçesi adete küçük bir Suriye kasabası görüntüsü yansıtır hale gelmiştir (Diken, 2015).

Park, bahçe, plaj vb. yerlerde barınma ihtiya ını karşılayan Suriyeli mültecilerin görüntü ve  evre kirliliğine neden olduğu aşıkardır. Gazete haberlerinde çıkan İstanbul Florya'da Büyükşehir Belediyesi sosyal tesislerinde 300'e yakın Suriyeli erkek grubunun plajda parti vermesi büyük tepkiye neden olmuştur. Denize girmek için Florya'ya giden ziyaretçilerin denize girmelerinin engellendiği ayrıca etrafdaki gürültü ve ses kirliliğinden şikayet ettikleri bunun yanında Suriyeli grubun çevreye çok zarar verdiği her yer   pl rle ve pisliklerle dolu olduğu öne sürülmüş ve Suriyelilere sosyal medya üzerinden tepki gösterilmiştir (Milliyet, 2016).

Yasal olmayan yollarla Yunanistan'a kaçmaya çalışan milyonlarca kişi tehlikeli olmasına rağmen canları pahasına botlara can yelekleri ile binip kaçmaya çalışmaktadırlar. Bu durum genellikle hüsran ile sonuçlanıp botların batmasıyla milyonlarca insanın hatta birçok bebek ve çocuğun ölümü ile sonuçlanmaktadır. Bu  l mler ne kadar üzücü olsa da milyonlarca insan cesedi zaman içerisinde kıyılara vurmaktadır. Turizm destinasyonları için önemli bir çekicilik unsuru olan denizler için kıyıya vuran cesetler denize girecek insanlar için istenmeyen bir imaj yaratmaktadır. Bodrum Akyarlar 'da her an kıyıda bir ceset ile karşılaşma korkusundan insanlar denize girmeye korkar hale geldiklerini belirtmişlerdir. Yani

bir bakıma yaşanan “insanlık dramı” bir bakıma Bodrum için bir “turizm dramına” dönüşmüştür (Öztürk, 2015).

1.3.4.4. Güvenlik Sorunu

Suriyeli sığınmacılar zor koşullarda hayatlarını sürdürmeye çalıştıkları için her türlü suç ve şiddet ortamının oluşması olasıdır. Eğitim oranı düşük, düşük gelirli, iş imkanı bulamayan Suriyeli sığınmacılar dışlanmışlık hissi içerisinde kimlik bunalımı yaşıyarak ilerki dönemlerde güvenlik açısından tehlike kaynağı oluşturabilecekleri düşünülmelidir (Oytun, 2015).

Yerel halk ile Suriyeliler arasındaki gerginliklerin provokasyona dönüşmesi neticesinde şiddet içeren tepkilerin ortaya çıkma riski önemli bir güvenlik sorunudur. Bunun örnekleri neredeyse Suriye sınırına yakın her ülkede yaşanmaktadır. Bunun yanında yerel halkın bu tepkilerinin sonucunda Suriyelilerin örgütlenerek kendi adalet ve güvenliklerini sağlama çabasına girme ihtimali ayrı bir risktir. Bu durumda oluşabilecek kaosların destinasyonlar için çok olumsuz sonuçlar yaratacağı göz ardı edilmemelidir (Oytun ve Gündoğar 2015:18).

Suriyeliler, insanların algısında suç ve karmaşa ile ilintili olarak insanların zihninde olumsuz bir algıya neden olmaktadır. Bu söylemlerin büyük şehirlerde ve suriyelilerin sığındığı kıyı destinasyonlarında güvenliği olumsuz yönde etkilediği aşikârdır (Efe, 2015).

Mavi turda yatların hemen yanında çok sayıda mülteci gören turistler, kıyıya inmek istememektedirler. Turistler tedirgin oldukları için aileleri ve çocuklarıyla kıyıya inmemektedirler (Gündem, 2015).

Mülteciler ve göçmenler gittikleri ülkelerde muhalifler ile yaptıkları iş birliği ile terör saldırıları, hırsızlık, silah kaçakçılığı, insan kaçakçılığı, uyuşturucu satışı gibi suçlara karışabilmektedirler (Bitkal, 2014). Örneğin; Antalya’nın Alanya ilçesinde tatil yapan Danimarkalı Christian Andersen’in kiraladığı eve zorla girerek 3’ü Suriye uyruklu 4 kişi Danimarkalı turisti av tüfeği ile tehdit ederek otomobil ve 700 Euro parasını alarak gasp etmişlerdir. Bu durum üzerine polisi arayarak yardım talebinde bulunan turisti gasp eden Suriyeliler kısa sürede yakalanmıştır. Bu gibi olaylar sığınmacıların hem göç ettikleri destinasyonların güvenliğinin hem de

destinasyonda yaşayan insanların güvenliğini olumsuz yönde etkilediğini göstermektedir (Mahmutlar Post, 2015).

1.3.4.5. Destinasyon İmajı ve Sığınmacılar

Sokakta yaşayan Suriyeli sığınmacılar destinasyon imajına zarar vermekte ve bu durum turizm destinasyonlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Seyahat Acenteleri Yöneticileri Derneği (SAYD) Yönetim Kurulu tarafından yapılan yazılı açıklamada, Suriye’de sürmekte olan huzursuzluklardan dolayı ülkelerini terk etmek zorunda kalan göçmenlerin sayısının azımsanmayacak boyuta geldiği belirtilmiştir. Türk turizminin başkenti olan Antalya’ya kaçak giriş yapılması ve Suriyeli göçmenlerin yerleşmesinin olduğunu Antalya’nın imajını ve marka değerini olumsuz yönde etkilediği, Antalya’nın maruz kaldığı “Sokaktaki Suriyeliler” görüntüsünün giderilmesi için yetkililerin bir an önce bir çözüm üretmesi beklendiği belirtilmiştir (Turizm Gazetesi, 2015).

Tırnova (2015), Türkiye’de son dönemlerde yaşanan politik kargaşa, terör olayları, sürekli meydana yansıyan çatışma haberleri ve Suriyeli sığınmacılar hakkında çıkan olumsuz haberler nedeniyle turistler gözündeki cazip destinasyon olma özelliğini kaybettiği ve imajının olumsuz yönde etkilendiğini belirtmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu bölümde araştırmanın amacı ve önemi, araştırmanın evren ve örnekleme, araştırmanın yöntemi, araştırmanın sınırlılıkları ve veri analiz yöntemi yer almaktadır.

2.1. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ VE AMACI

Hayatları boyunca çeşitli belirsizlikler ve riskler altında karar vermek zorunda kalan insanların farklı sebepler ile yapacakları seyahatlerde gidecekleri yer ve tercih edecekleri destinasyon hakkında karar vermeleri gerekmektedir. İnsanların destinasyon seçim kararını etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bu faktörler kişinin istek ve beklentileri ile ilgili olabileceği gibi destinasyon imajı ile de ilgili olabilir (Heung, Qu ve Chu, 2001: 259). Ayrıca destinasyon tercihinde destinasyonlarda yaşanan politik, sosyal, hukuki, ekonomik ve çevresel sorunlar da etkili olmaktadır.

Politik, ekonomik, sosyolojik ve kültürel bir göç sorunu olarak sığınmacılar destinasyonları çeşitli boyutları etkilemektedir. Çalışmanın kuramsal bölümünde de açıklandığı gibi, göçlerin göç eden kişilere etkileri olduğu gibi göç alan bölgelere, destinasyonlara da etkisi büyüktür. Sığınmacıların, turizm sektörüne etkileri hem turizm sosyolojisini hem de destinasyon yönetimi ve pazarlamasını kapsayacak doğrultuda ele alınarak işlenmesi, turizm alanyazınına katkı sağlamasından nedeniyle önem arz etmektedir.

Sığınmacılar ile turizmi ilişkilendiren ulusal ve uluslararası yapılmış sınırlı sayıda araştırmaya (Rushell, 2003; Kervankıran ve Çuhadar, 2014; Ertaş ve Söyler, 2015) ulaşılabilmektedir. Bu nedenle, turizm literatüründe yapılan çalışmalara katkı sağlamak için sığınmacılar ve destinasyonları bir bütün olarak inceleyen ilk tez olma özelliğine sahip olması bakımından bu çalışma ayrı bir önem arz etmektedir.

Araştırmanın amacı, Türkiye'deki sığınmacıların yabancı turistlerin Türkiye'yi destinasyon olarak seçimindeki etkisini belirlemektir. Bu doğrultuda Türkiye'de bulunmayan fakat seyahat eğiliminde olan kişilerin, Türkiye'deki sığınmacıların varlığı nedeniyle seyahat tercihlerindeki değişim araştırılmaktadır.

Araştırmada Hsu vd. (2009:291) itme ve çekme faktörleri kuramı esas alınmıştır. İtme ve çekme faktörleri kuramının kullanılmasının nedeni, turistlerin destinasyon seçimine etki eden faktörler kapsamında en yaygın kullanılan kuram ve yorumlanabilirliğinin kolay olmasıdır.

Bu doğrultuda araştırmanın temel soruları ve alt soruları aşağıdaki gibi oluşturulmuştur:

1) Sığınmacıların, turistlerin destinasyon seçimindeki itme faktörleri üzerindeki etkisi nedir? Demografik özelliklere göre sığınmacıların turistlerin destinasyon seçiminde itme faktörleri üzerindeki dağılımı nasıldır?

a) *Destinasyonda bulunan sığınmacılar psikolojik sebeplerle turizm faaliyetlerine katılacak turistlerin destinasyon seçimini nasıl etkilemektedir?*

b) *Destinasyonda bulunan sığınmacılar fiziksel sebeplerle turizm faaliyetlerine katılacak turistlerin destinasyon seçimini nasıl etkilemektedir?*

c) *Destinasyonda bulunan sığınmacıların yarattığı güvenlik sorunları sosyal arayış, keşif ve macera amaçlı turizm faaliyetlerine katılacak turistlerin destinasyon seçimini nasıl etkilemektedir?*

2) Sığınmacıların, turistlerin destinasyon seçimindeki çekme faktörleri üzerindeki etkisi nedir? Demografik özelliklere göre sığınmacıların turistlerin destinasyon seçiminde çekme faktörleri üzerindeki dağılımı nasıldır?

a) *Destinasyonda bulunan sığınmacıların toplumsal bir sorun olarak dilencilik yapmaları rekreasyon ve alışveriş odaklı turizm faaliyetlerine katılacak turistlerin destinasyon seçimini nasıl etkilemektedir?*

b) *Destinasyonda bulunan sığınmacıların yarattığı çevresel sorunların destinasyonun sahip olduğu turizm olanaklarına odaklı turizm faaliyetlerine katılacak turistlerin destinasyon seçimini nasıl etkilemektedir?*

c) *Destinasyonda bulunan sığınmacıların fiyat duyarlı turistlerin destinasyon seçimini nasıl etkilemektedir?*

d) *Destinasyonda bulunan sığınmacıların turistlerin destinasyon imajı algısı üzerindeki etkisi nedir?*

2.2. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın evreni Türkiye’ye yönelik seyahat etme eğiliminde olan yabancı turistlerden oluşmaktadır. TÜRSAB verilerine göre 2015 yılında Türkiye’ye gelen turist sayısı yaklaşık 41 milyon kişi iken, 2016 yılında ise yaklaşık 31 milyon kişidir. Bu bağlamda araştırma evreni sınırsız olarak kabul edilmiştir. Sınırsız evren büyüklüğünde 0,95 güven aralığında örneklem büyüklüğü 384 olarak hesaplanmıştır (Ural ve Kılıç, 2006). Ana kütleyi oluşturan kişiler belirli olmadığı için örnekleme tekniği olarak kolayda örnekleme yönteminin seçilmesine karar verilmiştir. Kolayda örnekleme ile herhangi bir ölçüt dikkate alınmayıp, belirli bir mekândaki herkese belirli bir zaman diliminde ulaşılmaya çalışılmaktadır (Kozak, 2014:118).

2.3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırma, Türkiye’de bulunmayan seyahat eğiliminde olan yabancı kişileri kapsamaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden senaryo analizi yöntemi kullanılmıştır. Senaryo analizi, belirli bir konu üzerinde gelecekte ortaya çıkabilecek olası değişimlerin bugünden anlaşılması ve tanımlanması amacıyla mevcut duruma ilişkin verilerin toplanması için kullanılan bir yöntemdir. Gerek hayali gerekse gerçeğe bağlı olarak tasarlanan senaryolar yardımıyla, geleceğe dönük varsayımlarda bulunularak ortaya çıkabilecek sonuçlar önceden görülmeye çalışılmakta ve gerekli önlemlerin alınmasına zemin hazırlanmaktadır (Kozak, 2014:105).

Senaryoların dizaynı aşamasında çok çeşitli yöntemler ve yollar mevcuttur (Yüksel, Mil ve Bilim, 2007:139). Gausemier, Fink ve Schlake (1998) yaptığı ayırmda oluşum şekillerine göre senaryoları doğaçlama mantıklar, eğilim yönlü analizler ve çapraz etkili analizler olarak sınıflandırmışlardır. Doğaçlama mantıklar uygun, tutarlı, akla yatkın, mantıksal temeli sağlayan, kuram, prensipler ve varsayımların organize edilmesiyle ortaya çıkan senaryolardır. Eğilim yönlü analizler geleceğin uygun, akla yatkın ve tutarlı tanımların birleştirilmesiyle ortaya çıkan alternatif görüşler üzerine temellenmiş senaryolardır. Çapraz etkili analizler ise, muhtemel olasılıklarla ilişkili alternatif görüşler üzerine temellenmiş senaryolardır (Gausemier, Fink ve Schlake’den aktaran; Yüksel, Mil ve Bilim, 2007:139).

Araştırmada veri toplamak için iki bölümden oluşan bir formdan yararlanılmıştır. İlk bölümde tezin amacı doğrultusunda kullanılacak olan yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, aylık ortalama gelir, çocuk durumu, uyruk ve daha önce Türkiye de bulunma durumundan oluşan demografik ve sosyo-ekonomik özelliklerini belirlemeye yönelik 8 adet soru bulunmaktadır. İkinci bölümde ise araştırmacının hayal gücüne dayalı olarak doğaçlama mantıklar senaryo analizi yöntemiyle yazılmış senaryolar yer almaktadır. Mantıklı, tutarlı ve akla yatkın olarak doğaçlama mantıklar senaryo analizi yöntemine göre yazılan 9 adet senaryo, (Hsu, Fan Tsai ve Wu, 2009:291) itme ve çekme kuramından yararlanılarak destinasyon seçimine etki eden faktörleri belirlemek amacıyla oluşturulmuştur. Senaryo sorularında araştırmanın amacı doğrultusunda Türkiye bir destinasyon olarak kabul edilmiştir. Bu bağlamda oluşturulan senaryo soruları ve bağlı oldukları kuramlar şunlardır:

Senaryo 1 Çok yakın bir arkadaşınız 2016 yılında tatil için Türkiye’yi tercih etmiştir. Siz elinizde olmayan sebeplerden dolayı 2016 yılında tatilinizi gerçekleştiremediniz. Arkadaşınızın gidip sizin gidemediğiniz Türkiye, sizde içten içe bir kıskançlık ve merak duygusu oluşturmuştur. 2017 yılında elinize bir fırsat geçmiş ve tatil için Türkiye’ye gitme fırsatı yakaladınız. O dönemde Türkiye’nin yaklaşık 3 milyon sığınmacıya ev sahipliği yaptığını öğrendiniz. Bu durumda tercihiniz ne olurdu?

- **Sığınmacılardan rahatsız olmadığım için Türkiye’ye giderim.**
- **Merak ettiğim için Türkiye’ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.**
- **Türkiye’ye gitmek yerine diğer ülkelere gitmeyi tercih ederim.**

Günümüzde insanlar dünyanın değişik yerlerinde yaşayan insanlar ile birlikte olmayı, onlar gibi yaşamayı veya kendisine örnek aldığı insanların gittiği değişik bölgelere gitmeyi arzulamaktadır. Örneğin; komşusunun veya arkadaşının yaz tatilinde belirli turizm merkezine gittiğini öğrenen bir kişinin daha sonraki dönemde kendisinin de aynı merkezi seyahat etmek isteyebilmektedir (Kozak, Kozak, ve Kozak, 2010). Bu bağlamda, Senaryo 1’in kurgusu itme faktörlerinden psikolojik faktörler arasında yer alan snobizm etkisinin Türkiye’de var olan sığınmacı sayısı ile ölçüm yapmak amacıyla oluşturulmuştur. Böylelikle psikolojik sebeplerle

destinasyon seçimi yapan turistlerin tercihlerini, destinasyonda bulunan sığınmacıların hangi yönde etkileyeceği üzerinde durulmak istenmiştir.

Senaryo 2 Yoğun olarak çalıştığınız için hem zihinsel hem de fiziksel olarak kendinizi yorgun hissettiğiniz için ilk fırsatta tatile çıkmak istiyorsunuz. Uzun zamandır gitmeyi planladığınız Türkiye için hem tanıdıklarınızdan hem de internet bilgi toplamaya başladınız. İnternette Türkiye’de o dönemde yaklaşık 3 milyon sığınmacı olduğunu öğrendiniz. Daha önce Türkiye’ye giden arkadaşlarınız ise Türkiye’de çok sayıda sığınmacı olmasına rağmen rahatsız olmadıklarını söylediler. Bu durumda tatil için tercihiniz ne olurdu?

- **Basından öğrendiklerimi esas alarak Türkiye’ye gitmekten tamamıyla vazgeçer, başka ülkelere giderim.**
- **Arkadaşlarımın görüşlerini esas alarak Türkiye’ye gitmeme rağmen kaldığım süreyi azaltırım.**
- **Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar ertelerim.**
- **Tatilden vazgeçerim...**

Middleton ve Clarke (2001:72) fiziksel motivasyonları, seyahat motivasyonları içerisinde incelemiştir. Fiziksel motivasyonları dinlenme, rahatlama, stresten uzaklaşma, günlük iş stresinden uzaklaşma gibi ihtiyaçlarını karşılamak için yürüyüş, kayak, golf, gibi aktiviteler gerçekleştirme; sıcak ve güneşli bir kumsalda dinlenme gibi aktivitelere katılma olarak ifade etmiştir. Senaryo 2 insanların yoğun olarak çalışıp bunaldığı ve tatil ihtiyaç duyduğu yani fiziksel ihtiyaçları nedeniyle destinasyon tercihi yaptıklarındaki durumlarına göre uyarlanmıştır. Fiziksel ihtiyaçlarını karşılamak için Türkiye’ye gelmeyi düşünen, Türkiye’de sığınmacı sorunu varlığını bilen fakat daha önce Türkiye’ye giden arkadaşlarının sığınmacılarla ilgili herhangi bir sorun yaşamadığı varsayımı üzerine geliştirilmiştir. Bu durumda bir itme faktörü olarak fiziksel sebepler ile destinasyon tercihinin gerçekleştirilecek katılımcıların, arkadaş faktörü de ortaya koyularak ne tür bir davranış sergileyecekleri üzerinde durulmak istenmiştir.

Senaryo 3 Üye olduğunuz macera tutkunları kulübü, üyeler arasında sosyalleşmeyi artırmak ve yeni yerler keşfetmek amacıyla her yıl düzenli olarak tatil organizasyonu yapmaktadır. Gidilecek yer konusunda ise macera kulübü sosyal medya aracılığıyla üyelerinden 1 yıl öncesinden bilgileri toplamakta ve buna göre

rezervasyonları yapmaktadır. 2017 yılı için kulüp tarafından Türkiye'ye gidilmesi planlanmasına rağmen tatilimize 2 ay kala Türkiye'de çok fazla sığınmacının olduğunu ve bu nedenle güvenlik sorunları yaşayabileceğinizi öğreniyorsunuz. Bu durumda tercihiniz ne olurdu?

- **Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarımla birlikte gider, kulübün tatil planına uyarım.**
- **Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarımla birlikte giderim ama tatilimi kısa tutarım.**
- **Kulüp arkadaşlarım gitseler bile ben Türkiye'ye gitmem.**

İnsanların yeni yerler görme, yeni şeyler yapma veya farklı insanlar tanımak gibi ihtiyaçları vardır. Bu değişim ihtiyacını karşılamak için seyahat ederler. Yenilik arayışında olan bireyler rutinin değişmesi, kaçış, heyecan, sürpriz, sıkıntılarından kurtulma ve macera arayışı gibi faktörleri değerlendirerek destinasyon tercihini gerçekleştirirler (Lee ve Crompton, 1992:735). Senaryo 3 ile macera, keşif ve sosyalleşme amaçlı seyahat eden katılımcıların destinasyon seçimlerine Türkiye'de yaşayan sığınmacıların yarattığı güvenlik sorununun etkisini belirlemek amacıyla oluşturulmuştur.

Senaryo 4 Alışveriş yapmaya çok seven birisiniz. Bir alışveriş merkezindeki mağazada yapılan çekilişte, alışveriş merkezleri ve eğlence olanaklarıyla ünlü Türkiye'de iki kişilik bir tatil kazandınız. Basında Türkiye hakkında araştırma yaparken Türkiye'de çok sayıda sığınmacının olduğunu, alışveriş merkezlerinin yakınlarında dilendikleri ile ilgili haberleri gördünüz. Bu durumda tercihiniz ne olurdu?

- **Türkiye tatili hediye olduğu için gider, tatil programına uyarım.**
- **Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.**
- **Türkiye'ye gitmem tatilden vazgeçerim.**

Alışveriş ve eğlence her türlü turist aktivitesinin önemli bir parçasını meydana getirmektedir. Alışveriş ulusal ve uluslararası seyahatte en önde gelen aktivitelerden biri iken, eğlence turistlerin seyahat deneyimleri içinde yer almasını istediği önemli bir unsurdur (Özdemir, 2014:60). Günümüzde turistler sadece alışveriş amaçlı bile destinasyonları ziyaret etmektedirler (Pekyaman, 2008:19). Senaryo 4 ile destinasyonun rekreasyon ve alışveriş imkanlarına sahip olmasının ve

aynı destinasyonda dilenen sığınmacıların varlığının turistlerin destinasyon seçimini nasıl etkilediği belirlenmek amacıyla oluşturulmuştur. Bu kapsamda alışveriş tutkunu olan katılımcıya hediye olarak sunulan Türkiye tatilinin, sığınmacıların varlığı ve alışveriş yerleri yakınında dilendiği üzerine kurgulanan senaryo karşısındaki katılımcıların davranışı ölçülmek istenmiştir.

Senaryo 5 2016 yılında tatilinizi geçirmek için gidilebilecek ülkeler hakkında bilgi almak için bir seyahat acentesine gittiniz. Acente görevlisine tarihi ve doğal güzelliklerin bir arada olduğu, ayrıca deniz kum ve güneş üçlüsünden de yararlanılabileceğiniz bir ülkeyi tercih etmek istediğinizi belirttiniz. Görevli, istekleriniz doğrultusunda Türkiye'nin de içinde yer aldığı üç ülke önerdi. İnternet üzerinden Türkiye hakkında yaptığınız araştırmada, Türkiye'de sığınmacıların olduğunu; park, bahçe, plajlarda konakladıklarını ve Türkiye'yi transit bir bölge olarak kullanıp botlar ile kaçak yollarla başka ülkelere göç ettiklerini öğrendiniz. Bu durumda tercihiniz ne olurdu?

- **Sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye giderim.**
- **Türkiye'ye giderim. Fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih ederim.**
- **Türkiye'ye gitmem diğer ülkeler arasından seçim yaparım.**

Doğal çevre turistik zenginliklerin en önemlisidir. Her destinasyonun kendine özgü özellikleri ve doğal yapısı vardır. Doğal çevre, bir destinasyonu cazip hale getiren ve görülmeye değer kılan bir faktördür (Pekyaman, 2008:13). Bunun yanında bir yörenin çekiciliği tarihi ve kültürel verilere bağlıdır (Kutvan ve Kutvan, 2013:162). Senaryo 5 ile destinasyonun sahip olduğu doğal kaynaklar ve tarihi değerler üzerinde Türkiye'deki sığınmacıların yarattığı çevre sorunları üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda bir çekme faktörü olarak doğal güzellikler ve tarihi değerlerde sığınmacıların çevresel sorunlara neden olmalarının katılımcıların destinasyon tercihinin nasıl etkilediği ölçülmek istenmiştir.

Senaryo 6 Tatil için gidebileceğiniz ekonomik bir ülke araştırırken; Türkiye'de sığınmacıların yoğun olması nedeniyle işletmelerin turizmi canlandırmak için ulaşım ve konaklama fiyatlarında önemli oranlarda indirim yaptıklarını gördünüz. Bu durumda tercihiniz ne olurdu?

- **Fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye giderim.**
- **Daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağım için Türkiye'ye gitmem alternatif ülkeler arasında seçim yaparım.**

Bir turizm ürününe olan talebi ürün fiyatının bir fonksiyonu olarak görmek mümkündür. Buna göre diğer koşullar sabit kalmak koşuluyla (ceteris paribus) fiyatların düşmesi turizm talebini arttırıcı, fiyatların yükselmesi ise turizm talebini azaltıcı bir etki meydana getirmektedir (Bahar ve Kozak, 2013:119). Senaryo 6 ile tatilini geçirmek için ekonomik bir destinasyon arayan katılımcıların, Türkiye'de konaklama ve ulaşım fiyatlarının düşmesi ve Türkiye'de sığınmacıların bulunması durumunda destinasyon seçimlerinin nasıl etkileneceği belirlenmek istenmiştir. Bu senaryo ile katılımcıların fiyata karşı duyarlılığı ölçülmek istenmiştir.

Senaryo 7 Türkiye'nin güzel bir iklime ve önemli tarihi eserlere sahip olduğunu biliyor, Türklerin misafirperver olduklarını düşünüyorsunuz. İş için daha önce Türkiye'ye gelmenize rağmen yoğunluğunuz nedeniyle Türkiye'nin tadını çıkaramadınız. Bu nedenle Türkiye sizin için gidilmesi gereken ülkeler listesinde ilk sıralarda yer alıyor. 2017 yılında tatile çıkmak için bir fırsat yakaladınız ve bu tatilinizi Türkiye'de geçirmeyi düşünüyorsunuz. Birçok haber kaynağından Türkiye'nin çok sayıda sığınmacıya ev sahipliği yaptığını öğrendiniz. Bu durum Türkiye'ye yönelik algınızı nasıl etkiler?

- **Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşünürüm ve Türkiye'ye giderim.**
- **Algımda olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmaz ve Türkiye'ye giderim.**
- **Türkiye hakkında kafamda soru işaretleri oluşur. Türkiye tatilimi ertelerim.**
- **Algım olumsuz olarak etkilenir ve Türkiye'yi gidilecek ülkeler listesinden çıkartırım.**

Turizm literatüründe destinasyon imajı ile ilgili yapılan çalışmalar imajın tatil yeri seçim sürecini açıklamakta önemli bir değişken olduğunu göstermektedir (Üner, Güçer ve Taşçı, 2006:191). Bu bağlamda Senaryo 7 ile oluşturulan senaryo kurgusunun temelinde çekici bir faktör olarak destinasyon imajına yer verilmiştir.

Daha önce Türkiye'ye ziyarette bulunmuş ve Türkiye hakkında olumlu yönde bir izlenime sahip katılımcıların zihinlerindeki Türkiye imajını destinasyonda sığınmacıların varlığının nasıl etkileyeceği ölçülmek istenmiştir.

Senaryo 8 Daha önceki yıllarda Türkiye'de tatil yapmak istemenize rağmen; Türkiye'de sığınmacı sayısı fazlalığı ve barınma, dilenme gibi çevresel sıkıntılar nedeniyle Türkiye'yi gidilecek ülkeler listesinden çıkartarak tatilinizi başka bir ülkede geçirmeyi tercih etmişsiniz. Son zamanlarda sığınmacıların büyük bir kısmının Türkiye'yi terk ettiklerini haberlerden öğrendiniz. Bu durumda;

- **Türkiye'yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.**
- **Sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye'yi gitmeyi tercih etmem.**

Potansiyel turistlerin bir destinasyona yönelik imajı olumlu ise satın alma gerçekleşmekte, imaj olumsuz ise satın alma gerçekleşmemektedir (Pekyaman, 2008). Senaryo 8 sığınmacıların katılımcıların algılarında olumsuz bir imaj yarattığı ve tatillerini geçirmek için farklı destinasyonları tercih ettikleri varsayılmıştır. Bu bağlamda eğer sığınmacıların destinasyonu terk etmesi durumunda katılımcıların yeniden destinasyona ziyaret gerçekleştirip gerçekleştirmeyecekleri ölçülmek istenmiştir.

Senaryo 9 Daha önceki yıllarda Türkiye'de tatil yapmak istemenize rağmen; Türkiye'de sığınmacı sayısı fazlalığı ve bu nedenle yaşanabilecek sorunlar nedeniyle Türkiye'yi gidilecek ülkeler listesinden çıkartarak tatilinizi başka bir ülkede geçirmeyi tercih etmişsiniz. Fakat sığınmacıların turistik bölgelerin dışındaki yaşam alanlarında (kamplarda) barınmaları için ülke yöneticilerinin yasal düzenlemeler yaptıklarını basından öğrendiniz. Türkiye'de tatilini geçiren arkadaşlarınızdan da bu bilgiyi teyit ettiniz. Bu durumda;

- **Türkiye'yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.**
- **Risk çok düşük olsa bile, riske girmek istemediğim için Türkiye'ye gitmem.**

Senaryo 9 ile daha önceki yıllarda sığınmacıların destinasyondaki varlığı nedeniyle gidilebilecek destinasyonlar arasından çıkaran katılımcıların, bölgedeki sığınmacıların kamplara taşınmaları halindeki katılımcıların Türkiye'ye yönelik tercihleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Senaryo formunun uygulaması 2017 yılının Mart ve Nisan aylarında gerçekleştirilmiştir. Senaryo formu İngilizce ve Rusça dillerine çevrilerek uygulanmıştır. Senaryo uygulaması tamamen elektronik ortamda online olarak gerçekleştirilmiştir. Google Doc. Formatı haline getirilen senaryo formu Facebook, Twitter gibi sosyal medya sitelerinde bulunan birçok (Travel bloggers, I Want to Travel the Word, Share Your Travel Blog vb.) seyahat sayfası ve bloğunda gün aşırı güncellenerek paylaşılmıştır. Bunun yanında otel ve seyahat acenteleri ile iş birliği yapılarak elde edilen mail adreslerinden yaklaşık 150 kişiye e-posta yoluyla senaryo formunun link bağlantısı gönderilmiştir. Geri dönüşte bulunan mail adreslerine teşekkür mesajı otomatik olarak gönderilmiştir. Geliştirilen senaryo soru formu, uygulandıktan sonra 412 kullanılabilir soru formuna ulaşılmıştır. Hedef olarak konulan 384 kişiden oluşan örneklem büyüklüğü yaklaşık %6 geçilmiştir.

2.4. ARAŞTIRMANIN KISITLILIKLARI

Araştırmanın ilk kısıtlılığı kullanılan örnekleme yöntemidir. Ana kütleye ulaşmak imkânsız olduğu için kolayda örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmanın ikinci bir kısıtlılığı ise zaman ve mali kaynakların yetersiz olmasıdır. Bu kısıtlardan dolayı yüz yüze veri toplanamamış veriler elektronik ortamda online olarak toplanmıştır. Elektronik ortamda veri toplama sürecinde gönderilen linkin virüs sanılması vb. gibi birçok nedene bağlı olarak veri toplama süreci uzamıştır. Araştırmanın diğer bir kısıtlılığı ise daha önce turizm alanyazınında destinasyon ve sığınmacılara yönelik bir çalışmanın olmamasından dolayı araştırmanın sonuç bölümünde bir karşılaştırma olanağının olmamasıdır.

Nitel araştırmada, sistematik hataları önlemek için veri toplama sürecinde farklı metotların bir arada kullanılması önerilmektedir (Maxwell, 2005:112). Bu sebepten araştırma yöntemine ikinci bir veri analizi daha eklenmek istenmiş, fakat maddi imkânsızlıklar ve zaman kısıtlılığından dolayı eklenememiştir. İleride yapılacak çalışmalarda daha detaylı bilgilere sahip olabilmek için derinlemesine mülakat yöntemi de tercih edilebilir.

2.5. VERİLERİN ANALİZİ

Katılımcılar tarafından cevaplanan senaryo soruları SPSS 22.0 istatistik programında, her bir senaryo sorusuna verilen cevaplar katılımcıların demografik özelliklerine göre yüzde ve frekans dağılımlarını esas alan çapraz tablolar yapılarak yorumlanmıştır.



ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE DEĞERLENDİRME

3.1. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERE İLİŞKİN BULGULAR

Çalışmaya katılan 412 kişinin demografik özellikleri Tablo 2’de yer almaktadır. Katılımcıların %70,4’ü (290 kişi) 18-35 yaş aralığında, %19,2’si (79 kişi) 36-49 yaş arasında ve %10,4’ü (43 kişi) 50 yaş ve üstü olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %53,6’sı (221 kişi) kadın ve %46,4’ü (191 kişi) erkektir. Katılımcıların medeni halleri incelendiğinde, %75’i (309 kişi) bekâr, %25’i (103 kişi) evli olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %73,5’i (303 kişi) çocuk sahibi olmadığını, %26,5’i (109 kişi) çocuk sahibi olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların eğitim durumu incelendiğinde, %17’si (70 kişi) ilköğretim-lise aralığında, %10,7’si (44 kişi) Önlisans, %36,7’si (151 kişi) lisans ve %35,7’si (147 kişi) lisansüstü/ uzmanlık eğitimi aldığı belirtmişlerdir. Katılımcıların %35,7’sinin (147 kişi) aylık geliri \$1000 ve altında, %28,6’sının (118 kişi) \$1001-\$3000 aralığında, %16,7’sinin (69 kişi) \$3001-\$5000 aralığında ve %18,9’unun (78 kişi) \$5001 ve üstü olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların uyruklara göre dağılımına incelendiğinde, %13,6’sı (56 kişi) Alman, %15,8’i (65 kişi) Amerikan, %14,8’i (61 kişi) İngiliz, %16’sı (66 kişi) Rus, %7,3’ü (30 kişi) Ukraynalı, %5,6’sı (23 kişi) İtalyan, %3,2’si (13 kişi) Afrikalı, %5,3’ü (22 kişi) Fransız, %8’i (30 kişi) Diğer Asya Ülkeleri (Hint, Endonezyalı, Filip, Çin ve Japon), %10,4’ü (43 Kişi) Diğer Avrupa Ülkeleri (Polonyalı, İspanyol, Belçikalı, Litvanyalı, Slovak ve İsviçreli) olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcıların %61,2’si (252 kişi) daha önce hiç Türkiye’de bulunmadığını, %38,8’i (160 kişi) daha önce Türkiye’de bulunduğu belirtmiştir.

Tablo 2: Katılımcıların Demografik Dağılımı

		Sayı	Yüzde
Katılımcıların Yaşları	18-35	290	70,4
	36-49	79	19,2
	50 ve Üstü	43	10,4
Katılımcıların Cinsiyeti	Kadın	221	53,6
	Erkek	191	46,4
Katılımcıların Medeni Hali	Bekâr	309	75
	Evli	103	25,0
Katılımcıların Çocuk Durumu	Var	109	26,5
	Yok	303	73,5
Katılımcıların Eğitim Durumu	İlköğretim/Lise	70	17
	Önlisans	44	10,7
	Lisans	151	36,7
	Lisansüstü/Uzmanlık	147	35,7
Katılımcıların Gelir Durumu	\$0-\$ 1000	147	35,7
	\$1001- \$3000	118	28,6
	\$3001- \$5000	69	16,7
	\$5001 ve Üstü	78	18,9
Katılımcıların Uruklarına Göre Dağılımı	Alman	56	13,6
	Amerikan	65	15,8
	İngiliz	61	14,8
	Rus	66	16
	Ukraynalı	30	7,3
	İtalyan	23	5,6
	Afrikalı	13	3,2
	Fransız	22	5,3
	Diğer Asya	33	8
	Diğer Avrupa	43	10,4
Katılımcıların Türkiye'de Bulunma Durumu	Hayır	252	61,2
	Evet	160	38,8

3.2. SENARYO 1'E İLİŞKİN BULGULAR

Senaryo 1'de, snobizm itici bir etken olarak ele alınmış ve snobizmin etkisiyle tatile çıkmak isteyen kişilerin destinasyon seçimine destinasyondaki sığınmacıların etkisi belirlenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda oluşturulan Senaryo 1'e verilen cevaplar incelendiğinde; katılımcıların %55,1'i (227 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %23,8'i (98 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gidecekleri fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %21,1'i (87 kişi)

Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyonları tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların yaş gruplarına göre senaryo 1'e verdikleri cevapların dağılımı aşağıdaki Tablo 3'de yer almaktadır.

Tablo 3: Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 1			Sığınmacılardan rahatsız olmadığım için Türkiye'ye giderim.	Merak ettiğim için Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye'ye gitmek yerine diğer ülkelere gitmeyi tercih ederim.	Toplam
Yaş	18-35	Kişi	167	66	66	290
		Yüzde	57,6	22,8	19,7	100
	36-49	Kişi	42	21	16	79
		Yüzde	53,2	26,6	23,3	100
	50 ve Üzeri	Kişi	18	11	14	43
		Yüzde	41,9	25,6	32,6	100
	Toplam	Kişi	227	98	87	412
		Yüzde	55,1	23,8	21,1	100

Tablo 3'de katılımcıların yaş gruplarına göre Senaryo 1'e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; 18-35 yaş grubu arasında olan katılımcıların %57,6'sı (167 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %22,8'i (66 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gidecekleri fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %19,7'si (57 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyonları tercih edeceklerini belirtmişlerdir. 36-49 yaş aralığında katılımcıların, %53,2'si (42 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %26,6'sı (21 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gidecekleri fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %23,3'ü (16 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyonları tercih edeceklerini belirtmişlerdir. 50 yaş ve üzeri katılımcı grubunun %41,9'u (18 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %25,6'sı (11 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gidecekleri fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %32,6'sı (14 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyonları tercih edeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 4: Katılımcıların Cinsiyetlerine göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 1			Sığınmacılardan rahatsız olmadığım için Türkiye'ye giderim.	Merak ettiğim için Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye'ye gitmek yerine diğer ülkelere gitmeyi tercih ederim.	Toplam
Cinsiyet	Kadın	Kişi	135	47	39	221
		Yüzde	61,1	21,3	17,6	100
	Erkek	Kişi	92	51	48	191
		Yüzde	48,2	26,7	25,1	100
	Toplam	Kişi	227	98	87	412
		Yüzde	55,1	23,8	21,1	100

Tablo 4'e göre katılımcıların cinsiyetlerine göre Senaryo 1'e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; kadınların %61,1'i (135 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye gideceklerini, %21,3'ü (47 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %17,6'sı (39 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyonları tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Erkek katılımcıların, %48,2'si (92 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye gideceklerini, %26,7'si (51 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %25,1'i (48 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyonları tercih edeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 5: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 1			Sığınmacılardan rahatsız olmadığım için Türkiye'ye giderim.	Merak ettiğim için Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye'ye gitmek yerine diğer ülkelere gitmeyi tercih ederim.	Toplam
Medeni Hal	Bekâr	Kişi	176	70	63	309
		Yüzde	57	22,7	20,4	100
	Evli	Kişi	51	28	27	103
		Yüzde	48,2	27,2	23,3	100
	Toplam	Kişi	227	143	95	412
		Yüzde	55,1	23,8	21,1	100

Tablo 5'e göre katılımcıların medeni hallerine göre Senaryo 1'e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; bekâr katılımcıların %57'si (176 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %22,7'si (70 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %20,4'ü (63 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyonları tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Evli katılımcıların, %48,2'si (51 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %27,2'si (28 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %23,3'ü (27 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 6: Katılımcıların Çocuk Durumuna Göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 1			Sığınmacılardan rahatsız olmadığım için Türkiye'ye giderim.	Merak ettiğim için Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye'ye gitmek yerine diğer ülkelere gitmeyi tercih ederim.	Toplam
Çocuk Durumu	Var	Kişi	46	30	33	109
		Yüzde	42,2	27,5	30,3	100
	Yok	Kişi	181	68	54	303
		Yüzde	59,7	22,4	17,8	100
	Toplam	Kişi	227	98	87	412
		Yüzde	55,1	23,8	21,1	100

Tablo 6'ya göre katılımcıların çocuk durumlarına göre Senaryo 1'e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; çocuk sahibi olan katılımcıların %42,2'si (46 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %27,5'i (30 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %30,3'ü (33 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Çocuk sahibi olmayan katılımcıların, %59,7'si (181 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %22,4'ü (68 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %17,8'i (54 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 7: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 1			Sığınmacılardan rahatsız olmadığım için Türkiye'ye giderim.	Merak ettiğim için Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye'ye gitmek yerine diğer ülkelere gitmeyi tercih ederim.	Toplam
Uyruk	Alman	Kişi	38	6	12	56
		Yüzde	67,9	10,7	21,4	100
	Amerika	Kişi	42	15	8	65
		Yüzde	64,6	23,1	12,3	100
	İngiliz	Kişi	35	12	14	61
		Yüzde	57,4	19,7	23	100
	Rus	Kişi	28	23	15	66
		Yüzde	42,4	34,8	22,7	100
	Ukraynalı	Kişi	10	10	10	30
		Yüzde	33,3	33,3	33,3	100
	İtalyan	Kişi	17	2	4	23
		Yüzde	73,9	8,7	17,4	100
	Afrikalı	Kişi	10	2	1	13
		Yüzde	76,9	15,4	7,7	100
	Fransız	Kişi	13	4	5	22
		Yüzde	59,1	18,2	22,7	100
	Diğer Asya	Kişi	11	14	8	33
		Yüzde	33,3	42,4	24,2	100
	Diğer Avrupa	Kişi	23	10	10	43
		Yüzde	53,5	23,3	23,3	100
	Toplam	Kişi	227	98	87	412
		Yüzde	55,1	23,8	21,1	100

Tablo 7'de katılımcıların uyruklarına göre Senaryo 1'e verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde; Alman katılımcıların %67,9'u (38 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %10,7'si (6 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %21,4'i (12 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Amerikan katılımcıların %64,6'sı (42 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %23,1'i (15 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %12,3'ü (8 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir. İngiliz uyruklu katılımcıların %57,4'ü (35 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini,

%19,7'si (12 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %23'ü (14 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Rus katılımcıların %42,4'ü (28 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %34,8'i (23 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %22,7'si (15 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Ukraynalı katılımcıların %33,3'ü (10 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %33,3'ü (10 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %33,3'ü (10 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir. İtalyan uyruklu katılımcıların %73,9'u (17 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %8,7'si (2 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %17,4'ü (4 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceğini belirtmişlerdir. Afrika uyruklu katılımcıların %76,9'u (10 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %15,4'ü (2 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %7,7'si (1 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon edeceğini belirtmiştir. Fransız Uyruklu katılımcıların %59,1'i (13 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %18,4'ü (2 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %22,7'si (5 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceğini belirtmişlerdir. Diğer Asya (Hint, Endonezyalı, Filip, Çin ve Japon) uyruklu katılımcıların %33,3'ü (11 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %42,4'ü (14 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %24,2'si (8 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Diğer Avrupa (Polonyalı, İspanyol, Belçikalı, Litvanyalı, Slovak ve İsviçreli) uyruklu katılımcıların %53,5'i (23 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %23,3'ü (10 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %23,3'ü (10 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 8: Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 1			Sığınmacılardan rahatsız olmadığım için Türkiye'ye giderim.	Merak ettiğim için Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye'ye gitmem diğer ülkelere gitmeyi tercih ederim.	Toplam
Eğitim Durumu	İlköğretim ve Lise	Kişi	43	16	11	70
		Yüzde	61,4	22,9	15,7	100
	Önlisans	Kişi	28	9	7	44
		Yüzde	63,6	20,5	15,9	100
	Lisans	Kişi	85	36	30	69
		Yüzde	56,3	23,8	19,9	100
	Lisansüstü Uzmanlık	Kişi	71	37	39	78
		Yüzde	48,3	25,2	26,5	100
	Toplam	Kişi	227	98	87	421
		Yüzde	55,1	23,8	21,1	100

Tablo 8'deki katılımcıların eğitim durumlarına göre Senaryo1'e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; eğitim durumu ilköğretim-lise aralığında olan katılımcıların %61,4'ü (43 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %22,9'u (16 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %15,7'si (11 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Önlisans eğitimi almış katılımcıların, %63,6'sı (28 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %20,5'i (9 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %15,9'u (7 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Lisans eğitimi almış katılımcıların %56,3'ü (85 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %23,8'i (36 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %19,9'u (30 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Lisansüstü ve uzmanlık eğitimi almış katılımcıların %48,3'ü (71 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %25,2'si (37 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %26,5'i (39 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 9: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Senaryo 1'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 1			Sığınmacılardan rahatsız olmadığım için Türkiye'ye giderim.	Merak ettiğim için Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye'ye gitmem diğer ülkeler arasından seçim yaparım.	Toplam
Gelir Durumu	\$0- \$1000	Kişi	74	42	31	147
		Yüzde	50,3	28,6	21,1	100
	\$1001-\$3000	Kişi	63	31	24	118
		Yüzde	53,4	26,3	20,3	100
	\$3001-\$5000	Kişi	42	14	15	69
		Yüzde	60,9	17,4	21,7	100
	\$5001 ve Üstü	Kişi	48	13	17	78
		Yüzde	65,1	16,7	21,8	100
	Toplam	Kişi	227	98	87	421
		Yüzde	55,1	23,8	21,1	100

Tablo 9'daki katılımcıların gelir durumlarına göre Senaryo 1'e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; aylık geliri \$1000 ve altında olan katılımcıların %50,3'ü (74 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %28,6'sı (42 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %21,1'i (31kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir. \$1001-\$3000 gelir aralığındaki katılımcıların %53,4'ü (63 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %26,3'ü (31 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %20,3'ü (24 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir. \$3001-\$5000 aralığında gelire sahip katılımcıların %60,9'u (42 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %17,4'ü (14 kişi) merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %21,7'si (15kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir. 5001 ve üstü gelire sahip kişilerin %61,5'u (48 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceğini, %16,7'si (13 kişi) kişi merak ettikleri için Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %21,8'i (17 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatil için başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir.

3.3. SENARYO 2'YE İLİŞKİN BULGULAR

Yoğun çalışma ortamından uzaklaşarak fiziksel olarak rahatlamak isteyen ve bu kapsamda Türkiye'ye yönelik tatil plana yapan kişilerin, Türkiye'deki sığınmacıların varlığını basından öğrenmeleri fakat daha önce Türkiye'de tatilini yapan arkadaşlarının herhangi bir rahatsız edici durumla karşılaşmadıklarını öğrendiklerinde kararlarının ne olacağını belirlemeye yönelik dört seçenekli Senaryo 2 hazırlanmıştır. Katılımcıların %26'sı (107 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçerek başka ülkelere gideceğini, %54,9'u (226 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmelerine rağmen kaldıkları süreyi azaltacaklarını, %13,6'sı (56 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %5,6'sı (23 kişi) tatilden vazgeçeceğini belirtmişlerdir. Katılımcıların yaş gruplarına göre senaryo 2'e verdikleri cevapların dağılımı aşağıdaki Tablo 10'da yer almaktadır.

Tablo 10: Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Senaryo 2'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 2			Basından öğrendiklerimi esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçer, başka ülkelere giderim.	Arkadaşlarımın görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmeme rağmen kaldığım süreyi azaltırım.	Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar ertelerim	Tatilden vazgeçerim...	Toplam
Yaş	18-35	Kişi	75	159	41	15	290
		Yüzde	25,9	54,8	14,1	5,2	100
	36-49	Kişi	20	49	6	4	79
		Yüzde	25,3	62	7,6	5,1	100
	50 ve Üzeri	Kişi	12	18	9	4	43
		Yüzde	27,9	41,9	20,9	9,3	100
	Toplam	Kişi	107	226	56	23	412
		Yüzde	26	54,9	13,6	5,6	100

Tablo 10'da katılımcıların yaş gruplarına göre Senaryo 2'ye verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde; 18-35 yaş grubu arasında olan katılımcıların %25,9'u (75 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %54,8'i (159 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceği fakat kalış süresini azaltacaklarını, %14,1'i (41 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar

erteleyeceğini, %5,2'si (15 kişi) Türkiye tatilinden vazgeçeceğini belirtmişlerdir. 36-49 yaş aralığındaki katılımcıların, %25,3'ü (20 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %62'si (49 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceğini fakat kalış süresini azaltacaklarını, %7,6'sı (6 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %5,1'i (4 kişi) Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini belirtmişlerdir. 50 yaş ve üstü katılımcıların %27,9'u (12 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %41,9'u (18 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceğini fakat kalış süresini azaltacaklarını, %20,9'u (9 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %9,3'ü (4 kişi) Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edecekleri belirtmişlerdir.

Tablo 11: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre e Senaryo 2'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 2			Basından öğrendiklerimi esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamiyle vazgeçer, başka ülkelere giderim.	Arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmeme rağmen kaldığım süreyi azaltırım.	Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar ertelerim	Tatilden vazgeçerim...	Toplam
Cinsiyet	Kadın	Kişi	60	125	29	7	221
		Yüzde	27,1	56,6	13,1	3,2	100
	Erkek	Kişi	47	101	27	16	191
		Yüzde	24,6	52,9	14,1	8,4	100
	Toplam	Kişi	107	226	56	23	412
		Yüzde	26	54,9	13,6	5,6	100

Tablo 11'de katılımcıların cinsiyetlerine göre Senaryo 2'ye verdiği cevapların dağılımı yer almaktadır. Kadın katılımcıların %27,1'i (60 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %56,6'sı (125 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceğini fakat kalış süresini azaltacaklarını, %13,1'i (29 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %3,2'si (7 kişi) ise Türkiye tatilinden vazgeçeceğini belirtmişlerdir. Erkek katılımcıların, %24,6'sı (47

kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %52,9'u (101 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceğini fakat kalış süresini azaltacaklarını, %14,1'i (27 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %8,4'ü (16 kişi) tatilden tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 12: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 2'ye Verdikleri Cevaplar

Senaryo 2			Basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamiyle vazgeçer, başka ülkelere giderim.	Arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmeme rağmen kaldığım süreyi azaltırım.	Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar ertelerim	Tatilden vazgeçerim...	Toplam
Medeni Hal	Bekâr	Kişi	82	171	40	16	309
		Yüzde	26,5	55,3	12,9	5,2	100
	Evli	Kişi	25	55	16	7	103
		Yüzde	24,3	53,4	15,5	6,8	100
	Toplam	Kişi	107	226	56	23	412
		Yüzde	26	54,9	13,6	5,6	100

Tablo 12'de katılımcıların medeni hallerine göre Senaryo 2'ye verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde; bekâr katılımcıların %26,5'i (82 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %55,3'ü (171 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceğini fakat kalış süresini azaltacaklarını, %12,9'u (40 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %5,2'si (16 kişi) ise Türkiye tatilinden vazgeçeceğini belirtmişlerdir. Evli katılımcıların, %24,3'ü (25 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %53,4'ü (55 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceğini fakat kalış süresini azaltacaklarını, %15,5'i (16 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %6,8'i (7 kişi) Türkiye tatilinden tamamen vazgeçeceğini belirtmişlerdir.

Tablo 13: Katılımcıların Çocuk Durumlarına Göre e Senaryo 2'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 2			Basından öğrendiklerimi esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamiyla vazgeçer, başka ülkelere giderim.	Arkadaşlarımın görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmeme rağmen kaldığım süreyi azaltırım.	Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar ertelerim	Tatilden vazgeçerim...	Toplam
Çocuk Durumu	Var	Kişi	34	50	16	9	109
		Yüzde	31,2	45,9	14,7	8,3	100
	Yok	Kişi	73	176	40	14	303
		Yüzde	24,1	58,1	13,2	4,6	100
	Toplam	Kişi	107	226	56	23	412
		Yüzde	26	54,9	13,6	5,6	100

Tablo 13'de katılımcıların çocuk durumlarına göre Senaryo 2'ye verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; çocuk sahibi olan katılımcıların %31,2'si (34 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %45,9'u (50 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceği fakat kalış süresini azaltacaklarını, %14,7'si (16 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %8,3'ü (9 kişi) ise Türkiye tatilinden vazgeçeceğini belirtmişlerdir. Çocuk sahibi olmayan katılımcıların, %24,1'i (73 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %58,1'i (176 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceği fakat kalış süresini azaltacaklarını, %13,2'si (40 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %4,6'sı (14 kişi) Türkiye tatilinden tamamen vazgeçeceğini belirtmişlerdir.

Tablo 14: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 2'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 2			Basından öğrendiklerimi esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçer, başka ülkelere giderim.	Arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmeme rağmen kaldığım süreyi azaltırım.	Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar ertelerim.	Tatilden vazgeçerim...	Toplam
Uyruk	Alman	Kişi	13	31	10	2	56
		Yüzde	23,2	55,4	17,9	3,6	100
	Amerika	Kişi	15	42	3	5	65
		Yüzde	23,1	64,6	4,6	7,7	100
	İngiliz	Kişi	20	30	8	3	61
		Yüzde	32,8	49,2	13,1	4,9	100
	Rus	Kişi	12	42	7	5	66
		Yüzde	18,2	63,6	10,5	7,6	100
	Ukraynalı	Kişi	9	16	4	1	30
		Yüzde	30	53,3	13,3	3,3	100
	İtalyan	Kişi	4	12	6	1	23
		Yüzde	17,4	52,2	26,1	4,3	100
	Afrikalı	Kişi	7	5	0	1	13
		Yüzde	53,8	38,5	0	7,7	100
	Fransız	Kişi	4	12	4	2	22
		Yüzde	18,2	54,5	18,2	9,1	100
	Diğer Asya	Kişi	9	16	6	2	33
		Yüzde	27,3	48,5	18,2	6,1	100
	Diğer Avrupa	Kişi	14	20	8	1	43
		Yüzde	32,6	46,5	18,6	2,3	100
	Toplam	Kişi	107	226	56	23	412
		Yüzde	26	54,9	13,6	5,6	100

Tablo 14'de katılımcıların uyruklarına göre senaryo 2'e verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde; Alman katılımcıların %23,2'si (13 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçip, başka ülkelere gideceğini, %55,4'ü (31 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmelerine rağmen kalacakları süreyi azaltacaklarını, %17,9'u (10 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar tatillerini erteleyeceklerini, %3,6'sı (2 kişi) Türkiye tatilinden tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Amerikalı katılımcıların %23,1'i (15 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçip, başka ülkelere gideceğini, %64,6'sı (42 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmelerine rağmen kalacakları süreyi azaltacaklarını, %4,6'sı (3 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar tatillerini erteleyeceklerini, %7,7'si (5 kişi) ise Türkiye tatilinden tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. İngiliz katılımcıların %32,8'i (20 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçip, başka

ülkelere gideceğini, %49,2'si (30 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmelerine rağmen kalacakları süreyi azaltacaklarını, %13,1'i (8 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar tatillerini erteleyeceklerini, %4,9'u (3 kişi) ise Türkiye tatilinden tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Rus katılımcıların %18,2'si (12 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçip, başka ülkelere gideceğini, %63,6'sı (42 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmeme rağmen kalacakları süreyi azaltacaklarını, %10,5'i (7 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar tatillerini erteleyeceklerini, %7,6'sı (5 kişi) ise Türkiye tatilinden tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Ukraynalı katılımcıların %30'u (9 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçip, başka ülkelere gideceğini, %53,3'ü (16 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmeme rağmen kalacakları süreyi azaltacaklarını, %13,3'ü (4 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar tatillerini erteleyeceklerini, %3,3'ü (1 kişi) ise Türkiye tatilinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. İtalyan katılımcıların %17,4'ü (4 Kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçip, başka ülkelere gideceğini, %52,2'si (12 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmeme rağmen kalacakları süreyi azaltacaklarını, %26,1'i (6 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar tatillerini erteleyeceklerini, %4,3'ü (1 kişi) ise Türkiye tatilinden tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Afrikalı katılımcıların %53,8'i (7 Kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçip, başka ülkelere gideceğini, %38,5'i (5 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmeme rağmen kalacakları süreyi azaltacaklarını, Afrika uyruklu hiçbir katılımcı (0 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar tatillerini ertelemeyeceğini, %7,7'si (1 kişi) ise Türkiye tatilinden vazgeçeceğini belirtmiştir. Fransız katılımcıların %18,2'si (4 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçip, başka ülkelere gideceğini, %54,5'i (12 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmelerine rağmen kalacakları süreyi azaltacaklarını, %18,2'si (4 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar tatillerini erteleyeceklerini, %9,1'i (2 kişi) ise Türkiye tatilinden tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Diğer Asyalı (Hint, Endonezyalı, Filip, Çin

ve Japon) uyruklu katılımcıların %27,3'ü (9 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçip, başka ülkelere gideceğini, %48,5'i (16 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmelerine rağmen kalacakları süreyi azaltacaklarını, %18,2'si (6 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar tatillerini erteleyeceklerini, %6,1'i (2 kişi) Türkiye tatilinden tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Diğer Avrupa (Polonyalı, İspanyol, Belçikalı, Litvanyalı, Slovak ve İsviçreli) uyruklu katılımcıların %32,6'sı (14 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçip, başka ülkelere gideceğini, %46,5'i (20 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmelerine rağmen kalacakları süreyi azaltacaklarını, %18,6'sı (8 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar tatillerini erteleyeceklerini, %2,3'ü (1 kişi) ise Türkiye tatilinden tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 15: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senaryo 2'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 2			Basından öğrendiklerimi esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçer, başka ülkelere giderim.	Arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmeme rağmen kaldığım süreyi azaltırım.	Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar ertelerim	Tatilden vazgeçerim...	Toplam
Eğitim Durumu	İlköğretim ve Lise	Kişi	19	41	6	4	70
		Yüzde	27,1	58,6	8,6	5,7	100
	Önlisans	Kişi	10	23	8	3	118
		Yüzde	22,7	52,3	18,2	6,8	100
	Lisans	Kişi	45	80	17	9	151
		Yüzde	29,8	53	11,3	6	100
	Lisansüstü Uzmanlık	Kişi	33	82	25	7	147
		Yüzde	22,4	55,8	17	4,8	100
	Toplam	Kişi	107	226	56	23	412
		Yüzde	26	54,9	13,6	5,6	100

Tablo 15'de katılımcıların eğitim durumlarına göre Senaryo 2'ye verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; eğitim durumu ilköğretim-lise aralığında olan katılımcıların % 27,1'i (19 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %58,6'sı (41 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceğini fakat kalan süreyi

azaltacaklarını, %8,6'sı (6 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %5,7'si (4 kişi) Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Önlisans eğitimi almış katılımcıların, %22,7'si (10 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %52,3'ü (23 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceği fakat kalan süreyi azaltacaklarını, %18,2'si (8 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %6,8'i (3 kişi) Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edecekleri belirtmişlerdir. Lisans eğitimi almış katılımcıların %29,8'i (45 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %53'ü (80 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceği fakat kalan süreyi azaltacaklarını, %11,3'ü (17 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %9'u (6 kişi) Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Lisansüstü ve uzmanlık eğitimi almış katılımcıların %22,4'ü (33 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %55,8'i (82 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceğini fakat kalan süreyi azaltacaklarını, %25'i (17 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %4,8'i (7 kişi) Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 16: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Senaryo 2'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 2			Basından öğrendiklerimi esas alarak Türkiye'ye gitmekten vazgeçer, başka ülkelere giderim.	Arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmeme rağmen kaldığım süreyi azaltırım	Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar ertelerim.	Tatilden vazgeçerim...	Toplam
Gelir	\$0- \$1000	Kişi	41	81	19	6	147
		Yüzde	27,9	55,1	12,9	4,1	100
	\$1001-\$3000	Kişi	24	73	12	9	118
		Yüzde	20,3	61,9	10,2	7,6	100
	\$3001-\$5000	Kişi	16	37	10	6	69
		Yüzde	23,2	53,6	14,5	8,7	100
	\$5001 ve Üstü	Kişi	26	35	15	2	78
		Yüzde	33,3	44,9	19,2	2,6	100
	Toplam	Kişi	107	226	56	23	412
		Yüzde	26	54,9	13,6	5,6	100

Tablo 16’da katılımcıların gelir durumlarına göre Senaryo 2’ye verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; gelir durumu \$1000 altında olan katılımcıların %27,9’u (41 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye’ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %55,1’i (81 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye’ye gideceğini fakat kalan süreyi azaltacaklarını, %12,9’u (19 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %4,1’i (6 kişi) Türkiye’ye gitmekten tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. \$1001-\$3000 aralığında gelire sahip katılımcıların, %20,3’ü (24 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye’ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %61,9’u (73 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye’ye gideceği fakat kalan süreyi azaltacaklarını, %10,2’si (12 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %7,6’sı (9 kişi) Türkiye’ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edecekleri belirtmişlerdir. \$3001-\$5000 gelire sahip katılımcıların %23,2’si (16 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye’ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %53,6’sı (37 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye’ye gideceği fakat kalan süreyi azaltacaklarını, %14,5’i (10 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %8,7’si (6 kişi) Türkiye’ye gitmekten tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. \$5001 ve üzeri gelire sahip katılımcıların %33,3’ü (26 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye’ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %44,9’u (35 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye’ye gideceğini fakat kalan süreyi azaltacaklarını, %19,2’si (15 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %2,6’sı (2 kişi) Türkiye’ye gitmekten tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 17: Katılımcıların Daha Önce Türkiye’de Bulunma Durumlarına Göre Senaryo 2’ye Verdikleri Cevaplar

Senaryo 2			Basından öğrendiklerimi esas alarak Türkiye’ye gitmekten tamamiyle vazgeçer, başka ülkelere giderim.	Arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye’ye gitmeme rağmen kaldığım süreyi azaltırım.	Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar ertelerim	Tatilden vazgeçerim...	Toplam
Türkiye’de Bulunma Durumu	Hayır	Kişi	63	146	29	14	252
		Yüzde	25	57,9	11,5	5,6	100
	Evet	Kişi	44	80	27	9	160
		Yüzde	27,5	50	16,9	5,6	100
	Toplam	Kişi	107	226	56	23	412
		Yüzde	26	54,9	13,6	5,6	100

Tablo 17’de katılımcıların daha önce Türkiye’ye gelme durumuna senaryo 2’ye verdikleri cevaplar incelendiğinde; daha önce Türkiye’de bulunmayan katılımcıların %25’i (63 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye’ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %57,9’u (146 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye’ye gideceği fakat kalan süreyi azaltacaklarını, %11,5’i (29 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %5,6’sı (14 kişi) Türkiye’ye gitmekten tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Daha önce Türkiye’de bulunan katılımcıların, %27,5’i (44 kişi) basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye’ye gitmekten tamamen vazgeçerek başka bir ülke tercih edeceklerini, %50’si (80 kişi) arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye’ye gideceği fakat kalan süreyi azaltacaklarını, %16,9’u (27 kişi) Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar erteleyeceğini, %5,6’sı (9 kişi) Türkiye’ye gitmekten tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.

3.4. SENARYO 3’E İLİŞKİN BULGULAR

Senaryo 3 ile itici bir faktör olarak ele alınan sosyal arayış, macera ve keşif kapsamında katılımcıların üye oldukları topluluğun Türkiye’ye düzenlediği etkinliğe katılım durumlarını Türkiye’deki sığınmacıların yarattığı güvenlik sorununun etkisi

ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Katılımcıların %53,4’ü (220 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşları ile gideceğini ve kulübün tatil planına uyacağını, %27,4’ü (113 kişi) Türkiye’ye merak ettiği için gideceğini fakat tatilini kısa tutacağını, %19,2’si (79 kişi) Kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Demografik özelliklere göre Senaryo 3’e verilen cevapların dağılımı aşağıdaki gibidir.

Tablo 18: Katılımcıların Yaşlarına Göre Senaryo 3’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 3			Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarımla birlikte gider, kulübün tatil planına uyayım.	Merak ettiğim için Türkiye’ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Kulüp arkadaşlarımla gitsem bile ben Türkiye’ye gitmem.	Toplam
Yaş	18-35	Kişi	157	82	51	290
		Yüzde	54,1	28,3	17,6	100
	36-49	Kişi	50	16	13	79
		Yüzde	63,3	20,3	16,5	100
	50 ve Üzeri	Kişi	13	15	15	43
		Yüzde	30,2	34,9	34,9	100
	Toplam	Kişi	220	113	79	412
		Yüzde	53,4	27,4	19,2	100

Tablo 18’de katılımcıların yaş gruplarına göre Senaryo 3’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; 18-35 yaş aralığındaki katılımcıların %54,1’i (157 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %28,3’ü (82 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %17,6’sı (51 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. 36-49 yaş aralığındaki katılımcıların %63,3’ü (50 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %20,3’ü (16 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %16,5’i (13 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. 50 yaş ve üzeri katılımcıların %30,2’si (13 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %34,9’u (15 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %34,9’u (15 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 19: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryo 3’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 3			Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarımla birlikte gider, kulübün tatil planına uyarım.	Merak ettiğim için Türkiye’ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Kulüp arkadaşlarım gitseler bile ben Türkiye’ye gitmem.	Toplam
Cinsiyet	Kadın	Kişi	126	57	38	221
		Yüzde	57	25,8	17,2	100
	Erkek	Kişi	94	56	41	191
		Yüzde	49,2	29,3	21,5	100
	Toplam	Kişi	220	113	79	412
		Yüzde	53,4	27,4	19,2	100

Tablo 19’da katılımcıların cinsiyetlerine göre Senaryo 3’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; kadın katılımcıların %57’si (126 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %25,8’i (57 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %17,2’si (38 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Erkek katılımcıların, %49,2’si (94 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %29,3’ü (56 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %21,5’i (41 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 20: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 3’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 3			Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarımla birlikte gider, kulübün tatil planına uyarım.	Merak ettiğim için Türkiye’ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Kulüp arkadaşlarım gitseler bile ben Türkiye’ye gitmem.	Toplam
Medeni Hal	Bekâr	Kişi	171	84	54	309
		Yüzde	55,3	27,2	17,5	100
	Evli	Kişi	49	29	25	103
		Yüzde	47,6	28,2	24,3	100
	Toplam	Kişi	220	113	79	412
		Yüzde	53,4	27,4	19,2	100

Tablo 20’de katılımcıların medeni hallerine göre Senaryo 3’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; bekâr katılımcıların %55,3’ü (171 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %27,2’si (84 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %17,5’i (54 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Evli katılımcıların, %47,6’sı (49 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %28,2’si (29 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %24,3’ü (25 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 21: Katılımcıların Çocuk Durumuna Senaryo 3’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 3			Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla birlikte gider, kulübün tatil planına uyarım.	Merak ettiğim için Türkiye’ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Kulüp arkadaşlarım gitseler bile ben Türkiye’ye gitmem.	Toplam
Çocuk Durumu	Var	Kişi	44	34	31	309
		Yüzde	40,4	31,2	28,4	100
	Yok	Kişi	176	79	48	191
		Yüzde	58,1	26,1	15,8	100
	Toplam	Kişi	220	113	79	412
		Yüzde	53,4	27,4	19,2	100

Tablo 21’de katılımcıların çocuk durumlarına göre Senaryo 3’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; çocuk sahibi olan katılımcıların %40,4’ü (44 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %31,2’si (34 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %28,4’ü (31 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Çocuk sahibi olmayan katılımcıların, %58,1’i (176 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %26,1’i (79 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %15,8’i (48 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 22: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 3'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 3			Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla birlikte gider, kulübün tatil planına uyarım.	Merak ettiğim için Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye'ye gitmek yerine diğer ülkelere gitmeyi tercih ederim.	Toplam
Uyruk	Alman	Kişi	31	14	11	56
		Yüzde	55,4	25	19,6	100
	Amerika	Kişi	36	18	11	65
		Yüzde	55,4	27,7	16,9	100
	İngiliz	Kişi	38	10	13	61
		Yüzde	62,3	16,4	21,3	100
	Rus	Kişi	32	20	14	66
		Yüzde	48,5	30,3	21,2	100
	Ukraynalı	Kişi	15	11	4	30
		Yüzde	50	36,7	13,3	100
	İtalyan	Kişi	11	6	6	23
		Yüzde	47,8	26,1	26,1	100
	Afrikalı	Kişi	8	4	1	13
		Yüzde	61,5	30,8	7,7	100
	Fransız	Kişi	13	7	2	22
		Yüzde	59,1	31,8	9,1	100
	Diğer Asya	Kişi	11	13	9	33
		Yüzde	33,3	39,4	27,3	100
	Diğer Avrupa	Kişi	25	10	8	43
		Yüzde	58,1	23,3	18,6	100
	Toplam	Kişi	220	113	79	412
		Yüzde	53,4	27,4	19,2	100

Tablo 22'de katılımcıların uyruklarına göre Senaryo 3'e verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde; Alman katılımcıların %55,4'ü (31 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla birlikte gidip, kulübün tatil planına uyacağını, %25'i (14 kişi) merak ettiği için Türkiye'ye gideceğini, fakat tatilini kısa tutacağını, %19,6'sı (11 kişi) kulüp arkadaşları gitseler bile Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtmişlerdir. Amerikalı katılımcıların, %55,4'ü (36 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla birlikte gidip, kulübün tatil planına uyacağını, %27,7'si (18 kişi) merak ettiği için Türkiye'ye gideceğini, fakat tatilini kısa tutacağını, %16,9'u (11 kişi) kulüp arkadaşları gitseler bile Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtmişlerdir. İngiliz katılımcıların, %62,3'ü (38 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla birlikte gidip, kulübün tatil planına uyacağını, %16,4'ü (10 kişi) merak ettiği için Türkiye'ye gideceği, fakat tatilini kısa tutacağını, %21,3'ü (13 kişi) kulüp arkadaşları gitseler bile Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtmişlerdir. Rus katılımcıların %48,5'i (32 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla birlikte gidip, kulübün tatil planına uyacağını,

%30,3'ü (20 kişi) merak ettiğim için Türkiye'ye gideceğini, fakat tatilini kısa tutacağını, %21,2'si (14 kişi) kulüp arkadaşları gitseler bile Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtmişlerdir. Ukraynalı katılımcıların, %50'si (15 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla birlikte gidip, kulübün tatil planına uyacağını, %36,7'si (11 kişi) merak ettiğim için Türkiye'ye gideceğini, fakat tatilini kısa tutacağını, %13,3'ü (4 kişi) kulüp arkadaşları gitseler bile Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtmişlerdir. İtalyan katılımcıların, %47,8'i (11 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla birlikte gidip, kulübün tatil planına uyacağını, %26,1'i (6 kişi) merak ettiğim için Türkiye'ye gideceği, fakat tatilini kısa tutacağını, %26,1'i (6 kişi) kulüp arkadaşlarım gitseler bile Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtmişlerdir. Afrikalı katılımcıların %61,5'i (8 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla birlikte gidip, kulübün tatil planına uyacağını, %30,8'i (4 kişi) merak ettiği için Türkiye'ye gideceğini, fakat tatilini kısa tutacağını, %7,7'si (1 kişi) kulüp arkadaşları gitseler bile Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtmişlerdir. Fransız katılımcıların, %59,1'i (13 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla birlikte gidip, kulübün tatil planına uyacağını, %31,8'i (7 kişi) merak ettiğim için Türkiye'ye gideceğini, fakat tatilini kısa tutacağını, %9,1'i (2 kişi) kulüp arkadaşları gitseler bile Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtmişlerdir. Diğer Asya (Hint, Endonezyalı, Filipin, Çin ve Japon) uyruklu katılımcıların, %33,3'ü (11 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla birlikte gidip, kulübün tatil planına uyacağını, %39,4'ü (13 kişi) merak ettiğim için Türkiye'ye gideceğini, fakat tatilini kısa tutacağını, %27,3'ü (9 kişi) kulüp arkadaşlarım gitseler bile Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtmişlerdir. Diğer Avrupa (Polonyalı, İspanyol, Belçikalı, Litvanyalı, Slovak ve İsviçreli) uyruklu katılımcıların, %58,1'i (25 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla birlikte gidip, kulübün tatil planına uyacağını, %23,3'ü (10 kişi) merak ettiği için Türkiye'ye gideceği, fakat tatilini kısa tutacağını, %18,6'sı (8 kişi) kulüp arkadaşlarım gitseler bile Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtmişlerdir.

Tablo 23: Katılımcıların Eğitim Duruma Göre Senaryo 3'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 3			Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarımla birlikte gider, kulübün tatil planına uyarım.	Merak ettiğim için Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Kulüp arkadaşlarım gitse bile ben Türkiye'ye gitmem.	Toplam
Eğitim Durumu	İlköğretim ve Lise	Kişi	40	16	14	70
		Yüzde	57,1	22,9	20	100
	Önlisans	Kişi	28	11	7	44
		Yüzde	59,1	25	15,9	100
	Lisans	Kişi	78	47	26	151
		Yüzde	51,7	31,1	17,2	100
	Lisansüstü Uzmanlık	Kişi	76	39	32	147
		Yüzde	51,7	26,5	21,8	100
	Toplam	Kişi	220	113	79	412
		Yüzde	53,4	27,4	19,2	100

Tablo 23'de katılımcıların eğitim durumuna göre Senaryo 3'e verdikleri cevapların dağılımına incelendiğinde; ilköğretim-lise aralığına eğitim almış katılımcıların %57,1'i (40 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %22,9'u (16 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %20'si (14 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Önlisans eğitimi almış katılımcıların, %59,1'i (28 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %25'i (11 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %15,9'u (7 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Lisans eğitimi almış katılımcıların, %51,7'si (78 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %31,1'i (47 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gidecekleri fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %17,2'si (26 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Lisansüstü / uzmanlık eğitimi almış katılımcıların, %51,7'si (76 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %26,5'i (39 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %21,8'i (32 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 24: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Senaryo 3’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 3			Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarımla birlikte gider, kulübün tatil planına uyarım.	Merak ettiğim için Türkiye’ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Kulüp arkadaşlarımla gitseler bile ben Türkiye’ye gitmem.	Toplam
Gelir	\$0- \$1000	Kişi	73	44	30	147
		Yüzde	49,7	29,9	20,4	100
	\$1001-\$3000	Kişi	60	37	21	118
		Yüzde	50,8	31,4	17,8	100
	\$3001-\$5000	Kişi	38	18	13	69
		Yüzde	55,1	26,1	18,8	100
	\$5001 ve Üstü	Kişi	49	14	15	78
		Yüzde	62,8	17,9	19,2	100
	Toplam	Kişi	220	113	79	412
		Yüzde	53,4	27,4	19,2	100

Tablo 24’de katılımcıların gelir durumuna göre Senaryo 3’e verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde; \$1000 ve altında gelire sahip katılımcıların %49,7’si (73 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %29,9’u (44 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %20,4’ü (30 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. \$1001-\$3000 gelir aralığındaki katılımcıların, %50,8’i (60 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %31,4’ü (37 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %17,8’i (21 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. \$3001-\$5000 gelir aralığındaki katılımcıların, %55,1’i (38 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %26,1’i (18 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %18,8’i (13 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. \$5001 ve üzeri gelir aralığındaki katılımcıların, %62,8’i (49 kişi) Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarıyla gidip kulübün tatil planına uyacağını, %17,9’u (14 kişi) merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %19,2’si (15 kişi) kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

3.5. SENARYO 4'E İLİŞKİN BULGULAR

Senaryo 4 ile alışveriş tutkunu olarak kabul edilen katılımcıya bir mağazanın hediyesi olarak Türkiye tatili sunulmuş, fakat o dönemde sığınmacıların yarattığı dilenme sorunundan dolayı tercihinin ne olacağı ölçülmüştür. Katılımcıların Senaryo 4'e verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde; %58,7'si (242 kişi) Türkiye'ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %26,5'i (109 kişi), Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %14,8'i (61 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların demografik özelliklere göre Senaryo 3'e verdikleri cevapların dağılımı aşağıdaki gibidir.

Tablo 25: Katılımcıların Yaşlarına Göre Senaryo 4'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 4			Türkiye'ye tatili hediye olduğu için gider, tatil programına uyarım.	Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım	Türkiye'ye gitmem tatilden vazgeçerim.	Toplam
Yaş	18-35	Kişi	173	77	40	290
		Yüzde	59,7	26,6	13,8	100
	36-49	Kişi	53	14	12	79
		Yüzde	67,1	17,7	15,2	100
	50 ve Üzeri	Kişi	16	18	9	43
		Yüzde	37,2	41,9	20,9	100
	Toplam	Kişi	242	109	61	412
		Yüzde	58,7	26,5	14,8	100

Tablo 25'de katılımcıların yaşlarına göre Senaryo 4'e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; 18-35 yaş aralığında bulunan katılımcıların %59,7'si (173 kişi) Türkiye'ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %26,6'sı (77 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %13,8'i (40 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. 36-49 yaş aralığındaki katılımcıların ise, %67,1'i (53 kişi) Türkiye'ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %17,7'si (14 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %15,2'si (12 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. 50 yaş ve üzeri

katılımcıların ise %37,2'si (16 kişi) Türkiye'ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %41,9'u (18 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %20,9'u (9 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 26: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryo 4'e Verdikleri Cevaplar

Senaryo 4			Türkiye'ye tatili hediye olduğu için gider, tatil programına uyarım.	Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye'ye gitmem tatilden vazgeçerim.	Toplam
Cinsiyet	Kadın	Kişi	133	57	31	221
		Yüzde	60,2	25,8	14	100
	Erkek	Kişi	109	52	30	191
		Yüzde	57,1	27,2	15,7	100
	Toplam	Kişi	220	113	79	412
		Yüzde	53,4	27,4	19,2	100

Tablo 26'da katılımcıların cinsiyetlerine göre Senaryo 4'e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; kadın katılımcıların %60,2'si (133 kişi) Türkiye'ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %25,8'i (57 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %14'ü (31 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Erkek katılımcıların %57,1'i (109 kişi) Türkiye'ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %27,2'i (52 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %15,7'si (30 kişi) Türkiye'ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 27: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 4'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 4			Türkiye'ye tatili hediye olduğu için gider, tatil programına uyarım.	Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye'ye gitmem tatilden vazgeçerim.	Toplam
Medeni Hal	Bekâr	Kişi	184	81	44	309
		Yüzde	59,5	26,2	14,2	100
	Evli	Kişi	58	28	17	191
		Yüzde	56,3	27,2	16,5	100
	Toplam	Kişi	220	113	79	412
		Yüzde	53,4	27,4	19,2	100

Tablo 27’de katılımcıların medeni hallerine göre Senaryo 4’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; bekâr katılımcıların %59,5’i (184 kişi) Türkiye’ye tatil hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %26,2’si (81 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %14,2’si (44 kişi) Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Evli katılımcıların ise %56,3’ü (58 kişi) Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %27,2’si (28 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %16,5’i (17 kişi) Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 28: Katılımcıların Çocuk Durumlarına Göre Senaryo 4’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 4			Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gider, tatil programına uyarım.	Türkiye’ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye’ye gitmem tatilden vazgeçerim.	Toplam
Çocuk Durumu	Var	Kişi	58	28	23	109
		Yüzde	53,2	27,5	21,1	100
	Yok	Kişi	184	81	38	191
		Yüzde	60,7	26,7	12,6	100
	Toplam	Kişi	242	109	61	412
		Yüzde	58,7	26,5	14,8	100

Tablo 28’de katılımcıların çocuk durumuna göre Senaryo 4’e verdikleri cevapların dağılımını incelendiğinde; çocuk sahibi olan katılımcıların %53,2’si (58 kişi) Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %25,7’si (28 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %21,1’i (23 kişi) Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Çocuğu olmayan katılımcıların ise %60,7’si (184 kişi) Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %26,7’si (81 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %12,6’sı (38 kişi) Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 29: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 4’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 4			Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gider, tatil programına uyarım.	Türkiye’ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye’ye gitmem tatilden vazgeçerim.	Toplam
Uyruk	Alman	Kişi	36	14	6	56
		Yüzde	64,3	25	10,7	100
	Amerika	Kişi	40	19	6	65
		Yüzde	61,5	29,2	9,2	100
	İngiliz	Kişi	43	12	6	61
		Yüzde	70,5	19,7	9,8	100
	Rus	Kişi	35	20	11	66
		Yüzde	53	30,3	16,7	100
	Ukraynalı	Kişi	15	11	4	30
		Yüzde	50	36,7	13,3	100
	İtalyan	Kişi	14	3	6	23
		Yüzde	60,9	13	26,1	100
	Afrikalı	Kişi	10	2	1	13
		Yüzde	76,9	15,4	7,7	100
	Fransız	Kişi	14	4	4	22
		Yüzde	63,6	18,2	18,2	100
	Diğer Asya	Kişi	10	13	10	33
		Yüzde	30,3	39,4	30,3	100
	Diğer Avrupa	Kişi	25	11	7	43
		Yüzde	58,1	25,6	16,3	100
	Toplam	Kişi	242	109	61	412
		Yüzde	58,7	26,5	14,8	100

Tablo 29’da katılımcıların uyruklarına göre Senaryo 4’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; Alman katılımcıların %64,3’ü (36 kişi) Türkiye tatiline hediye olduğu için gideceğini ve tatil programına uyacağını, %25’i (14 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatilini kısa tutacaklarını, %10,7’si (6 kişi) Türkiye’ye gitmeyeceklerini ve tatilden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Amerikalı katılımcıların %61,5’i (40 kişi) Türkiye tatiline hediye olduğu için gideceğini ve tatil programına uyacağını, %29,2’si (19 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatili kısa tutacaklarını, %9,2’si (6 kişi) Türkiye’ye gitmeyeceklerini ve tatilden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. İngiliz katılımcıların %70,5’i (43 kişi) Türkiye tatiline hediye olduğu için gideceğini ve tatil programına uyacağını, %19,7’si (12 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatili kısa tutacaklarını, %9,8’i (6 kişi) Türkiye’ye gitmeyeceklerini ve tatilden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Rus katılımcıların %53’ü (35 kişi) Türkiye tatiline hediye olduğu için gideceğini ve tatil programına uyacağını, %30,3’ü (20 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatili kısa

tutacaklarını, %16,7'si (11 kişi) Türkiye'ye gitmeyeceklerini ve tatilden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Ukraynalı katılımcıların %50'si (15 kişi) Türkiye tatiline hediye olduğu için gideceğini ve tatil programına uyacağını, %36,7'si (11 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat tatili kısa tutacaklarını, %13,3'ü (4 kişi) Türkiye'ye gitmeyeceklerini ve tatilden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. İtalyan katılımcıların %60,9'u (14 kişi) Türkiye tatiline hediye olduğu için gideceğini ve tatil programına uyacağını, %13'ü (3 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat tatili kısa tutacaklarını, %26,1'i (6 kişi) Türkiye'ye gitmeyeceklerini ve tatilden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Afrikalı katılımcıların %76,9'u (10 kişi) Türkiye tatiline hediye olduğu için gideceğini ve tatil programına uyacağını, %15,4'ü (2 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat tatili kısa tutacaklarını, %7,7'si (1 kişi) Türkiye'ye gitmeyeceklerini ve tatilden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Fransız katılımcıların %63,6'sı (14 kişi) Türkiye tatiline hediye olduğu için gideceğini ve tatil programına uyacağını, %18,2'si (4 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat tatili kısa tutacaklarını, %18,2'si (4 kişi) Türkiye'ye gitmeyeceklerini ve tatilden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Diğer Asya (Hint, Endonezyalı, Filip, Çin ve Japon) uyruklu katılımcıların %30,3'ü (10 kişi) Türkiye tatiline hediye olduğu için gideceğini ve tatil programına uyacağını, %39,4'ü (13 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat tatili kısa tutacaklarını, %30,3'ü (10 kişi) Türkiye'ye gitmeyeceklerini ve tatilden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Diğer Avrupa (Polonyalı, İspanyol, Belçikalı, Litvanyalı, Slovak ve İsviçreli) uyruklu katılımcıların %58,1'i (25 kişi) Türkiye tatili hediye olduğu için gideceğini ve tatil programına uyacağını, %25,6'sı (11 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat tatili kısa tutacaklarını, %16,3'ü (7 kişi) Türkiye'ye gitmeyeceklerini ve tatilden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 30: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senato 4’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 4			Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gider, tatil programına uyarım.	Türkiye’ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye’ye gitmem tatilden vazgeçerim.	Toplam
Eğitim Durumu	İlköğretim ve Lise	Kişi	45	17	8	70
		Yüzde	64,3	24,3	11,4	100
	Önlisans	Kişi	29	9	6	44
		Yüzde	65,9	20,5	13,6	100
	Lisans	Kişi	91	42	18	151
		Yüzde	60,3	27,8	11,9	100
	Lisansüstü Uzmanlık	Kişi	77	41	29	147
		Yüzde	52,4	27,9	19,7	100
	Toplam	Kişi	242	109	61	412
		Yüzde	58,7	26,5	14,8	100

Tablo 30’da katılımcıların eğitim durumlarına göre Senaryo 4’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; ilköğretim-lise aralığına eğitim almış katılımcıların %64,3’ü (45 kişi) Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %24,3’ü (17 kişi) Türkiye’ye gideceklerini, fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %11,4’ü (8 kişi) Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Önlisans eğitimi almış katılımcıların ise %65,9’u (29 kişi) Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %20,5’i (9 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %13,6’sı (6 kişi), Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Lisans eğitimi almış katılımcıların ise %60,3’ü (91 kişi) Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %27,8’i (42 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %11,9’u (18 kişi) Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Lisansüstü/ uzmanlık eğitimi almış katılımcıların %52,4’ü (77 kişi) Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %27,9’u (41 kişi) Türkiye’ye gideceklerini, fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %19,7’si (29 kişi) Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 31: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Senaryo 4’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 4			Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gider, tatil programına uyarım.	Türkiye’ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye’ye gitmem tatilden vazgeçerim.	Toplam
Gelir Durumu	\$0- \$1000	Kişi	81	46	20	147
		Yüzde	55,1	31,3	13,6	100
	\$1001-\$3000	Kişi	68	34	16	118
		Yüzde	57,6	28,8	13,6	100
	\$3001-\$5000	Kişi	41	18	10	69
		Yüzde	59,4	26,1	14,5	100
	\$5001 ve Üstü	Kişi	52	11	15	78
		Yüzde	66,7	14,1	19,2	100
	Toplam	Kişi	242	109	61	412
		Yüzde	58,7	26,5	14,8	100

Tablo 31’de katılımcıların gelir durumlarına göre Senaryo 4’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; \$1000 ve altında gelire sahip katılımcıların %55,1’i (81 kişi) Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %31,3’ü (46 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %13,6’sı (20 kişi) Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. \$1001-\$3000 aralığında gelire sahip katılımcıların ise %57,6’sı (68 kişi) Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %28,8’i (34 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %13,6’sı (16 kişi) Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. \$3001-\$5000 aralığında gelire sahip olan katılımcıların ise %59,4’ü (41 kişi) Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %26,1’i (18 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %14,5’i (10 kişi) Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. \$5001 ve Üstü gelire sahip olan katılımcıların %66,7’si (52 kişi) Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %14,1’i (11 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %19,2’si (15 kişi) Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 32: Katılımcıların Daha önce Türkiye’de Bulunma Durumuna Göre Senaryo 4’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 4			Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gider, tatil programına uyarım.	Türkiye’ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.	Türkiye’ye gitmem tatilden vazgeçerim.	Toplam
Türkiye’de Bulunma Durumu	Hayır	Kişi	146	72	34	252
		Yüzde	57,9	28,6	13,5	100
	Evet	Kişi	96	37	27	191
		Yüzde	60	23,1	16,9	100
	Toplam	Kişi	242	109	61	412
		Yüzde	58,7	26,5	14,8	100

Tablo 32’de katılımcıların daha önce Türkiye’de bulunma durumuna göre Senaryo 4’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; daha önce Türkiye’de bulunmayan katılımcıların %57,9’u (146 kişi) Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %28,6’sı (72 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %13,5’i (34 kişi) Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Daha önce Türkiye’de bulunan katılımcıların ise %60’ı (96 kişi) Türkiye’ye tatili hediye olduğu için gideceklerini ve tatil programına uyacaklarını, %23,1’i (37 kişi) Türkiye’ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını, %16,9’u (27 kişi) Türkiye’ye gitmeyerek tatillerinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.

3.6 SENARYO 5’E İLİŞKİN BULGULAR

Senaryo 5’de tatilini geçirmek için seyahat acentesi görevlisinin önerdiği 3 ülke içinde Türkiye’de sığınmacıların ortaya çıkardığı sorunlar üzerine tercihinizin ne olacağı ölçülmüştür. Katılımcıların senaryo 5’e verdikleri cevaplar incelendiğinde; %42,2’si (174 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %34,7’si (143 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %23,1’i (95 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkelerden birini tercih edeceğini belirtmişlerdir. Katılımcıların demografik özelliklerine göre Senaryo 5’e verdikleri cevaplar aşağıdaki gibidir.

Tablo 33: Katılımcıların Yaşlarına Göre Senaryo 5'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 5			Sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye giderim.	Türkiye'ye giderim. Fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih ederim.	Türkiye'ye gitmem diğer ülkeler arasından seçim yaparım.	Toplam
Yaş	18-35	Kişi	127	97	66	290
		Yüzde	43,8	33,4	22,8	100
	36-49	Kişi	34	30	15	79
		Yüzde	43	38	19	100
	50 ve Üzeri	Kişi	13	16	14	43
		Yüzde	30,2	37,2	32,6	100
	Toplam	Kişi	174	143	95	412
		Yüzde	42,2	34,7	23,1	100

Tablo 33'de katılımcıların yaş gruplarına göre Senaryo 5'e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; 18-35 yaş aralığındaki katılımcıların %43,8'i (127 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye'ye gideceğini, %33,4'ü (97 kişi) Türkiye'ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %22,8'i (66 kişi) Türkiye'ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir. 36-49 yaş aralığındaki katılımcıların %43'ü (34 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye'ye gideceğini, %38'i (30 kişi) Türkiye'ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %19'u (15 kişi) Türkiye'ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir. 50 yaş ve üzeri katılımcıların %30,2'si (13 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye'ye gideceğini, %37,2'si (16 kişi) Türkiye'ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %32,6'sı (14 kişi) Türkiye'ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir.

Tablo 34:Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryo 5’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 5			Sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye’ye giderim.	Türkiye’ye giderim. Fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih ederim.	Türkiye’ye gitmem diğer ülkeler arasından seçim yaparım.	Toplam
Cinsiyet	Kadın	Kişi	102	70	49	221
		Yüzde	46,2	31,7	22,2	100
	Erkek	Kişi	72	73	46	191
		Yüzde	37,7	38,2	24,1	100
	Toplam	Kişi	174	143	95	412
		Yüzde	42,2	34,7	23,1	100

Tablo 34’de katılımcıların cinsiyetlerine göre Senaryo 5’ verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde; kadın katılımcıların %46,2’si (102 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %31,7’si (70 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %22,2’si (49 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir. Erkek katılımcıların %37,7’ si (72 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %38,2’si (73 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %24,1’i (46 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir.

Tablo 35:Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 5’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 5			Sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye’ye giderim.	Türkiye’ye giderim. Fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih ederim.	Türkiye’ye gitmem diğer ülkeler arasından seçim yaparım.	Toplam
Medeni Hal	Bekâr	Kişi	134	108	67	309
		Yüzde	43,4	35	21,7	100
	Evli	Kişi	40	35	28	103
		Yüzde	38,8	34	27,2	100
	Toplam	Kişi	174	143	95	412
		Yüzde	42,2	34,7	23,1	100

Tablo 35’de katılımcıların medeni hallerine göre Senaryo5’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; bekâr katılımcıların %43,4’ü (134 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %35’i (108 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %21,7’si (67 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir. Evli katılımcıların %38,8’i (40 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %34’ü (35 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %27,2’si (28 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir.

Tablo 36: Katılımcıların Çocuk Durumuna Göre Senaryo 5’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 5			Sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye’ye giderim.	Türkiye’ye giderim. Fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih ederim.	Türkiye’ye gitmem diğer ülkeler arasından seçim yaparım.	Toplam
Çocuk Durumu	Var	Kişi	39	39	31	109
		Yüzde	35,8	35,8	29,4	100
	Yok	Kişi	135	104	64	303
		Yüzde	44,6	34,3	21,1	100
	Toplam	Kişi	174	143	95	412
		Yüzde	42,2	34,7	23,1	100

Tablo 36’da katılımcıların çocuk durumlarına göre Senaryo 5’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; çocuk sahibi olan katılımcıların %35,8’i (39 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %35,8’i (39 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %29,4’ü (31 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir. Evli katılımcıların %44,6’sı (135 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %34,3’ü (104 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %21,1’i (64 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir.

Tablo 37: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 5'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 5			Sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye giderim.	Türkiye'ye giderim. Fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih ederim.	Türkiye'ye gitmem diğer ülkeler arasından seçim yaparım.	Toplam
Uyruk	Alman	Kişi	25	14	17	56
		Yüzde	44,6	25	30,4	100
	Amerika	Kişi	30	20	15	65
		Yüzde	46,2	30,8	23,1	100
	İngiliz	Kişi	31	20	10	61
		Yüzde	50,8	32,8	16,4	100
	Rus	Kişi	22	28	16	66
		Yüzde	33,3	42,4	24,2	100
	Ukraynalı	Kişi	10	14	6	30
		Yüzde	33,3	46,7	20	100
	İtalyan	Kişi	9	9	5	23
		Yüzde	39,1	39,1	21,7	100
	Afrikalı	Kişi	8	3	2	13
		Yüzde	61,5	23,1	15,4	100
	Fransız	Kişi	12	2	8	22
		Yüzde	54,5	9,1	36,4	100
	Diğer Asya	Kişi	8	17	8	33
		Yüzde	24,2	51,5	24,2	100
	Diğer Avrupa	Kişi	19	16	8	43
		Yüzde	44,2	37,2	18,6	100
	Toplam	Kişi	174	143	95	412
		Yüzde	42,2	34,7	23,1	100

Tablo 37'de katılımcıların uyruklarına göre Senaryo 5'e verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde; Alman katılımcıların %44,6'sı (25 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye gideceklerini, %25'i (14 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceklerini, %30,4'ü (17 kişi) Türkiye'ye gitmeyip diğer ülkeler arasından seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Amerikalı katılımcıların %46,2'si (30 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye gideceklerini, %30,8'i (20 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceklerini, %23,1'i (15 kişi) Türkiye'ye gitmeyip diğer ülkeler arasından seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. İngiliz katılımcıların %50,8'i (31 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye gideceklerini, %32,8'i (20 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceklerini, %16,4'ü (10 kişi) Türkiye'ye gitmeyip diğer ülkeler arasından seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Rus katılımcıların %33,3'ü (22 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye gideceklerini, %42,4'si (28 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih

edeceklerini, %24,2'si (16 kişi) Türkiye'ye gitmeyip diğer ÷lkeler arasından seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Ukraynalı katılımcıların %33,3'ü (10 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye gideceklerini, %46,7'si (14 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceklerini, %20'si (6 kişi) Türkiye'ye gitmeyip diğer ÷lkeler arasından seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. İtalyan katılımcıların %39,1'i (9 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye gideceklerini, %39,1'i (9 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceklerini, %21,7'si (5 kişi) Türkiye'ye gitmeyip diğer ÷lkeler arasından seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Afrikalı katılımcıların %61,5'i (8 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye gideceklerini, %23,1'i (3 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceklerini, %15,4'ü (2 kişi) Türkiye'ye gitmeyip diğer ÷lkeler arasından seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Fransız katılımcıların %54,5'i (12 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye gideceklerini, %9,1'i (2 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceklerini, %36,4'ü (8 kişi) Türkiye'ye gitmeyip diğer ÷lkeler arasından seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Diğer Asya (Hint, Endonezyalı, Filip, Çin ve Japon) uyruklu katılımcıların %24,2'si (8 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye gideceklerini, %51,5'i (17 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceklerini, %24,2'si (8 kişi) Türkiye'ye gitmeyip diğer ÷lkeler arasından seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Diğer Avrupa (Polonyalı, İspanyol, Belçikalı, Litvanyalı, Slovak ve İsviçreli) uyruklu katılımcıların %44,2'si (19 kişi) sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye gideceklerini, %37,2'si (16 kişi) Türkiye'ye gideceklerini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceklerini, %18,6'sı (8 kişi) Türkiye'ye gitmeyip diğer ÷lkeler arasından seçim yapacaklarını belirtmişlerdir.

Tablo 38: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senaryo 5’e Verdiği Cevapların Dağılımı

Senaryo 5			Sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye’ye giderim.	Türkiye’ye giderim. Fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih ederim.	Türkiye’ye gitmem diğer ülkeler arasından seçim yaparım.	Toplam
Eğitim Durumu	İlköğretim ve Lise	Kişi	30	27	13	70
		Yüzde	42,9	38,6	18,6	100
	Önlisans	Kişi	24	11	9	118
		Yüzde	54,5	25	20,5	100
	Lisans	Kişi	62	53	39	151
		Yüzde	41,1	35,1	23,8	100
	Lisansüstü Uzmanlık	Kişi	58	52	37	147
		Yüzde	39,5	35,4	25,2	100
	Toplam	Kişi	174	143	95	421
		Yüzde	42,2	34,7	23,1	100

Tablo 38’de katılımcıların eğitim durumlarına göre Senaryo 5’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; ilköğretim-lise aralığında eğitim alan katılımcıların %42,9’u (30 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %38,6’sı (27 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %18,6’sı (13 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmiştir. Önlisans eğitim almış katılımcıların %54,5’i (24 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %25’i (11 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %20,5’i (9 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir. Lisans eğitimi almış katılımcıların %41,1’i (62 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %35,1’i (53 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %23,8’i (39 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir. Lisansüstü/uzmanlık eğitim alan katılımcıların %39,5’i (58 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %35,4’ü (52 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %25,2’si (37 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir.

Tablo 39: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Senaryo 5’e Verilen Cevapların Dağılımı

Senaryo 5			Sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye’ye giderim.	Türkiye’ye giderim. Fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih ederim.	Türkiye’ye gitmem diğer ülkeler arasından seçim yaparım.	Toplam
Gelir Durumu	\$0- \$1000	Kişi	63	50	34	147
		Yüzde	42,9	34	23,1	100
	\$1001-\$3000	Kişi	50	45	23	118
		Yüzde	42,4	38,1	19,5	100
	\$3001-\$5000	Kişi	24	29	15	69
		Yüzde	36,2	42	21,7	100
	\$5001 ve Üstü	Kişi	36	19	23	78
		Yüzde	46,2	24,4	29,5	100
	Toplam	Kişi	174	143	95	421
		Yüzde	42,2	34,7	23,1	100

Tablo 39’da katılımcıların gelir durumuna göre senaryo 5’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; \$1000 ve altında gelire sahip katılımcıların %42,9’u (63 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %34’ü (50 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %23,1’i (34 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir. \$1001- \$3000 aralığında gelire sahip katılımcıların %42,4’ü (50 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %38,1’i (45 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %19,5’i (23 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir. \$3001-\$5000 aralığında gelire sahip katılımcıların %36,2’si (24 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %42’si (29 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceği, %21,7’si (15 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir. \$5001 ve üzeri gelire sahip katılımcıların %46,2’si (36 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %24,4’ü (19 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %29,5’i (23 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir.

Tablo 40: Katılımcıların Daha Önce Türkiye’de Bulunma Durumuna Göre
Senaryo 5’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 5			Sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye’ye giderim.	Türkiye’ye giderim. Fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih ederim.	Türkiye’ye gitmem diğer ülkeler arasında seçim yaparım.	Toplam
Türkiye’de Bulunma Durumu	Hayır	Kişi	116	77	59	252
		Yüzde	46	30,6	23,4	100
	Evet	Kişi	58	66	36	160
		Yüzde	36,3	41,3	22,5	100
	Toplam	Kişi	174	143	95	412
		Yüzde	42,2	34,7	23,1	100

Tablo 40’da katılımcıların daha önce Türkiye’de bulunma durumlarına göre Senaryo 5’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; daha önce Türkiye’de bulunmayan katılımcıların %46’sı (116 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %30,6’sı (77 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %23,4’ü (59 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir. Daha önce Türkiye’de bulunan katılımcıların %36,3’ü (58 kişi) sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceğini, %41,3’ü (66 kişi) Türkiye’ye gideceğini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih edeceğini, %22,5’i (36 kişi) Türkiye’ye gitmeyip diğer ülkeleri tercih edeceğini belirtmişlerdir.

3.7. SENARYO 6’E İLİŞKİN BULGULAR

Senaryo 6’da ekonomik bir tatil yapmak isteyen katılımcıların Türkiye’deki işletmelerin sığınmacı sorunundan dolayı turizmi canlandırmak için fiyatlarda indirimle gitmesi durumundaki tercihi ölçülmüştür. Katılımcıların %68,2’si (281 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye’ye gideceklerini, %31,8’i (131 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye’ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların demografik özelliklerine göre senaryo 6’ya verdiği cevaplar aşağıdaki gibidir.

Tablo 41: Katılımcıların Yaşlarına Göre Senaryo 6'ya Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 6			Fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye giderim.	Daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağım için Türkiye'ye gitmem alternatif ülkeler arasında seçim yaparım.	Toplam
Yaş	18-35	Kişi	202	88	290
		Yüzde	69,7	30,3	100
	36-49	Kişi	54	25	79
		Yüzde	68,4	31,6	100
	50 ve Üzeri	Kişi	25	18	43
		Yüzde	58,1	41,9	100
	Toplam	Kişi	281	131	412
		Yüzde	68,2	31,8	100

Tablo 41'de katılımcıların yaş durumlarına göre Senaryo 6'ya verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; 18-35 yaş aralığında bulunan katılımcıların %69,7'si (202 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %30,3'ü (88 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. 36-49 yaş aralığında bulunan katılımcıların ise, %68,4'ü (54 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %31,6'sı (25 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. 50 ve üzeri yaş aralığında bulunan katılımcıların %58,1'i (25 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %41,9'u (18 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir.

Tablo 42: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryo 6'ya Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 6			Fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye giderim.	Daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağım için Türkiye'ye gitmem alternatif ülkeler arasında seçim yaparım.	Toplam
Cinsiyet	Kadın	Kişi	158	63	221
		Yüzde	71,5	28,5	100
	Erkek	Kişi	123	68	191
		Yüzde	64,4	35,6	100
	Toplam	Kişi	281	131	412
		Yüzde	68,2	31,8	100

Tablo 42'de katılımcıların cinsiyetlerine göre Senaryo 6'ya verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; kadın katılımcıların %71,5'i (158 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %28,5'i (63 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Erkek katılımcıların ise %64,4'ü (123 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %35,6'sı (68 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir.

Tablo 43: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre İle Senaryo 6'ya Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 6			Fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye giderim.	Daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağım için Türkiye'ye gitmem alternatif ülkeler arasında seçim yaparım.	Toplam
Medeni Hal	Bekâr	Kişi	216	93	309
		Yüzde	69,9	30,1	100
	Evli	Kişi	65	38	103
		Yüzde	63,1	36,9	100
	Toplam	Kişi	281	131	412
		Yüzde	68,2	31,8	100

Tablo 43’de katılımcıların medeni hallerine göre senaryo 6’ya verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; bekâr katılımcıların %69,9’u (216 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye’ye gideceklerini, %30,1’i (93 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye’ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Evli katılımcıların ise, %63,1’i (65 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye’ye gideceklerini, %36,9’u (38 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye’ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir.

Tablo 44: Katılımcıların Çocuk Durumlarına Göre Senaryo 6’ya Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 6			Fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye’ye giderim.	Daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağım için Türkiye’ye gitmem alternatif ülkeler arasında seçim yaparım.	Toplam
Çocuk Durumu	Var	Kişi	64	45	109
		Yüzde	58,7	41,3	100
	Yok	Kişi	217	86	303
		Yüzde	71,6	28,4	100
	Toplam	Kişi	281	131	412
		Yüzde	68,2	31,8	100

Tablo 44’de katılımcıların çocuk sahibi olma durumlarına göre senaryo 6’ya verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; çocuk sahibi olan katılımcıların %58,7’si (64 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye’ye gideceklerini, %41,3’ü (45 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye’ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Çocuk sahibi olmayan katılımcıların ise, %71,6’sı (217 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye’ye gideceklerini, %28,4’ü (86 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan

rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir.

Tablo 45: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 6'ya Verilen Cevapların Dağılımı

Senaryo 6			Fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye giderim.	Daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağım için Türkiye'ye gitmem alternatif ülkeler arasında seçim yaparım.	Toplam
Uyruk	Alman	Kişi	37	19	56
		Yüzde	66,1	33,9	100
	Amerika	Kişi	45	20	65
		Yüzde	69,2	30,8	100
	İngiliz	Kişi	50	11	61
		Yüzde	82	18	100
	Rus	Kişi	43	23	66
		Yüzde	65,2	34,8	100
	Ukraynalı	Kişi	19	11	30
		Yüzde	63,3	36,7	100
	İtalyan	Kişi	17	6	23
		Yüzde	73,9	26,1	100
	Afrikalı	Kişi	11	2	13
		Yüzde	84,6	15,4	100
	Fransız	Kişi	15	7	22
		Yüzde	68,2	31,8	100
	Diğer Asya	Kişi	16	17	33
		Yüzde	48,5	51,5	100
	Diğer Avrupa	Kişi	28	15	43
		Yüzde	65,1	34,9	100
	Toplam	Kişi	281	131	412
		Yüzde	68,2	31,8	100

Tablo 45'de katılımcıların uyruklarına göre Senaryo 6'ya verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; Alman katılımcıların %66,1'i (37 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %33,9'u (19 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağı için Türkiye'ye tercih etmeyip alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Amerikalı katılımcıların %69,2'si (45 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %30,8'i (20 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağı için Türkiye'ye tercih etmeyip alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. İngiliz katılımcıların %82'si (50 kişi) fiyatların uygun

olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %18'i (11 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağı için Türkiye'ye tercih etmeyip alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Rus katılımcıların %65,2'si (43 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %34,8'i (23 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağı için Türkiye'ye tercih etmeyip alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Ukraynalı katılımcıların %63,3'ü (19 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %36,7'si (11 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağı için Türkiye'ye tercih etmeyip alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. İtalyan katılımcıların %73,9'u (17 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %26,1'i (6 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağı için Türkiye'ye tercih etmeyip alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Afrikalı katılımcıların %84,6'sı (11 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %15,4'ü (2 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağı için Türkiye'ye tercih etmeyip alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Fransız katılımcıların %68,2'si (15 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %31,8'i (7 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağı için Türkiye'ye tercih etmeyip alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Diğer Asya (Hint, Endonezyalı, Filip, Çin ve Japon) uyruklu katılımcıların %48,5'i (16 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %51,5'i (17 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağı için Türkiye'ye tercih etmeyip alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Diğer Avrupa (Polonyalı, İspanyol, Belçikalı, Litvanyalı, Slovak ve İsviçreli) uyruklu katılımcıların %65,1'i (28 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %34,9'u (15 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağı

için Türkiye'ye tercih etmeyip alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir.

Tablo 46: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senaryo 6'ya Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 6			Fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye giderim.	Daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağım için Türkiye'ye gitmem alternatif ülkeler arasında seçim yaparım.	Toplam
Eğitim Durumu	İlköğretim ve Lise	Kişi	51	19	70
		Yüzde	72,9	27,1	100
	Önlisans	Kişi	31	13	44
		Yüzde	70,5	29,5	100
	Lisans	Kişi	108	43	151
		Yüzde	71,5	28,5	100
	Lisansüstü Uzmanlık	Kişi	91	56	47
		Yüzde	61,9	38,1	100
	Toplam	Kişi	281	131	421
		Yüzde	68,2	31,8	100

Tablo 46'da katılımcıların eğitim durumlarına göre Senaryo 6'ya verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; ilköğretim-lise aralığında eğitimi almış katılımcıların %72,9'u (51 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %27,1'i (19 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Önlisans eğitimi almış katılımcıların ise, %70,5'i (31 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %29,5'i (13 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Lisans eğitimi almış katılımcıların %71,5'i (108 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %28,5'i (43 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif

lkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Lisansüstü / uzmanlık eēitimi almış katılımcıların %61,9'u (91 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına raēmen Türkiye'ye gideceklerini, %38,1'i (56 kişi) daha az masraflı olmasına raēmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir.

Tablo 47: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Senaryo 6'ya Verdikleri Cevapların Daēılımı

Senaryo 6			Fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına raēmen Türkiye'ye giderim.	Daha az masraflı olmasına raēmen sığınmacılardan rahatsız olacağım için Türkiye'ye gitmem alternatif ülkeler arasında seçim yaparım.	Toplam
Gelir Durumu	S0- \$1000	Kişi	96	51	147
		Yüzde	65,3	34,7	100
	\$1001-\$3000	Kişi	87	31	118
		Yüzde	73,7	26,3	100
	\$3001-\$5000	Kişi	46	23	69
		Yüzde	66,7	33,3	100
	\$5001 ve st	Kişi	52	26	78
		Yüzde	66,7	33,3	100
	Toplam	Kişi	281	131	421
		Yüzde	68,2	31,8	100

Tablo 47'de katılımcıların gelir durumlarına göre Senaryo 6'ya verdikleri cevapların daēılımı incelendiēinde; \$1000 ve altında gelire sahip olan katılımcıların %65,3' (96 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına raēmen Türkiye'ye gideceklerini, %34,7'si (51 kişi) daha az masraflı olmasına raēmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. \$1001-\$3000 gelire sahip olan katılımcıların ise %73,7'si (87 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına raēmen Türkiye'ye gideceklerini, %26,3' (31 kişi) daha az masraflı olmasına raēmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim

yapacaklarını belirtmişlerdir. \$3001-\$5000 gelire sahip olan katılımcıların %66,7'si (46 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %33,3'ü (23 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. \$5001 ve üstü gelire sahip olan katılımcıların %66,7'si (52 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %33,3'ü (26 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir.

Tablo 48: Katılımcıların Daha Önce Türkiye'de Bulunma Durumuna Göre Senaryo 6'ya Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 6			Fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye giderim.	Daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağım için Türkiye'ye gitmem alternatif ülkeler arasında seçim yaparım.	Toplam
Daha önce Türkiye'de Bulunma Durumu	Hayır	Kişi	179	73	252
		Yüzde	71	29	100
	Evet	Kişi	102	58	160
		Yüzde	63,8	36,2	100
	Toplam	Kişi	281	131	412
		Yüzde	68,2	31,8	100

Tablo 48'de katılımcıların daha önce Türkiye'de bulunma durumlarına göre senaryo 6'ya verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; daha önce Türkiye'de bulunmayan katılımcıların %71'i (179 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %29'u (73 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir. Daha önce Türkiye'de bulunmayan katılımcıların ise %63,8'i (102 kişi) fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceklerini, %36,2'si (58 kişi) daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarını ve Türkiye'ye gitmeyeceklerini alternatif ülkeler arasında seçim yapacaklarını belirtmişlerdir.

3.8. SENARYO 7'E İLİŞKİN BULGULAR

Senaryo 7'de daha önce Türkiye'ye gelmiş işlerinden nedeniyle Türkiye'yi tam olarak gezememiş ve Türkiye imajı hakkında olumlu bir algı benimseyen katılımcıların 2017 yılında Türkiye'ye gidebilme fırsatı geçmiş fakat Türkiye'de yaşanan sığınmacı sorunun tercihleri üzerindeki etkisi ölçülmüştür. Katılımcıların %31,8'i (121 kişi) Türkiye'yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %41,5'i (171 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %18,2'si (75 kişi) Türkiye hakkında kafalarında da soru işareti oluştuğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %9,2'si (38 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartacağını belirtmişlerdir. Katılımcıların demografik özelliklere göre senaryo 7'e verdiği cevaplar aşağıdaki gibidir.

Tablo 49: Katılımcıların Yaşlarına Göre Senaryo 7'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 7			Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşünürüm ve Türkiye'ye giderim.	Algımda olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmaz ve Türkiye'ye giderim.	Türkiye hakkında kafamda soru işaretleri oluşur. Türkiye tatilimi ertelerim	Algım olumsuz olarak etkilenir ve Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartırım	Toplam
Yaş	18-35	Kişi	96	121	52	21	290
		Yüzde	33,1	41,7	17,9	7,2	100
	36-49	Kişi	22	33	13	11	79
		Yüzde	27,8	41,8	16,5	13,9	100
	50 ve Üzeri	Kişi	10	17	10	6	43
		Yüzde	23,3	39,5	23,3	14	100
	Toplam	Kişi	128	171	75	38	412
		Yüzde	31,1	41,5	18,2	9,2	100

Tablo 49'da katılımcıların yaş gruplarına göre Senaryo 7'e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; 18-35 yaş aralığındaki katılımcıların %33,1'i (96 kişi) Türkiye'yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %41,7'si (121 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %17,9'u (52 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti oluştuğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %7,2'si (21 kişi) algısının olumsuz

olarak etkilendiğinden Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartacağını belirtmişlerdir. 36-49 yaş aralığındaki katılımcıların, yaş aralığındaki katılımcıların %27,8'i (22 kişi) Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %41,8'i (33 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %17,9'u (13 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti olduğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %13,9'u (11 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartacağını belirtmişlerdir. 50 yaş ve üzeri katılımcıların, %23,3'ü (10 kişi) Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %39,5'i (17 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %23,3'ü (10 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti olduğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %14'ü (6 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartacağını belirtmişlerdir.

Tablo 50: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre ile Senaryo 7'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 7			Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşünürüm ve Türkiye'ye giderim.	Algımda olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmaz ve Türkiye'ye giderim.	Türkiye hakkında kafamda soru işaretleri oluşur. Türkiye tatilimi ertelerim.	Algım olumsuz olarak etkilenir ve Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartırım	Toplam
Cinsiyet	Kadın	Kişi	70	93	45	13	221
		Yüzde	31,7	42,1	20,4	5,9	100
	Erkek	Kişi	58	78	30	25	191
		Yüzde	30,4	40,8	15,7	13,1	100
	Toplam	Kişi	128	171	75	38	412
		Yüzde	31,1	41,5	18,2	9,2	100

Tablo 50'de katılımcıların cinsiyetlerine göre Senaryo 7'ye verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; kadın katılımcıların %31,7'si (70 kişi) Türkiye'yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %42,1'i (93 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %20,4'ü (45 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti olduğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %5,9'u (13 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden

Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartacağını belirtmişlerdir. Erkek katılımcıların %30,4'ü (58 kişi) Türkiye'yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %40,8'i (78 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %15,7'si (30 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti oluştuğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %13,1'i (25 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartacağını belirtmişlerdir.

Tablo 51: Katılımcıların Medeni hallerine Göre Senaryo 7'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 7			Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşünürüm ve Türkiye'ye giderim.	Algımda olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmaz ve Türkiye'ye giderim.	Türkiye hakkında kafamda soru işaretleri oluşur. Türkiye tatilimi ertelerim.	Algım olumsuz olarak etkilenir ve Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartırım	Toplam
Medeni Hal	Bekar	Kişi	98	129	55	27	309
		Yüzde	31,7	41,7	17,8	8,7	100
	Evli	Kişi	30	42	20	11	103
		Yüzde	29,1	40,8	19,4	10,7	100
	Toplam	Kişi	128	171	75	38	412
		Yüzde	31,1	41,5	18,2	9,2	100

Tablo 51'de katılımcıların medeni hallerine göre Senaryo 7'ye verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; bekâr katılımcıların %31,7'si (98 kişi) Türkiye'yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %41,7'si (129 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %17,8'i (55 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti oluştuğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %8,7'si (27 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartacağını belirtmişlerdir. Evli katılımcıların %29,1'i (30 kişi) Türkiye'yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %40,8'i (42 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %19,4'ü (20 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti oluştuğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %10,7'si (11 kişi) algısının

olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartacağını belirtmişlerdir.

Tablo 52: Katılımcıların Çocuk Durumuna Göre Senaryo 7'e Verilen Cevapların Dağılımı

Senaryo 7			Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşünürüm ve Türkiye'ye giderim.	Algımda olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmaz ve Türkiye'ye giderim.	Türkiye hakkında kafamda soru işaretleri oluşur. Türkiye tatilimi ertelerim.	Algım olumsuz olarak etkilenir ve Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartırım	Toplam
Çocuk Durumu	Var	Kişi	32	37	23	17	109
		Yüzde	29,4	33,9	21,1	15,6	100
	Yok	Kişi	96	134	52	21	303
		Yüzde	31,7	44,2	17,2	6,9	100
	Toplam	Kişi	128	171	75	38	412
		Yüzde	31,1	41,5	18,2	9,2	100

Tablo 52'de katılımcıların çocuk durumlarına göre Senaryo 7'ye verdikleri cevaplara dağılımı incelendiğinde; çocuk sahibi olan katılımcıların %29,4'ü (32 kişi) Türkiye'nin yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %33,9'u (37 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %21,1'i (23 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti oluştuğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %15,6'sı (17 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartacağını belirtmişlerdir. Çocuk sahibi olmayan katılımcıların, %31,7'si (96 kişi) Türkiye'yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %44,2'si (134 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %17,2'si (52 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti oluştuğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %6,9'u (21 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye'ye gidilecek ülkesinden çıkartacağını belirtmişlerdir.

Tablo 53: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 7'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 7			Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşünürüm ve Türkiye'ye giderim.	Algımda olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmaz ve Türkiye'ye giderim.	Türkiye hakkında kafamda soru işaretleri oluşur. Türkiye tatilimi ertelerim.	Algım olumsuz olarak etkilenir ve Türkiye'ye gidilecek ülkeden çıkartırım.	Toplam
Uyruk	Alman	Kişi	17	21	12	6	56
		Yüzde	30,4	37,5	21,4	10,7	100
	Amerika	Kişi	21	29	12	3	65
		Yüzde	32,3	44,6	18,5	4,6	100
	İngiliz	Kişi	18	29	10	4	61
		Yüzde	14,1	17,0	13,3	10,5	100
	Rus	Kişi	12	35	11	8	66
		Yüzde	18,2	53	16,7	12,1	100
	Ukraynalı	Kişi	12	8	3	7	30
		Yüzde	40	26,7	10	23,3	100
	İtalyan	Kişi	9	8	4	2	23
		Yüzde	39,1	34,8	17,4	8,7	100
	Afrikalı	Kişi	8	3	1	1	13
		Yüzde	61,5	23,1	7,7	7,7	100
	Fransız	Kişi	7	10	5	0	22
		Yüzde	31,8	45,5	22,7	0	100
	Diğer Asya	Kişi	8	15	5	5	33
		Yüzde	24,2	45,5	15,2	15,2	100
	Diğer Avrupa	Kişi	16	13	12	2	43
		Yüzde	37,2	30,2	27,9	4,7	100
	Toplam	Kişi	128	171	75	38	412
		Yüzde	31,1	41,5	18,2	9,2	100

Tablo 53'de katılımcıların uyruklarına göre Senaryo 7'ye verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; Alman katılımcıların %30,4'ü (17 kişi) Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşündüğünden Türkiye'ye gideceğini, %37,5'i (21 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmayacağından, Türkiye'ye gideceğini, %21,4'ü (12 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işaretleri oluşacağından, Türkiye tatilini erteleyeceğini, %10,7'si (6 kişi) algısının olumsuz etkileneceğinden Türkiye'yi gidilecek ülkeler arasında çıkaracağını belirtmişlerdir. Amerikalı katılımcıların %32,3'ü (21 kişi) Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşündüğünden Türkiye'ye gideceğini, %44,6'sı (29 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmayacağından, Türkiye'ye gideceğini, %18,5'i (12 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işaretleri oluşacağından, Türkiye tatilini erteleyeceğini, %4,6'sı (3 kişi) algısının olumsuz etkileneceğinden Türkiye'yi gidilecek ülkeler arasında çıkaracağını belirtmişlerdir. İngiliz katılımcıların, %14,1'i (18 kişi) Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşündüğünden Türkiye'ye

gideceğini, %29'u (17 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmayacağından, Türkiye'ye gideceğini, %13,3'ü (10 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işaretleri oluşacağından, Türkiye tatilini erteleyeceğini, %10,5'i (4 kişi) algısının olumsuz etkileneceğinden Türkiye'yi gidilecek ülkeler arasında çıkaracağını belirtmişlerdir. Rus katılımcıların %18,2'si (12 kişi) Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşündüğünden Türkiye'ye gideceğini, %53'ü (35 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmayacağından, Türkiye'ye gideceğini, %16,7'si (11 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işaretleri oluşacağından, Türkiye tatilini erteleyeceğini, %12,1'i (8 kişi) algısının olumsuz etkileneceğinden Türkiye'yi gidilecek ülkeler arasında çıkaracağını belirtmişlerdir. Ukraynalı katılımcıların %40'ı (12 kişi) Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşündüğünden Türkiye'ye gideceğini, %26,7'si (8 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmayacağından, Türkiye'ye gideceğini, %10'u (3 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işaretleri oluşacağından, Türkiye tatilini erteleyeceğini, %23,3'ü (7 kişi) algısının olumsuz etkileneceğinden Türkiye'yi gidilecek ülkeler arasında çıkaracağını belirtmişlerdir. İtalyan katılımcıların %39,1'i (9 kişi) Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşündüğünden Türkiye'ye gideceğini, %34,8'i (8 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmayacağından, Türkiye'ye gideceğini, %17,4'ü (4 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işaretleri oluşacağından Türkiye tatilini erteleyeceğini, %8,7'si (2 kişi) algısının olumsuz etkileneceğinden Türkiye'yi gidilecek ülkeler arasında çıkaracağını belirtmişlerdir. Afrikalı katılımcıların %61,5'i (8 kişi) Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşündüğünden Türkiye'ye gideceğini, %23,1'i (3 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmayacağından Türkiye'ye gideceğini, %7,7'si (1 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işaretleri oluşacağından Türkiye tatilini erteleyeceğini, %7,7'si (1 kişi) algısının olumsuz etkileneceğinden Türkiye'yi gidilecek ülkeler arasında çıkaracağını belirtmişlerdir. Fransız katılımcıların, %31,8'i (7 kişi) Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşündüğünden Türkiye'ye gideceğini, %45,5'i (10 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmayacağından, Türkiye'ye gideceğini, %22,7'si (5 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işaretleri oluşacağından Türkiye tatilini erteleyeceğini, hiç kimsenin (0 kişi) algısının olumsuz etkileneceğinden Türkiye'yi

gidilecek ülkeler arasında çıkaracağını belirtmişlerdir. Diğer Asya (Hint, Endonezyalı, Filip, Çin ve Japon)uyruklu katılımcıların, %24,2'si (8 kişi) Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşündüğünden Türkiye'ye gideceğini, %45,5'i (15 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmayacağından Türkiye'ye gideceğini, %15,2'si (5 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işaretleri oluşacağından Türkiye tatilini erteleyeceğini, %15,2'si (5 kişi) algısının olumsuz etkileneceğinden Türkiye'yi gidilecek ülkeler arasında çıkaracağını belirtmişlerdir. Diğer Avrupa (Polonyalı, İspanyol, Belçikalı, Litvanyalı, Slovak ve İsviçreli) uyruklu katılımcıların,%37,2'si (16 kişi) Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşündüğünden Türkiye'ye gideceğini, %30,2'si (13 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmayacağından Türkiye'ye gideceğini, %27,9'u (12 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işaretleri oluşacağından Türkiye tatilini erteleyeceğini, %4,7'si (2 kişi) algısının olumsuz etkileneceğinden Türkiye'yi gidilecek ülkeler arasında çıkaracağını belirtmişlerdir.

Tablo 54: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senaryo 7'ye Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 7			Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşünürüm ve Türkiye'ye giderim.	Algımda olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmaz ve Türkiye'ye giderim.	Türkiye hakkında kafamda soru işaretleri oluşur. Türkiye tatilimi ertelerim	Algım olumsuz olarak etkilenir ve Türkiye'ye gidilecek ülkelerden çıkartırım	Toplam
Eğitim Durumu	İlköğretim ve Lise	Kişi	21	33	12	4	70
		Yüzde	30	47,1	17,1	5,7	100
	Önlisans	Kişi	13	23	4	4	44
		Yüzde	29,5	52,3	9,1	9,1	100
	Lisans	Kişi	49	60	26	16	151
		Yüzde	32,5	39,7	17,2	10,6	100
	Lisansüstü Uzmanlık	Kişi	45	55	33	14	147
		Yüzde	30,6	37,4	22,4	9,5	100
	Toplam	Kişi	128	171	75	38	412
		Yüzde	31,1	41,5	18,2	9,2	100

Tablo 54'de katılımcıların eğitim durumlarına göre Senaryo 7'ye verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; ilköğretim-lise aralığında eğitim almış kişilerin %30'u (21 kişi) Türkiye'yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %47,1'i (33 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik

olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %17,1'i (12 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti oluştuğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %5,7'si (4 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye'yi gidilecek ülkeler listesinden çıkartacağını belirtmişlerdir. Önlisans eğitimi almış katılımcıların %29,5'i (13 kişi) Türkiye'yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %52,3'ü (23 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %9,1'i (4 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti oluştuğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %9,1'i (4 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye'ye gidilecek ülkeler listesinden çıkartacağını belirtmişlerdir. Lisans eğitimi almış katılımcıların %32,5'i (49 kişi) Türkiye'yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %39,7'si (60 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %17,2'si (26 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti oluştuğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %10,6'sı (16 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye'ye gidilecek ülkeler listesinden çıkartacağını belirtmiştir. Lisansüstü/uzmanlık eğitimi almış %30,6'sı (45 kişi) Türkiye'yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye'ye gideceğini, %37,4'ü (55 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gideceğini, %22,4'ü (33 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti oluştuğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %9,5'i (14 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye'yi gidilecek ülkeler listesinden çıkartacağını belirtmişlerdir.

Tablo 55: Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre ile Senaryo 7'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 7			Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşünürüm ve Türkiye'ye giderim.	Algımda olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmaz ve Türkiye'ye giderim	Türkiye hakkında kafamda soru işaretleri oluşur. Türkiye tatilimi ertelerim.	Algım olumsuz olarak etkilenir ve Türkiye'ye gidilecek ülkelerden çıkartırım	Toplam
Gelir Durumu	S0- \$1000	Kişi	37	67	24	19	147
		Yüzde	25,2	45,6	16,3	12,9	100
	\$1001-\$3000	Kişi	40	47	21	10	118
		Yüzde	33,9	39,8	17,8	8,5	100
	\$3001-\$5000	Kişi	27	23	15	4	69
		Yüzde	39,1	33,3	21,7	5,8	100
	\$5001 ve Üstü	Kişi	24	34	15	5	78
		Yüzde	30,8	43,6	19,2	6,4	100
	Toplam	Kişi	128	171	75	38	412
		Yüzde	31,1	41,5	18,2	9,2	100

Tablo 55’de katılımcıların gelir durumlarına göre Senaryo 7’ye verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; \$1000 ve altında gelire sahip katılımcıların %25,2’si (37 kişi) Türkiye’yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye’ye gideceğini, %45,6’sı (67 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye’ye gideceğini, %16,3’ü (24 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti olduğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %12,9’u (19 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye’ye gidilecek ülkeler listesinden çıkartacağını belirtmişlerdir. \$1001-\$3000 aralığında gelire sahip katılımcıların %33,9’u (40 kişi) Türkiye’yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye’ye gideceğini, %39,8’i (47 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye’ye gideceğini, %33,3’ü (23 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti olduğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %8,5’i (10 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye’ye gidilecek ülkeler listesinden çıkartacağını belirtmişlerdir. \$3001- \$5000 aralığında gelire sahip katılımcıların, %39,1’i (49 kişi) Türkiye’yi yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye’ye gideceğini, %33,3’ü (23 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye’ye gideceğini, %21,7’si (15 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti olduğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %5,8’i (4 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye’yi gidilecek ülkeler listesinden çıkartacağını belirtmiştir. \$5001 ve üzeri gelire sahip katılımcıların %30,8’i (24 kişi) Türkiye’nin yardımsever bir ülke olarak düşünüp Türkiye’ye gideceğini, %43,6’sı (34 kişi) algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmadığından Türkiye’ye gideceğini, %19,2’si (15 kişi) Türkiye hakkında kafasında soru işareti olduğundan Türkiye tatilini erteleyeceğini, %6,4’ü (5 kişi) algısının olumsuz olarak etkilendiğinden Türkiye’yi gidilecek ülkeler listesinden çıkartacağını belirtmişlerdir.

3.9. SENARYO 8’E İLİŞKİN BULGULAR

Senaryo 8’de Türkiye’de sığınmacıların yarattığı çevresel, toplumsal ve güvenlik sorunları nedeniyle tatilini başka bir destinasyonda geçiren bireylerin, sığınmacıların Türkiye’yi terk etmesi durumunda Türkiye’yi tercihleri arasında yeniden alıp almayacağı ölçülmüştür. Katılımcıların Senaryo 8’e verdiği cevapların

dağılımı incelendiğinde; %74,8'i (308 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %25,2'si (104 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların demografik özelliklerine göre Senaryo 8'e verdikleri cevaplar aşağıdaki gibidir.

Tablo 56: Katılımcıların Yaşlarına Göre Senaryo 8'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 8			Türkiye'yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.	Sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye'yi gitmeyi tercih etmem.	Toplam
Yaş	18-35	Kişi	223	67	290
		Yüzde	76,9	23,1	100
	36-49	Kişi	58	21	79
		Yüzde	73,4	26,6	100
	50 ve Üzeri	Kişi	27	16	43
		Yüzde	62,8	37,2	100
	Toplam	Kişi	308	104	412
		Yüzde	74,8	25,2	100

Tablo 56'da katılımcıların yaş gruplarına göre Senaryo 8'e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; 18-35 yaş aralığında olan katılımcıların %76,9'u (223 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %23,1'i (67 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. 36-49 yaş aralığında olan katılımcıların ise, %73,4'ü (58 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %26,6'sı (21 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. 50 ve üzeri yaş aralığında olan katılımcıların %62,8'i (27 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %37,2'si (16 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 57: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryo 8’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 8			Türkiye’yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.	Sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye’yi gitmeyi tercih etmem.	Toplam
Cinsiyet	Kadın	Kişi	177	44	221
		Yüzde	80,1	19,9	100
	Erkek	Kişi	131	60	191
		Yüzde	68,6	31,4	100
	Toplam	Kişi	308	104	412
		Yüzde	74,8	25,2	100

Tablo 57’de katılımcıların cinsiyetlerine göre Senaryo 8’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; kadın katılımcıların %80,1’i (177 kişi) Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %19,9’u (44 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Erkek katılımcıların ise %68,6’sı (131 kişi) Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %31,4’ü (60 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 58: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 8’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 8			Türkiye’yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.	Sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye’yi gitmeyi tercih etmem.	Toplam
Medeni Hal	Bekâr	Kişi	235	74	309
		Yüzde	76,1	23,9	100
	Evli	Kişi	73	30	103
		Yüzde	70,9	29,1	100
	Toplam	Kişi	308	104	412
		Yüzde	74,8	25,2	100

Tablo 58’de katılımcıların medeni durumlarına göre Senaryo 8’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; bekâr katılımcıların %76,1’i (235 kişi)

Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %23,9’u (74 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Evli katılımcıların ise %70,9’u (73 kişi) Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %29,1’i (30 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 59: Katılımcıların Çocuk Durumuna Göre Senaryo 8’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 8			Türkiye’yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.	Sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye’yi gitmeyi tercih etmem.	Toplam
Çocuk Durumu	Var	Kişi	72	37	109
		Yüzde	66,1	33,9	100
	Yok	Kişi	236	67	303
		Yüzde	77,9	22,1	100
	Toplam	Kişi	308	104	412
		Yüzde	74,8	25,2	100

Tablo 59’da göre katılımcıların çocuk sahibi olma durumlarına göre Senaryo 8’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; çocuk sahibi olan katılımcıların %66,1’i (72 kişi) Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %33,9’u (37 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Çocuk sahibi olmayan katılımcıların ise %77,9’u (236 kişi) Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %22,1’i (67 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 60: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 8’e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 8			Türkiye’yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.	Sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye’yi gitmeyi tercih etmem.	Toplam
Uyruk	Alman	Kişi	40	16	56
		Yüzde	71,4	28,6	100
	Amerika	Kişi	50	15	65
		Yüzde	76,9	23,1	100
	İngiliz	Kişi	46	15	61
		Yüzde	75,4	24,6	100
	Rus	Kişi	52	14	66
		Yüzde	78,8	21,2	100
	Ukraynalı	Kişi	21	9	30
		Yüzde	70	30	100
	İtalyan	Kişi	18	5	23
		Yüzde	78,3	21,7	100
	Afrikalı	Kişi	10	3	13
		Yüzde	76,9	23,1	100
	Fransız	Kişi	16	6	22
		Yüzde	72,7	27,3	100
	Diğer Asya	Kişi	24	9	33
		Yüzde	72,7	27,3	100
	Diğer Avrupa	Kişi	31	12	43
		Yüzde	72,1	27,9	100
	Toplam	Kişi	308	104	412
		Yüzde	74,8	25,2	100

Tablo 60’da katılımcıların uyruklarına göre Senaryo 8’e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; Alman katılımcıların %71,4’ü (40 kişi) Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %28,6’u (16 kişi) sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye’ye gitmeyi tercih etmeyeceklerini belirtmişlerdir. Amerikalı katılımcıların %76,9’u (50 kişi) Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %23,1’i (15 kişi) sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye’ye gitmeyi tercih etmeyeceklerini belirtmişlerdir. İngiliz katılımcıların %75,4’ü (46 kişi) Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %24,6’sı (15 kişi) sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye’ye gitmeyi tercih etmeyeceklerini belirtmişlerdir. Rus katılımcıların %78,8’i (52 kişi) Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %21,2’si (14 kişi) sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye’ye gitmeyi tercih etmeyeceklerini belirtmişlerdir. Ukraynalı katılımcıların %70’i (21 kişi) Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %30’u (9 kişi) sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye’ye gitmeyi tercih etmeyeceklerini belirtmişlerdir. İtalyan katılımcıların %78,3’ü (18 kişi) Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına

alacaklarını, %21,7'si (5 kişi) sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye'ye gitmeyi tercih etmeyeceklerini belirtmişlerdir. Afrikalı katılımcıların %76,9'u (10 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %23,1'i (3 kişi) sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye'ye gitmeyi tercih etmeyeceklerini belirtmişlerdir. Fransız katılımcıların %72,7'si (16 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %27,3'ü (6 kişi) sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye'ye gitmeyi tercih etmeyeceklerini belirtmişlerdir. Diğer Asya (Hint, Endonezyalı, Filipin, Çin ve Japon) uyruklu katılımcıların %72,7'si (24 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %27,3'ü (9 kişi) sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye'ye gitmeyi tercih etmeyeceklerini belirtmişlerdir. Diğer Avrupa (Polonyalı, İspanyol, Belçikalı, Litvanyalı, Slovak ve İsviçreli) uyruklu katılımcıların %72,1'i (31 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %27,9'u (12 kişi) sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye'ye gitmeyi tercih etmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 61: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senaryo 8'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 8			Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alırım	Sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye'ye gitmeyi tercih etmem.	Toplam
Eğitim Durumu	İlköğretim ve Lise	Kişi	54	16	70
		Yüzde	77,1	22,9	100
	Önlisans	Kişi	33	11	44
		Yüzde	75	25	100
	Lisans	Kişi	110	41	151
		Yüzde	72,8	27,2	100
	Lisansüstü Uzmanlık	Kişi	111	36	147
		Yüzde	75,5	24,5	100
	Toplam	Kişi	308	104	421
		Yüzde	74,8	25,2	100

Tablo 61'de katılımcıların eğitim durumlarına göre Senaryo 8'e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; ilköğretim-lise aralığında eğitim almış olan katılımcıların %77,1'i (54 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %22,9'u (16 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye'ye

gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Önlisans eğitimi almış katılımcıların ise %75'i (33 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %25'i (11 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Lisans eğitimi almış olan katılımcıların %72,8'i (110 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %27,2'si (41 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Lisansüstü/uzmanlık eğitimi almış olan katılımcıların ise %75,5'i (111 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %24,5'i (36 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 62: Katılımcıların Gelir Durumuna Göre Senaryo 8'e Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 8			Türkiye'yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım	Sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye'yi gitmeyi tercih etmem.	Toplam
Gelir Durumu	\$0- \$1000	Kişi	109	38	147
		Yüzde	74,1	25,9	100
	\$1001-\$3000	Kişi	88	30	118
		Yüzde	74,6	25,4	100
	\$3001-\$5000	Kişi	53	16	69
		Yüzde	76,8	23,2	100
	\$5001 ve Üstü	Kişi	58	20	78
		Yüzde	74,4	25,6	100
	Toplam	Kişi	308	104	421
		Yüzde	74,8	25,2	100

Tablo 62'de katılımcıların gelir durumlarına göre Senaryo 8'e verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; aylık geliri \$1000 ve altında olan katılımcıların %74,1'i (109 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %25,9'u (38 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. \$1001-\$3000 aralığında gelire sahibi olan katılımcıların ise, %74,6'sı (88 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %25,4'ü (30 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. \$3001-\$5000 gelir sahibi olan katılımcıların %76,8'i (53 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil

seçenekleri arasına alacaklarını, %23,2'si (16 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. \$5001 ve üstü gelire sahip olan katılımcıların ise, %74,4'ü (58 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %25,6'sı (20 kişi) sığınmacı sayısı azalsa bile tatil için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

3.10. SENARYO 9'A İLİŞKİN BULGULAR

Senaryo 9'da Türkiye'deki sığınmacıların yarattığı çevresel, toplumsal ve güvenlik gibi sorunlardan dolayı tatilini başka bir destinasyonda geçiren bireylerin, yasal düzenlemeler sonucunda sığınmacıların turistik bölgeler dışındaki yaşam alanlarında (kamplara) barınmaları durumunda Türkiye'yi tercihleri arasına yeniden alıp almayacağı ölçülmüştür. Katılımcıların Senaryo 9'a verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde; %75,5'i (311 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %24,5'i (101 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların demografik özelliklerine göre senaryo 9'a verdikleri cevaplar aşağıdaki gibidir.

Tablo 63: Katılımcıların Yaşlarına Göre ile Senaryo 9'a Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 9			Türkiye'yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.	Risk çok düşük olsa bile, riske girmek istemediğim için Türkiye'ye gitmem.	Toplam
Yaş	18-35	Kişi	228	62	290
		Yüzde	78,6	21,4	100
	36-49	Kişi	59	20	79
		Yüzde	74,7	25,3	100
	50 ve Üzeri	Kişi	24	19	43
		Yüzde	55,8	44,2	100
	Toplam	Kişi	311	101	412
		Yüzde	75,5	24,5	100

Tablo 63'de katılımcıların yaşlarına göre Senaryo 9'a verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; 18-35 yaş aralığında olan katılımcıların %78,6'sı (228 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %21,4'ü (62 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini

belirtmişlerdir. 36-49 yaş aralığında olan katılımcıların ise %74,7'si (59 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %25,3'ü (20 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. 50 ve üzeri yaş aralığında olan katılımcıların %55,8'i (24 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %44,2'si (19 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 64: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Senaryo 9'a Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 9			Türkiye'yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.	Risk çok düşük olsa bile, riske girmek istemediğim için Türkiye'ye gitmem.	Toplam
Cinsiyet	Kadın	Kişi	175	46	221
		Yüzde	79,2	20,8	100
	Erkek	Kişi	136	55	191
		Yüzde	71,2	28,8	100
	Toplam	Kişi	311	101	412
		Yüzde	74,8	24,5	100

Tablo 64'de katılımcıların cinsiyetlerine göre Senaryo 9'a verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; kadın katılımcıların %79,2'si (175 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %20,8'i (46 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Erkek katılımcıların ise %71,2'si (136 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %28,8'i (55 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 65: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Senaryo 9’a Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 9			Türkiye’yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.	Risk çok düşük olsa bile, riske girmek istemediğim için Türkiye’ye gitmem.	Toplam
Medeni Hal	Bekâr	Kişi	241	68	309
		Yüzde	78	22	100
	Evli	Kişi	70	33	103
		Yüzde	68	32	100
	Toplam	Kişi	311	101	412
		Yüzde	75,5	24,5	100

Tablo 65’de katılımcıların medeni durumlarına göre senaryo 9’a verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; bekâr katılımcıların %78’i (241 kişi) Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %22’si (68 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Evli katılımcıların ise %68’i (70 kişi) Türkiye’yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %32’si (33 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye’ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 66: Katılımcıların Çocuk Durumlarına Göre Senaryo 9’a Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 9			Türkiye’yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.	Risk çok düşük olsa bile, riske girmek istemediğim için Türkiye’ye gitmem.	Toplam
Çocuk Durumu	Var	Kişi	68	41	109
		Yüzde	62,4	37,9	100
	Yok	Kişi	243	60	303
		Yüzde	80,2	19,8	100
	Toplam	Kişi	311	101	412
		Yüzde	75,5	24,5	100

Tablo 66’da katılımcıların çocuk durumlarına göre Senaryo 9’a verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; çocuk sahibi olan katılımcıların %62,4’ü (68

kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %37,6'sı (41 kişi) risk çok düşük olsa bile, riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Çocuk sahibi olmayan katılımcıların ise %80,2'si (243 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %19,8'i (60 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 67: Katılımcıların Uyruklarına Göre Senaryo 9'a Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 9			Türkiye'yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.	Risk çok düşük olsa bile, riske girmek istemediğim için Türkiye'ye gitmem.	Toplam
Uyruk	Alman	Kişi	41	15	56
		Yüzde	73,2	26,8	100
	Amerika	Kişi	55	10	65
		Yüzde	84,6	15,4	100
	İngiliz	Kişi	45	16	61
		Yüzde	73,8	26,2	100
	Rus	Kişi	49	17	66
		Yüzde	74,2	25,8	100
	Ukraynalı	Kişi	20	10	30
		Yüzde	66,7	33,3	100
	İtalyan	Kişi	18	5	23
		Yüzde	78,3	21,7	100
	Afrikalı	Kişi	10	3	13
		Yüzde	76,9	23,1	100
	Fransız	Kişi	18	4	22
		Yüzde	81,8	18,2	100
	Diğer Asya	Kişi	23	10	33
		Yüzde	69,7	30,3	100
	Diğer Avrupa	Kişi	32	11	43
		Yüzde	74,4	25,6	100
	Toplam	Kişi	311	101	412
		Yüzde	75,5	24,5	100

Tablo 67'de katılımcıların uyruklarına göre Senaryo 9'a verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; Alman katılımcıların %73,2'si (41 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %26,8'i (15 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Amerikalı katılımcıların %84,6'sı (55 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %15,4'ü (10 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. İngiliz katılımcıların %73,8'i (45

kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %26,2'si (16 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Rus katılımcıların %74,2'si (49 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %25,8'i (17 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Ukraynalı katılımcıların %66,7'si (20 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %33,3' (10 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. İtalyan katılımcıların %78,3' (18 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %21,7'si (5 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Afrikalı katılımcıların %76,9'u (10 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %23,1'i (3 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Fransız katılımcıların %81,8'i (18 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %18,2'si (4 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Diğeri Asya (Hint, Endonezyalı, Filipin, Çin ve Japon) uyruklu katılımcıların %69,7'si (23 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %30,3' (10 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Diğeri Avrupa (Polonyalı, İspanyol, Belçikalı, Litvanyalı, Slovak ve İsviçreli) uyruklu katılımcıların %74,4' (32 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %25,6'sı (11 kişi) risk çok düşük olsa bile, riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 68: Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Senaryo 9'a Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 9			Türkiye'yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım	Risk çok düşük olsa bile, riske girmek istemediğim için Türkiye'ye gitmem.	Toplam
Eğitim Durumu	İlköğretim ve Lise	Kişi	54	16	70
		Yüzde	77,1	22,9	100
	Önlisans	Kişi	33	11	44
		Yüzde	75	25	100
	Lisans	Kişi	110	41	151
		Yüzde	72,8	27,2	100
	Lisansüstü Uzmanlık	Kişi	111	36	147
		Yüzde	75,5	24,5	100
	Toplam	Kişi	308	104	421
		Yüzde	74,8	25,2	100

Tablo 68'de katılımcıların eğitim durumlarına göre senaryo 9'a verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; ilköğretim- lise aralığında eğitim almış olan katılımcıların %77,1'i (54 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %22,9'u (16 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Önlisans eğitimi almış katılımcıların ise %75'i (33 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %25'i (11 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Lisans eğitimi almış olan katılımcıların %72,8'i (110 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %27,2'si (41 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Lisansüstü/uzmanlık eğitimi almış olan katılımcıların ise %75,5'i (111 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %24,5'i (36 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 69: Katılımcıların Gelir Durumlarına ile Senaryo 9'a Verdikleri Cevapların Dağılımı

Senaryo 9			Türkiye'yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım	Risk çok düşük olsa bile, riske girmek istemediğim için Türkiye'ye gitmem.	Toplam
Gelir Durumu	\$0- \$1000	Kişi	110	37	147
		Yüzde	74,8	25,2	100
	\$1001-\$3000	Kişi	89	28	118
		Yüzde	75,4	24,6	100
	\$3001-\$5000	Kişi	57	12	69
		Yüzde	82,6	17,4	100
	\$5001 ve Üstü	Kişi	55	23	78
		Yüzde	70,5	29,5	100
	Toplam	Kişi	311	101	421
		Yüzde	75,5	24,5	100

Tablo 69'da katılımcıların gelir durumlarına göre Senaryo 9'a verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde; aylık ortalama geliri \$1000 ve altında olan katılımcıların %74,8'i (110 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %25,2'si (37 kişi) risk çok düşük olsa bile, riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. \$1001-\$3000 aralığında gelir sahibi olan katılımcıların ise %75,4'ü (89 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %24,6'sı (28 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. \$3001-\$5000 aralığında gelir sahibi olan katılımcıların %82,6'sı (57 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %17,4'ü (12 kişi) risk çok düşük olsa bile riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. \$5001 ve üzeri gelire sahip olan katılımcıların ise %70,5'i (55 kişi) Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacaklarını, %24,5'i (23 kişi) risk çok düşük olsa bile, riske girmek istemedikleri için Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Araştırmanın amacı doğrultusunda 8 demografik ve 9 doğaçlama mantıklar yoluyla hazırlanmış senaryo formuna kullanılabilir 412 katılımcı cevabına ulaşılmıştır. Her bir senaryo sorusuna verilen cevaplar demografik sorular ekseninde yüzde ve frekans dağılımı esas alan çapraz tablolar yapılarak yorumlanmıştır. Bu

bağlamda demografik özelliklere göre her bir senaryo sorusuna verilen cevapların dağılımı aşağıda yer alan Tablo 70, Tablo 71, Tablo 72, Tablo 73 ve Tablo 74’de özetlenmiştir.

Tablo 70: Senaryo 1 ve Senaryo 2 Özeti

	YAŞ	CİNSİYET	MEDENİ DURUM	ÇOCUK DURUMU	EĞİTİM DURUMU	GELİR DURUMU	UYRUK	TÜRKİYE’DE BULUNMA
SENARYO 1 Psikolojik Faktör Snobizm	18-35 ve 35-49 yaş arasındaki kişiler snobizm etkisi ile Türkiye’ye gideceklerini; 50 yaş ve üzeri kişiler ise destinasyon tercihlerini değiştirecekleri belirtmişlerdir.	Snobizm etkisi ile Türkiye’ye gideceklerini belirten kadınların sayısı erkeklere göre daha fazladır.	Snobizm etkisi ile Türkiye’ye gideceklerini belirten bekârların sayısı evlilerden daha fazladır.	Çocuk sahibi olmayan katılımcılar çocuk sahibi olan katılımcılara göre snobizm etkisi ile Türkiye’yi daha fazla tercih edeceklerini belirtmişlerdir.	Eğitim durumu yükseldikçe snobizm destinasyon seçimindeki etkisinin azaldığı belirlenmiştir.	Gelir düzeyleri arttıkça snobizm etkisi ile Türkiye’ye gidenlerin sayısında artış olduğu belirlenmiştir.	Alman Amerikan İtalyan Türkiye’ye gideceklerini; Ukraynalı ve Rus katılımcıların ise snobizm etkisi ile destinasyon tercihlerini değiştirecekleri belirlenmiştir.	
SENARYO 2 Fiziksel Faktörler	Tüm yaş grubundaki katılımcıların bir çoğu sığınmacıların yarattığı sorunlardan olumsuz etkilenip Türkiye tatilinden kısa tutacaklarını belirtmişlerdir.	Fiziksel sebeplerle destinasyon seçimini gerçekleştiren kadınların sayısı erkeklere göre Türkiye tatil tercihinden çıkaracakların sayısı fazladır.	Fiziksel sebeplerle destinasyon seçimini gerçekleştirecek bekâr katılımcıların arkadaşların görüşlerini esas alıp Türkiye’ye gideceğini belirtmişlerdir.	Çocuk sahibi olmayan katılımcıların Türkiye’ye gidenlerin sayısı çocuk sahibi olmayanlara göre fazladır.	Eğitim durumu yükseldikçe katılımcılar Türkiye’yi tatil seçenekleri arasından çıkararak başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir.	Katılımcıların gelir düzeyi arttıkça Türkiye tatil seçenekleri arasından çıkararak başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir.	İngiliz ve Afrikalı katılımcılar Türkiye’ye gitmekten vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.	Daha önce Türkiye’de bulunan katılımcıların Türkiye’yi tercih edeceklerin sayısı fazladır.

Tablo 71: Senaryo 3 ve Senaryo 4 Özeti

	YAŞ	CİNSİYET	MEDENİ DURUM	ÇOCUK DURUMU	EĞİTİM DURUMU	GELİR DURUMU	UYRUK	TÜRKİYE'DE BULUNMA
SENARYO 3 Macera ve Sosyalleşme	Yaş arttıkça sığınmacıların yarattığı güvenlik sorunun etkisini arttırdığından katılımcıların destinasyon tercihlerini değiştireceklerini belirtmişlerdir.	Kadın katılımcıların erkek katılımcılara göre sığınmacıların yarattığı güvenlik sorunundan daha az rahatsız olacaklarını belirtmişlerdir.	Bekâr ve çocuk sahibi olmayan katılımcıların Türkiye'ye gidenlerin sayısı daha fazladır.	Çocuğu olan katılımcıların sığınmacıların yarattığı güvenlik sorunundan rahatsız olmayarak Türkiye gideceklerini belirtmişlerdir.	Eğitim düzeyi yükseldikçe sığınmacıların yarattığı güvenlik sorunun etkilenecek katılımcılar Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.	Gelir düzeyi düşük olanlar sığınmacıların yarattığı güvenlik sorunundan etkilenmeyip Türkiye'ye gideceği, gelir düzeyi yüksek olanların ise başka destinasyon tercih edeceklerini belirtmişlerdir.	İngiliz, Alman, Amerikalı ve Rus katılımcıların bir çoğu sığınmacıların yarattığı güvenlik sorunundan çok fazla etkilenmeyip Türkiye'ye gideceklerini belirtmişlerdir.	
SENARYO 4 Alışveriş Olanakları	Katılımcıların yaşları arttıkça sığınmacıların dilenmesinden rahatsız olup Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.	Cinsiyete göre hem kadın hem erkek katılımcıların çoğu dilenme sorunundan etkilenmeyip Türkiye'ye gideceklerini belirtmişlerdir.	Medeni hal'e göre hem evli hem de bekâr katılımcıların çoğu dilenme sorunundan etkilenmeyip Türkiye'ye gideceklerini belirtmişlerdir.	Çocuğu olan katılımcıların çocuğu olmayan katılımcılara göre Türkiye tatili hediye olsa bile tatilden vazgeçenlerin sayısından fazladır.	Eğitim düzeyi yükseldikçe dilenme sorunundan etkilenerek katılımcılar Türkiye tatilinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.	Gelir düzeyi arttıkça dilenme sorunundan etkilenerek katılımcılar Türkiye tatilinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.	İngiliz, Alman, Amerikalı, Rus ve Ukraynalı katılımcıların bir çoğu dilenme sorunundan etkilenmediğinden Türkiye'ye gideceğini belirtmişlerdir.	Daha önce Türkiye'de bulunmayan katılımcılar bulunan katılımcılara göre dilenme sorunundan etkilenerek Türkiye tatilinden vazgeçenlerin sayısı fazladır.

Tablo 72: Senaryo 5 ve Senaryo 6 Özeti

	YAŞ	CİNSİYET	MEDENİ DURUM	ÇOCUK DURUMU	EĞİTİM DURUMU	GELİR DURUMU	UYRUK	TÜRKİYE'DE BULUNMA
SENARYO 5 Turizm Olanakları	50 yaş ve üzeri katılımcılar yarattığı çevresel sorunlardan rahatsız olarak destinasyon tercihini değiştireceklerini belirtmişlerdir.	Erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre sığınmacıların yarattığı çevresel sorunlardan daha fazla etkilendiklerini belirtmişlerdir.	Evli katılımcıların bekâr katılımcılara göre sığınmacıların yarattığı çevresel sorunlardan daha fazla etkilenecek Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.	Çocuk sahibi olmayan katılımcılar sığınmacıların yarattığı çevresel sorunlardan daha az etkilenecek Türkiye'yi gideceklerini belirtmişlerdir.	Eğitim düzeyi arttıkça sığınmacıların yarattığı çevresel sorunlardan rahatsız olarak Türkiye tatiline vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.	Gelir düzeyi arttıkça sığınmacıların yarattığı çevresel sorunlardan rahatsız olarak Türkiye tatilinden vazgeçeceklerini belirtmişlerdir.	Fransız katılımcıların diğer uyruklara göre sığınmacıların yarattığı çevresel sorunlardan rahatsız olarak Türkiye yerine başka bir ülke tercih edeceklerini belirtmişlerdir.	Daha önce Türkiye'de bulunmayan katılımcılar sığınmacıların yarattığı çevresel sorunlardan rahatsız olmayarak Türkiye'ye gideceklerini belirtmişlerdir.
SENARYO 6 Fiyat Duyarlılığı	Fiyatların düşmesi durumunda Tüm yaş grubundaki katılımcılar Türkiye'ye gideceğini belirtmişlerdir.	Fiyatların düşmesi durumunda hem kadın hem erkek katılımcılar Türkiye'ye gideceğini belirtmişlerdir.	Fiyatların düşmesi durumunda hem kadın hem erkek katılımcılar Türkiye'ye gideceğini belirtmişlerdir.	Fiyatların düşmesi durumunda hem kadın hem erkek katılımcılar Türkiye'ye gideceğini belirtmişlerdir.	Fiyatların düşmesi durumunda Tüm eğitim düzeyindeki Katılımcılar Türkiye'ye gideceğini belirtmişlerdir.	Fiyatların düşmesi durumunda Tüm gelir düzeyindeki Katılımcılar Türkiye'ye gideceğini belirtmişlerdir.	Fiyatların düşmesi durumunda Tüm katılımcılar Türkiye'ye gideceğini belirtmişlerdir.	Fiyatların düşmesi durumunda daha önce Türkiye'de bulunan ve bulunmayan tüm katılımcılar Türkiye'ye gideceğini belirtmişlerdir.

Tablo 73: Senaryo 7 ve Senaryo 8 Özeti

	YAŞ	CİNSİYET	MEDENİ DURUM	ÇOCUK DURUMU	EGİTİM DURUMU	GELİR DURUMU	UYRUK
SENARYO 7 Destinasyon İmajı	Yaş arttıkça Türkiye tatilinden vazgeçenlerin sayısı azalmıştır.	Kadın katılımcılar algılarının olumsuz etkilendiğinden dolayı Türkiye'ye gitmeyenlerin sayısı fazladır.	Bekâr katılımcıların algılarında herhangi bir değişiklik olmadığından Türkiye'ye gitme oranının evli katılımcılara göre daha fazladır.	Çocuk sahibi olan katılımcıların algıların olumsuz etkilenecek Türkiye tercihlerini değiştirenlerin sayısı fazladır.	Katılımcıların Eğitim düzeyleri arttıkça algıları olumsuz etkilenecek Türkiye tercihini değiştireceklerini belirtmişlerdir.	Gelir düzeyleri arttıkça algıları olumsuz etkilenecek Türkiye tercihini değiştireceklerini belirtmişlerdir.	Rusya katılımcıların algıları olumsuz etkilendiği için Türkiye tercihini değiştirenlerin sayısı fazladır.
SENARYO 8 Ülkeyi Terk Etme Haberleri	Sığınmacıların ülkeyi terk etmeleri durumunda tüm yaş grubundaki katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.	Sığınmacıların ülkeyi terk etmeleri durumunda hem erkek hem de kadın katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.	Sığınmacıların ülkeyi terk etmeleri durumunda hem evli hem de bekâr katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.	Sığınmacıların ülkeyi terk etmeleri durumunda hem çocuk sahibi hem de çocuk olmayan katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.	Sığınmacıların ülkeyi terk etmeleri durumunda tüm eğitim düzeyindeki katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.	Sığınmacıların ülkeyi terk etmeleri durumunda tüm gelir düzeyindeki katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.	Sığınmacıların ülkeyi terk etmeleri durumunda tüm katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.

Tablo 74: Senaryo 9 Özeti

	YAŞ	CİNSİYET	MEDENİ DURUM	ÇOCUK DURUMU	EGİTİM DURUMU	GELİR DURUMU	UYRUK
SENARYO 9 Kamplara Yerleştirme Haberleri	Sığınmacıların kamplara toplanması durumunda tüm yaş grubundaki katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.	Sığınmacıların kamplara toplanması durumunda hem erkek hem de kadın katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.	Sığınmacıların kamplara toplanması durumunda hem evli hem de bekâr katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.	Sığınmacıların kamplara toplanması durumunda çocuk sahibi olan ve olmayan tüm katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.	Sığınmacıların kamplara toplanması durumunda tüm eğitim düzeyindeki katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.	Sığınmacıların kamplara toplanması durumunda tüm gelir düzeyindeki katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.	Sığınmacıların kamplara toplanması durumunda tüm katılımcılar Türkiye'yi tekrar destinasyon tercihleri arasına alacağını belirtmişlerdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan alanyazın taramasında sığınmacıların, turistlerin destinasyon seçimine etkisine dair bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda Türkiye'deki sığınmacıların yarattığı sorunların, turistlerin destinasyon seçimine etki eden faktörler kapsamında incelenerek, demografik özelliklerin bu faktörler üzerindeki etkisi irdelenmeye çalışılmıştır.

Araştırmada ölçülmesi istenen ilk kavram Türkiye'deki sığınmacıların, psikolojik etkenler kaynaklı destinasyon seçimini gerçekleştirecek turistler üzerindeki etkisini ölçmektir. Bu bağlamda snobizm etkisi ile seyahate çıkan turistlerin üzerinde sığınmacıların etkisini belirlemek amacıyla Senaryo 1 hazırlanmıştır. Katılımcıların Senaryo 1'e verdiği cevaplar incelendiğinde %55,1'inin sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceği, %23,8'inin merak ettiği için Türkiye'ye gideceği fakat tatilini kısa tutacağı, %21,1'inin ise Türkiye'ye gitmek yerine başka ülkelere gitmeyi tercih edeceği tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak snobizm amaçlı destinasyon seçimi yapacak kişilerin sığınmacılardan herhangi bir rahatsızlık duymayacağını söylemek mümkündür. Bunun nedeni moda uyma veya arkadaşları taklit etme duygusundan kaynaklandığı düşünülmektedir. Yaş grupları incelendiğinde 18-35 ile 36-49 yaş arasındaki katılımcıların birçoğu sığınmacılardan rahatsız olmadıklarından Türkiye'ye gideceklerini belirtmiş, bir kısım ise ne olursa olsun snobizmin yarattığı merak duygusu ile Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacakları belirtmişler iken azınlıkta olan bir kısım ise Türkiye yerine başka bir ülke tercih edeceği üzerinde durmuştur. Başka bir ülke tercih edecek kişilerin yüzde olarak bakıldığında %32,6'sının 50 yaş ve üzeri olduğu bunun da yaş aralığından dolayı huzurlu ve sakin bir ortamda tatil geçirme isteği olabileceği söylenebilir. Cinsiyet dağılımları incelendiğinde, kadın katılımcıların erkek katılımcılara göre sığınmacılardan daha az rahatsız oldukları için Türkiye'ye gideceklerini belirtmişlerdir. Bunun nedenleri arasında kadınların moda destinasyonları daha çok takip etmesi olduğu düşünülebilir. Sığınmacılardan dolayı Türkiye'ye gitmeyerek tatillerini başka ülkede geçirmek isteyen erkek sayısı kadınlara göre daha fazladır. Bunun sebebi kadınların 2016 yılında arkadaşlarının gidip kendilerinin gidememelerinin altında yatan kıskançlık

duygusu olabileceği söylenebilir. Katılımcıların medeni hallerine göre bekâr katılımcıların evli katılımcılara göre sığınmacılardan daha az rahatsız olduğu belirlenmiştir. Bunun nedeni olarak bekâr katılımcıların özgürlük tutkusundan kaynaklandığı düşünülmektedir. Aile yaşantısına önem veren katılımcıların daha sakin huzurlu bir tatil geçirme isteğinden dolayı bir kısmının tatilini kısa tutacağı veya destinasyon değişikliğine gideceklerini belirtmişlerdir. Çocuk sahibi olmayan katılımcılar çocuk sahibi olan katılımcılara göre daha az sığınmacılardan rahatsız oldukları için Türkiye'ye gideceğini belirtirken, çocuk sahibi katılımcılar Türkiye'ye gitmek yerine diğer ülkelere gideceğini belirtmişlerdir. Bu durumun sebebi olarak çocuk sahibi olan katılımcıların sığınmacılardan oluşabilecek sorunlardan çocuklarını koruma isteği olabileceği kanısına varılmıştır. Bu durumda çocuk sahibi olan bireylerde çocuk sahibi olmayan bireylere göre snobizm yarattığı etkinin daha az olduğu kanısına varılmıştır. Uyruklarına göre Alman, Amerikalı, İngiliz ve İtalyan katılımcıların birçoğu sığınmacılardan rahatsız olmadığı için Türkiye'ye gideceği, Ukraynalı ve Rus katılımcıların sığınmacılardan rahatsız oldukları için Türkiye'ye gitme oranlarında düşüş olacağı belirlenmiştir. Bunun nedeni olarak Türkiye ile Rusya arasında yaşanan politik sorunların olduğu düşünülmektedir. Katılımcıların eğitim düzeyi arttıkça snobizm etkisinin azaldığı ve sığınmacılardan rahatsız olma durumundan dolayı Türkiye'yi tercihleri arasından çıkaracakları veya Türkiye'ye gitseler bile tatillerini kısa tutacaklarını tespit edilmiştir. Eğitim düzeyi arttıkça katılımcıların Türkiye'yi tercihleri arasından çıkarmalarının sebepleri arasında okuma yazma oranlarının fazlalığı ve gündemi takip etmelerinden dolayı sığınmacılar hakkında Türkiye'de çıkan haberlerin yarattığı etki olduğu düşünülmektedir. Gelir durumuna göre katılımcıların gelir durumu arttıkça sığınmacılardan rahatsız olmadıkları için Türkiye'ye gideceklerini belirtmişlerdir. Bunun sebebi olarak gelir durumu artan kişilerin modaya ayak uydurma, lüks tutkusu ve snobizmin etkisi olduğu söylenebilir.

Araştırmada sığınmacıların fiziksel etkenlerden dolayı destinasyon seçimini gerçekleştirecek turistler üzerindeki etkisi de belirlenmiştir. Katılımcıların Senaryo 2'ye verdikleri cevaplar incelendiğinde, %26'sının basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçeceği, %54,9'unun arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gideceğini fakat tatillerini kısa tutacakları,

%13,6'sının ÷lkedeki sığınmacı sorunu çözümlönceye kadar Türkiye tatilini erteleyeceği, %5,6'sının tatilden vazgeçeceği tespit edilmiştir. Bu bağlamda fiziksel etkenler ile destinasyon seçimini gerçekleştirecek katılımcılar üzerinde sığınmacıların olumsuz etki yarattığı söylenebilir. Bunun nedeni olarak sanayileşme ve bunun bir sonucu olarak kentleşmenin bir dizi sorunu beraberinde getirmesidir. Bu sorunlar insanın fiziksel ihtiyaçlarını gereği gibi karşılayamamalarına neden olmaktadır. Gürültü, trafik yoğunluğu, apartman yaşamı gibi birçok etken insanları yıpratmaktadır. Fiziksel olarak yıpranan bireyler rahat ve huzurlu bir ortamda tatillerini geçirmek istemektedirler. Yorulmuş yıpranmış ve stresten kurtulma ihtiyacında olan bireylerin sığınmacıların yaratacağı her sorundan kaçma eğiliminde olduğu kanısına varılmıştır. Yaş gruplarına göre dağılım incelendiğinde 18-35 yaş arasındaki katılımcıların %54,8'inin, 35-49 yaş aralığındaki katılımcıların %62'sinin arkadaşlarının görüşlerinin esas alarak Türkiye'ye gideceklerini belirtirken, 50 yaş ve üzerinde bu oranın %41,9'a düştüğü belirlenmiştir. Bu durumun sebebi olarak 35-49 yaş arasındaki katılımcıların aktif iş hayatının yarattığı dinlenme ihtiyacı olabileceği, 50 yaş üstü katılımcılarında emekli üçüncü yaş turizmüne yatkın sakin güvenli bir ortam arayışı içinde olduğundan kaynaklandığı düşünülmektedir. Cinsiyete göre kadın katılımcıların %27,1'i, erkek katılımcıların ise %24,1' basından öğrendiklerini esas alarak Türkiye'ye girmek yerine başka ÷lkeye gideceklerini belirtmişlerdir. Bunun nedeni olarak kadın katılımcılarında çalışma hayatına atılmasından dolayı iş yoğunluğu ve çevresel sorunların yarattığı stresini atmak için tatillerini huzurlu ortamda geçirme isteğinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Medeni duruma göre, evli katılımcıların %53,4'ü, bekâr katılımcıların %55,3'ü arkadaşlarının görüşlerini esas alarak Türkiye'ye gitmelerine rağmen kalacakları süreyi kısaltacaklarını belirtmişlerdir. Fiziksel ihtiyaçlarını karşılamak için destinasyon tercihinde bulunacak evli ve bekâr katılımcıların sığınmacılardan olumsuz etkilendiği tespit edilmiştir. Çocuk sahibi olanların, çocuk sahibi olmayanlara göre Türkiye'ye daha fazla gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacaklarını belirtmişlerdir. Bu durumun nedeni olarak dinlenme ve iş yorgunluğunun atmak isteyen katılımcıların çocuklarıyla huzurlu vakit geçirecekleri ortamda tatillerinin sürdürmek istemelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. İngiliz ve Afrikalı katılımcılar Türkiye'ye gitmekten tamamen vazgeçerken, Amerikalı ve Alman katılımcılar

Türkiye'ye gideceklerini fakat tatillerini kısa tutacakları sonucuna varılmıştır. Eğitim ve gelir durumu arttıkça katılımcıların Türkiye'yi tatil seçenekleri arasından çıkarma seçeneğinde artış gözlemlenmiştir. Bunun nedeni olarak eğitim ve gelir düzeyi yüksek olan kişilerin yoğun iş temposundan dolayı sığınmacılarından uzakta kafalarını dinlemek istedikleri ve maddi olanakları doğrultusunda sığınmacıların olmadıkları ülkeleri tercih edecekleri kanısına varılmıştır. Tüketicilerin eğitim ve gelir düzeyi arttıkça sığınmacıların yarattığı negatif etki destinasyon tercihlerinin değişmesine neden olmaktadır. Daha önce Türkiye'de bulunan kişilerin bulunmayanlara göre Türkiye'yi tercih edeceklerin sayısının fazla olduğu belirlenmiştir.

Araştırmada Türkiye'de bulunan sığınmacıların yarattığı güvenlik sorununun, sosyalleşme ve macera amaçlı destinasyon seçimini gerçekleştirecek turistler üzerindeki etkisini ölçmek için Senaryo 3 hazırlanmıştır. Bu bağlamda %53,4'ünün kulüp arkadaşları ile birlikte Türkiye tatiline gideceği, %27,4'ünün merak ettikleri için Türkiye tatiline gideceği fakat tatilini kısa tutacağı, %19,2 ise kulüp arkadaşları gitse bile Türkiye tatilinden vazgeçeceği tespit edilmiştir. Katılımcıların macera ve heyecan arayan, karşılarına çıkabilecek her riski göze alan bireyler oldukları göz önüne alındığında, Suriyeli sığınmacıların yarattığı güvenlik sorununun destinasyon seçiminde önemli derecede etki etmediği kanısına ulaşılmıştır. Yaş grupları incelendiğinde 18-35 yaş aralığındaki katılımcıların %54,1'inin ve 36-49 yaş aralığındaki katılımcıların %63,3'ü kulüp üyelerine uyup Türkiye'ye gideceklerini belirtirken 50 yaş ve üzeri katılımcıların %30,2'si kulüp arkadaşlarına uyup Türkiye'ye gideceklerini belirtmişlerdir. Macera seyahatinin deneyimsel doğası, etkinliklere yeterli oranda fiziksel katılımı gerektirmektedir. Bu sebeple, macera seyahati katılımcıları genellikle 25- 40 veya 19-54 yaşları arasındadır (Sung, 2000: 70). Bu bağlamda 50 yaş ve üzeri katılımcıların macera turizminin risklerinin yanında sığınmacıların yarattığı güvenlik riskinden dolayı destinasyon tercihlerini değiştirecekleri kanısına ulaşılmıştır. Boş zaman rekreasyonlarını etkileyen önemli bir yaşam eğrisi değişkeni medeni haldir. Evli olan kişiler, bekârlara göre boş zaman rekreasyonları ile daha fazla ilgilidir. Buna rağmen macera seyahati etkinliklerinde evli olma durumu her zaman geçerli bir temel zorunluluktur (Garda, 2011:140). Bulgular bekâr katılımcıların %55,3'ünün Türkiye'ye kulüp arkadaşlarıyla gideceği,

evli katılımcıların ise %47,6'sının Türkiye'ye gideceğini göstermektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda bekâr katılımcıların daha özgür olmalarından dolayı sığınmacılardan rahatsız olmayacakları düşünülmektedir. Çocuk durumu incelendiğinde çocuk sahibi olan katılımcıların %40,4'ü Türkiye tatiline gideceklerini vurgularken çocuk sahibi olmayan katılımcıların ise %58,1'i Türkiye tatiline gideceğini belirtmiştir. Çocuk sahibi olan katılımcıların çocuklarının güvenliğini riske atmamak için Türkiye tatilini kısa tutacakları veya gitmeyecekleri düşünülmektedir. Eğitim durumu incelendiğinde ilköğretim ve lise mezunu katılımcıların %57,1'i Türkiye'ye gideceklerini belirtirken, lisansüstü/uzmanlık eğitimi almış kişilerin %51,7'si Türkiye'ye gideceğini belirtmiştir. Macera turizmi katılımcıları genellikle genç, eğitilmiş ve aktif kişilerdir (Ryan, 2002:21). Bu varsayımdan hareketle eğitilmiş düzeyi yüksek katılımcıların macera turizmine katılım oranlarının yüksek olsa bile sığınmacıların yarattığı güvenlik sorununa duyarsız kalmadıkları varsayımına ulaşılmıştır. Gelir durumu incelendiğinde \$1000 ve altında aylık gelire sahip bireylerin %49,7'si Türkiye tatiline gideceklerini vurgularken, \$5001 ve üstü gelir seviyesine %62,8'inin Türkiye tatiline gideceğini belirtmişlerdir. Düşük gelir seviyesine sahip bireyler, turistik etkinliklere yüksek gelir seviyesine sahip olanlara göre turistik amaçlı gezilere daha az katılırlar (Garda, 2011:141). Gelir seviyesi yüksek bireylerin lüks bölgeleri tercih etmeleri nedeniyle sığınmacıların rahatsız olmayacakları için Türkiye'ye gidecekleri kanısına varılmıştır. İngiliz, Alman, Amerikalı ve Rus katılımcıların birçoğu Türkiye tatil planına uyacağını belirtirken, İtalyan ve Diğer Asya (Hint, Endonezyalı, Filip, Çin ve Japon) uyruklu katılımcılar Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Araştırmada alışveriş olanakları bakımından çekiciliğe sahip bir destinasyon olarak Türkiye'ye, sığınmacıların yarattığı dilenme sorunu karşısında katılımcıların tercihlerinin ne yönde etkileneceği ölçülmüştür. Katılımcıların %60'ının Türkiye tatili hediye olduğu için Türkiye'ye giderek tatil planına uyacağını, %23,1'inin Türkiye tatiline gideceğine fakat kısa tutacağını, %16,9'unun ise Türkiye'ye tatile gitmeyerek tatilden vazgeçeceğini belirtmiştir. Bu bağlamda bir çekicilik unsuru olarak alışveriş olanaklarına sahip Türkiye'ye alışveriş amaçlı ziyarette bulunacak bireylerin sığınmacıların yarattığı dilenme sorunundan rahatsız olmayacağı kanısına ulaşılmıştır. Demografik dağılımlar incelendiğinde 18-35 yaş aralığındaki

katılımcıların %59,7'si ve 36-49 yaş aralığındaki katılımcıların %67,1'i hediye olduğu için Türkiye tatiline gideceğini belirtirken, 50 yaş ve üzeri katılımcıların %37,2'si hediye olduğu için Türkiye tatiline gideceğini belirtmişlerdir. Jansen-Verbeke (1987) alışveriş davranışına en olumlu bakan grup olarak 35 yaş ve altı ve 45-55 yaş arası orta yaş grubu olduğunu belirtmiştir. Cinsiyete göre hem kadın hem de erkek katılımcıların çoğu kendilerine Türkiye tatili hediye edilmesi durumunda, ülkede sığınmacıların olduğunu öğrenmelerine rağmen Türkiye'ye gitme konusunda kararlı olduklarını ifade etmişlerdir. Medeni duruma göre evli ve bekâr katılımcıların çoğu Türkiye tatili hediye edilmesi durumunda, sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye'ye gideceğini belirtmişlerdir. Çocuk durumu incelendiğinde çocuğu olan katılımcıların %21,1'i, çocuk sahibi olmayan katılımcıların ise %12,6'si Türkiye tatilinden tamamen vazgeçeceklerini belirtmişlerdir. Türkiye tatilinden vazgeçenlerin çocuğu olan katılımcılar olmasının sebebinin gazete, internet ve televizyonlarda yayılan çocuk dilencilerin varlığı ve onlara acıma duygusundan kaynaklandığı düşünülmektedir. İngiliz, Alman, Amerikalı, Rus ve Ukraynalı katılımcıların çoğunun Türkiye'ye gideceğini belirtirken, Diğer Asyalı katılımcıların Türkiye tatilinden vazgeçenlerin sayısında artış olduğu gözlemlenmiştir. Daha önce Türkiye'de bulunmuş katılımcıların daha önce Türkiye'de bulunmayan katılımcılara göre Türkiye tatilinden vazgeçenlerin sayısında artış olduğu söylenebilir. Eğitim ve gelir durumu arttıkça Türkiye tatilinden vazgeçen katılımcılar da bir artış gözlemlenmiştir. Bunun nedeni olarak eğitim ve gelire bağlı olarak eğitim durumu yüksek olan kişilerin tatil için ayırdıkları toplam gelir içerisinde alışveriş olanaklarına ayırdığı bütçenin kısıtlı olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmada doğal, tarihi ve kültürel kaynak olanakları bakımından zengin bir destinasyon tercih etmek isteyen katılımcıların destinasyon seçimi sığınmacıların yarattığı çevresel sorunların turistin destinasyon seçimini ne yönde etki edeceği ölçülmüştür. Bulgular, katılımcıların %42,2'sinin sığınmacılardan rahatsız olmayacağından Türkiye'ye gideceğini, %34,7'sinin Türkiye'ye gideceklerini fakat sığınmacıların az olduğu bölgeleri tercih edeceklerini, %23,1'inin Türkiye'ye gitmeyerek başka ülkeleri tercih edeceğini göstermektedir. Bu bağlamda katılımcıların %57,8'inin sığınmacıların yarattığı çevresel sorunlardan rahatsız

olacağını söylemek mümkündür. Yaş guruplarına göre dağılım incelendiğinde katılımcıların yaşları attıkça Türkiye'yi tercih oranlarında düşme gözlemlenmiştir. Yaş arttıkça kültür turizmine katılan kişi sayısı artış göstermesine rağmen sığınmacıların yarattığı çevresel sorunlardan dolayı Türkiye tercihi azaldığı görülmüştür. Erkek katılımcıların %37,2'si, kadın katılımcıların %46,2'si Türkiye'de sığınmacılardan rahatsız olmayacağından Türkiye'ye gideceğini belirtirken erkek katılımcıların %24,1'i kadın katılımcıların ise %22,4'ü başka bir ülkeyi tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Bunun nedeni olarak kadınların da çalışma hayatına girmesi ile yaşadıkları sıkıntı ve stresten olduğu düşünülmektedir. Evli katılımcıların %27,2'si bekâr katılımcıların ise %21,7'si Türkiye yerine başka bir ülkeyi tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Çocuk sahibi olan katılımcıların ise %29,4'ü, çocuk sahibi olmayan katılımcıların ise %21,1'i Türkiye yerine başka bir ülkeyi tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Alman ve Fransız katılımcıların diğer uyruklara göre Türkiye yerine başka bir ülke tercih edenlerin sayısının daha fazla olduğu belirlenmiştir. İlköğretim-lise aralığında eğitim almış bireylerin %18,6'sı ve gelir durumu \$1000 ve altında olanların %23,1'i, yüksek lisans/uzmanlık eğitimi almış katılımcıların %25,2'si ve \$5001 ve üzeri gelire sahip katılımcıların %29,5'i Türkiye'ye gitmeyerek başka ülke tercih edeceğini belirtmişlerdir. Eğitim ve gelir durumu arttıkça Türkiye destinasyonundan vazgeçen bireylerin arttığı görülmüştür.

Araştırmada fiyat duyarlılığı olan turistler üzerinde sığınmacıların yarattığı etki de belirlenmiştir. Sığınmacıların varlığından dolayı turizmi canlandırmak için işletmelerin indirim ve promosyon uygulamaları durumunda katılımcıların %62,2'si fiyatların uygun olmasını göz önüne bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye gideceğini, %31,8'i fiyatlar uygun olsa bile sığınmacılardan rahatsız olacağından Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtmişlerdir. Destinasyon deneyimini yaşamak isteyen turistler bir takım maddi fedakârlıklarda bulunurlar. Harcanabilir gelirlerinden, tasarruflarından veya borçlanma yoluyla sağladıkları kaynaklardan seyahat harcamalarını karşılamaktadırlar. Bu nedenle fiyat destinasyon karar verme sürecinde önemli bir etkidir (Özdemir, 2007:198). Bu bağlamda yapılan indirim ve promosyonların cazip olması durumunda sığınmacıların destinasyonda olması turistlerin seçiminde önemli rol oynamayacağı kanısına ulaşılmıştır. 18-35 yaş aralığındaki katılımcıların %59,7'si ve 39-49 yaş aralığındaki katılımcıların %68,4'ü,

50 yaş ve üzeri katılımcıların ise %58,1'i fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacıların olmasına rağmen Türkiye'ye gideceğini belirtmiştir. Yaş gruplarına göre katılımcıların birçoğu fiyata karşı duyarlı olduğu kanısına varılmıştır. Kadın katılımcıların %71,5'i, erkek katılımcıların ise %64,4'ü fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurup sığınmacılardan rahatsız olmayacakları için Türkiye'ye gideceklerini belirtmişlerdir. Bu alışveriş gibi destinasyonun sunduğu diğer yan hizmetlerinden yararlanma fırsatı bulma imkânı sağlayacaktır. Bekâr katılımcıların %69,9'u, evli katılımcıların %63,1'i fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılardan rahatsız olmayacakları için Türkiye'ye gideceklerini belirtmişlerdir. Bekâr katılımcıların arkadaşları, evli katılımcıların ise aileleri ile birlikte uygun fiyata tatil geçirme fırsatı yarattığı için hem evli hem de bekâr katılımcıların sığınmacılardan rahatsız olmayarak Türkiye'ye gideceği sonucuna varılmıştır. Çocuk sahibi olan katılımcıların %58,7'si, çocuk sahibi olmayan katılımcıların %71,6'sı fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılardan rahatsız olmayacağı için Türkiye'ye gideceğini belirtmişlerdir. Bunun nedeni olarak çocuklar için yapılan indirim ve promosyonların olduğu düşünülmektedir. Alman, İngiliz, Amerikalı, Rus, Ukraynalı, Fransız, İtalyan ve Diğer Avrupa (Polonyalı, İspanyol, Belçikalı, Litvanyalı, Slovak ve İsviçreli) uyruklu katılımcıların birçoğu fiyatların düşük olmasını göz önünde bulundurup Türkiye'ye gideceklerini belirtmişlerdir. Diğer Asyalı (Hint, Endonezyalı, Filip, Çin ve Japon) katılımcıların ise daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacaklarından Türkiye'ye gitmeyecekleri belirlenmiştir. Eğitim düzeyine göre ilköğretim ve lise, önlisans, lisans ve lisansüstü/uzmanlık eğitimi almış katılımcıların birçoğu fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılardan rahatsız olmayacakları için Türkiye'ye gideceğini belirtmişlerdir. Gelir durumuna göre birçok katılımcı fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılardan rahatsız olmayacakları için Türkiye'ye gideceğini belirtmiştir. Eğitim ve gelir durumuna göre toplam gelirlerinin içerisindeki tatil harcamalarının payını minimum düzeyde tutmaya çalıştıklarından dolayı sığınmacılardan rahatsız olmayacakları için Türkiye'ye gidecekleri kanısına varılmıştır. Daha önce Türkiye'de bulunan katılımcıların %63,8'i, bulunmayan katılımcıların %71'i fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak

sığınmacılardan rahatsız olmayacağından Türkiye'ye gideceklerini belirtmişlerdir. Bu bağlamda fiyatların uygun olması durumunda daha önce Türkiye'de bulunan katılımcılar için tekrar Türkiye'yi ziyaret etme, daha önce Türkiye'de bulunmayan katılımcılar için ise Türkiye'yi görme fırsatı yarattığı düşünülmektedir.

Araştırmada sığınmacıların destinasyon imajı üzerindeki etkisi de ölçülmüştür. Destinasyon imajını ölçmek için Senaryo 7, Senaryo 8 ve Senaryo 9 hazırlanmıştır. Senaryo 7 ile Türkiye hakkında olumlu bir imaj algısı olan katılımcıların Türkiye'de çok sayıda sığınmacıya ev sahipliği yapması durumunda algılarının ne yönde etkileyeceği ölçülmüştür. Katılımcıların %31,1'i Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşünerek Türkiye'ye gideceklerini, %41,5'inin algısında olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmayacağından dolayı Türkiye'ye gideceklerini, %18'inin Türkiye hakkında kafasında soru işaretleri oluşacağını ve tatillerini erteleyeceklerini, %9,2'si algısının olumsuz olarak etkileneceğinden Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtmişlerdir. Bu bağlamda Türkiye'nin sığınmacılara ev sahipliği yapmasının turistlerin çoğunda destinasyon algısı üzerinde olumlu veya olumsuz bir etki yapmadığı kanısına ulaşılmıştır. Demografik bulgular incelendiğinde; cinsiyete göre sığınmacılardan dolayı algılarının olumsuz etkileneceğinden erkek katılımcıların %13,1'i, kadın katılımcıların ise %5,9'u Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Yaş grupları incelendiğinde, yaş arttıkça Türkiye'ye gidecek katılımcıların sayısının azaldığı belirlenmiştir. Serçek ve Serçek (2017) X, Y, Z kuşakları arasındaki destinasyon imaj algısındaki karşılaştırmada X kuşağının destinasyon kararı vermesinde en önemli etkenin güvenlik olduğu üzerinde durmuştur. Bu bağlamda yaş arttıkça sığınmacıların yarattığı güvenlik algısı nedeniyle 50 yaş ve üzeri katılımcıların Türkiye'yi tercih etmedikleri kanısına ulaşılmıştır. Beerli ve Martin, (2004) kadınların destinasyonları daha olumlu değerlendirdiklerini belirtmiştir. Kadınların destinasyonları daha olumlu değerlendirmesinden dolayı Türkiye'ye gidenlerin sayısı erkeklere göre daha fazladır. Bu bağlamda cinsiyete göre Senaryo 7'ye verilerin cevaplar incelendiğinde kadınların %5,9'u algısının olumsuz yönde etkileneceğinden Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtirken, erkeklerin %13,1'i algısının olumsuz yönde etkileneceğinden Türkiye'ye gitmeyeceğini belirtmiştir. Medeni hallere göre evli katılımcılar bekâr katılımcılara göre Türkiye algılarının daha olumlu olduğu ve

Türkiye'ye gitme oranının evli katılımcılara göre daha fazla olduğu belirlenmiştir. Çocuğu olan katılımcılardan Türkiye tatilinden vazgeçenlerin sayısı çocuğu olmayan katılımcılara göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Uyuğa göre Afrikalı katılımcılar Türkiye'nin yardımsever bir ülke olduğunu düşünerek Türkiye'ye gideceklerini, Alman, Amerikan ve Fransız katılımcılar algılarında herhangi bir değişiklik olmadığı için Türkiye'ye gideceklerini belirtmişlerdir. Algıları olumsuz etkilendiği için Türkiye'ye gitmeyecek katılımcıların %23,3'ünün Rus olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Eğitim düzeyinin yükselmesinin ve gelir artışının sığınmacılardan rahatsız olan katılımcı sayısında da artış yarattığı belirlenmiştir. Bu durumun eğitim ve gelir düzeyi yüksek olan kişilerin bir destinasyondan beklentilerinin yüksek olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Senaryo 8 ile sığınmacılardan dolayı katılımcıların zihninde oluşan olumsuz destinasyon imajı nedeniyle Türkiye'yi tatil seçenekleri arasından çıkardıktan sonra sığınmacıların ülkeyi terk etmeleri halinde Türkiye'yi yeniden tatil seçenekleri arasına alıp almayacakları belirlenmiştir. Katılımcıların %74,8'i Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacağını belirtirken, %25,2'si sığınmacılar azalsa da Türkiye'ye tatile gitmeyeceklerini belirtmiştir. Yaş, cinsiyet, medeni hal, çocuk durumu, uyruk, eğitim ve gelir gibi katılımcıların demografik özelliklere göre katılımcıların çoğu Türkiye'yi yeniden tatil seçenekleri arasına alacağını belirtmiştir.

Senaryo 9 ile sığınmacıların turistik bölgeler ve yaşam alanlarında barınmalarının katılımcıların zihninde yarattığı olumsuz destinasyon imajını olumlu yöne çevirmek için yasal düzenlemeler ile sığınmacıların şehir ve tatil yerleri dışında kamplarda barınmalarının sağlanması durumunda katılımcıların Türkiye'ye tercihinin ne yönde olacağı ölçülmüştür. Katılımcıların %75,5'i Türkiye'yi tekrar tatil seçenekleri arasına alacağını belirtirken, 24'5'i sığınmacıların yarattığı risk düşük olsa bile riske girmek istemediklerinden Türkiye'ye gitmeyeceklerini belirtmişlerdir. Demografik özelliklere göre cinsiyet, medeni hal, çocuk durumu, uyruk, eğitim ve gelir durumuna göre katılımcıların çoğu Türkiye'yi yeniden tatil seçenekleri arasına alacağını belirtmişlerdir. Bu bağlamda turistik bölgelerde ve yaşam alanlarında barınan sığınmacılar turistlerin gözünde bir risk algısı oluşturduğu ve destinasyon güvenliği açısından turistlerin kafasında soru işareti bulunduğunu söylemek mümkündür.

Araştırma sonuçlarına bağlı olarak destinasyon pazarlaması, yerel yönetimler, sektör temsilcileri ve gelecekte araştırma yapacak akademisyenlere yönelik önerilerde bulunmak faydalı olacaktır.

Pazarlama iletişimi tutundurma karması içinde yer alan reklam ve tanıtım destinasyonların pazarlaması açısından önemlidir. Bu bağlamda sığınmacıların Türkiye’de herhangi bir sorun çıkarmadığı ve destinasyonun güvenliğini vurgulayan tanıtım ve reklamlar yapılması, bunun yanında Türkiye’nin tatil için popüler bir destinasyon olduğunun yapılan reklam ve tanıtımlarda vurgulanması snobizm amaçlı seyahat edecek turistleri destinasyona çekmek için önem arz etmektedir.

Yılın yorgunluğu, işin stresi, şehir ortamının yarattığı bunalma hali, sağlık vb. fiziksel ihtiyaçları karşılamak için seyahate çıkacak bireyler için Türkiye’nin sağlık turizmi kapasitesine yönelik ve sahip olduğu kaplıca, şifalı sular vb. kaynaklar kullanılarak bunun yanı sıra trafik düzeni, gürültü ve çevre kirliliği olmayan bir destinasyon olduğuna vurgu yapılarak tanıtımlar yapılmalı ve sığınmacıların kaynaklara ve çevreye herhangi bir olumsuz etkisinin olmadığı vurgulanmalıdır.

Destinasyonlar için turizm en önemli sosyal ve ekonomik faaliyetlerden biridir. Gelirinin büyük bir kısmını turizmden sağlayan turizm destinasyonlarında yerel yönetimlere ve sektör temsilcilerine büyük görev düşmektedir.

Turistlerin bir destinasyonu tercih edip etmemelerindeki en önemli nedenlerden birisi destinasyonun güvenliğidir. Türkiye’de sığınmacıların yarattığı güvenlik sorununa ilişkin çıkan haberlerin dünya basınındaki yankıları turistlerin kararını önemli derecede etkilediği düşünülmektedir. Genç aktif macera arayan turistler ne kadar da sığınmacılar rahatsız olmadığını belirtse de orta yaş ve üçüncü yaş adı verilen turist grupları için karar vermede güvenlik önemli bir unsurdur. Bu bağlamda sığınmacılar hakkında çıkan gasp, hırsızlık, taciz gibi haberlere karşılık destinasyon yöneticileri tarafından Türkiye imajının olumlu etki edecek haberlerin artırılması sağlanmalıdır.

Sokak, cadde ve alışveriş merkezlerinin etrafında dilenen sığınmacılardan Türkiye’yi tercih eden turistlerin rahatsız olmaması için destinasyon yerel yönetimler tarafından dilenen sığınmacılar uzaklaştırılarak turistlerin destinasyonda huzurlu ve güvenilir bir şekilde alışveriş olanaklarından yararlanması sağlanmalıdır.

Doğal ve tarihi yapısı gereği Türkiye turizm açısından önemli bir destinasyon niteliği taşımaktadır. Doğal tarihi ve kültürel güzelliklere sahip bir destinasyon tercihinde bulunacak bireyler için Türkiye’de sığınmacıların oluşturduğu çevresel sorunlara karşı önlemler alınmalıdır. Plajlar ve doğal tarihi yapılar ve yakınlarındaki sığınmacılar destinasyon yöneticileri tarafından kontrol altına alınmalıdır. Bu bağlamda belediyeler turizm merkezleri dışında kamp veya rehabilitasyon merkezleri açarak hem sığınmacıların barınma sorununu hem de sığınmacıların yeni hayatlarına alışabilmeleri için rehabilitasyon hizmeti sağlamalıdır.

Ekonomik krizler, politik krizler vb. yaşanan birçok krizde destinasyon tutundurma çabaları için yapılan promosyonlar ile destinasyonların krizi en hafif şekilde atlamalarının sağlanması destinasyon yönetimi ve pazarlaması açısından önem arz etmektedir. Türkiye’de yaşanan sığınmacıların yarattığı krizin en hafif şekilde atlatılabilmesi için sektör yöneticileri tarafından promosyonlar ve indirimler yapılması (uçak, otel vs. indirimleri) krizin en hafif şekilde atlatılmasına olanak sağlayacaktır.

Sığınmacıların yarattığı sorunlar basında ve özellikle internette sık sık yer almakta bu durum ise Türkiye’nin imajına zarar vermektedir. Bu istenmedik durumun ortadan kaldırılabilmesi için tanıtım ve reklam faaliyetlerinde sığınmacıların Türkiye destinasyonu üzerinde çok fazla sorun yaratmadığına vurgu yapılarak Türkiye’nin sahip olduğu doğal güzellikler, tarihi ve kültürel çekicilikler, iklim koşulları, etkinlikleri, gastronomisi ve rekreasyonel olanaklarına vurgu yapmak suretiyle Türkiye imajı olumlu bir şekilde yansıtılarak, olumlu Türkiye imajı pekiştirilmelidir.

Gazete, dergi, internet vb. sosyal mecralarda sığınmacılar ile ilgili çıkan haberlerin yarattığı olumsuz destinasyon imajına karşı Türkiye’deki sığınmacıların şehir dışındaki alanlara kurulan kamplara yerleştirildiği ve şehir merkezleri ve turizm alanlarından uzaklaştırıldığı ve güvenli bir ortamın sağlandığı haberlerinin çeşitli mecralarda yayınlanmalıdır. Sığınmacıların yoğun olduğu bölgelerde yasal düzenlemeler yapılarak sığınmacıların şehir merkezlerinden uzaklaştırılması ve turizm destinasyonlarından uzaklaştırılarak kamplara yerleştirilmesi sağlanmalıdır.

Gelecekte yapılacak çalışmalar için birtakım öneriler geliştirmek mümkündür. İleride yapılacak çalışmalarda senaryolar yurt dışına çıkılarak

potansiyel turist olabilecek kişilere yüz yüze uygulanarak veya yüz yüze gerçekleştirilecek mülakatlarla konunun farklı boyutları araştırılabilir. Bunun yanında sığınmacıların bulunduğu diğer turizm destinasyonları üzerinde (Yunanistan gibi) uygulanarak karşılaştırma yapılabilir.



KAYNAKÇA

Adan, Ö. (2015). Destinasyon Marka İmajı ve Bir Pazar Bölümü Olarak İş Amaçlı Gelen Turistlere Yönelik Uygulanması. *Journal of Yasar University*. 10(39): 6607-6611.

Akbulut, B. A. (2014). *Turistik Destinasyon Olarak Ankara'nın Bilişsel ve Duygusal İmaj Bileşenleri Açısından Analizi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Aksu, M., Aktaş, A. R., Oku, O. ve Şentürk, F. K. (2013). Yabancı Turistlerin Güvenlik Algılarının Analizi: Alanya Örneği. *International Conference on Eurasian Economies*. 5(2): 744-754.

Aktaş, A. (2016). *Türkiye'de Yaşayan Suriyeli Kadın Mülteciler: Kilis Örneği*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Altundeger, N. ve Yılmaz, E. M. (2016). İç Savaştan Bölgesel İstikrarsızlığa: Suriye Krizinin Türkiye'ye Faturası. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 21(1): 289-301.

Ateşoğlu, İ. ve Türker, A. (2014). Tatil Yeri Seçiminde Ülke İmajının Turistin Risk Algısı Üzerine Etkisi. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*. 6(2): 9-28.

Avcıkurt, C. (2005). *Turizmde Tanıtma ve Satış Geliştirme*. İstanbul: Değişim Yayınları.

Ayaz, N. (2016). Ekonomik Krizlerin Turizm Sektörüne Olan Etkileri Üzerine Bir Araştırma. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 15(59): 1360-1371.

Ayaz, N., Batı, T. ve Gökmen, F. (2015). Safranbolu'yu Ziyaret Eden Yabancı Turistlerin Destinasyon İmajı Algıları. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Özel Sayı I: 54-69.

Ayazlar, G. (2016). Yerel Halkın Turizmin Etkilerine Yönelik Tutumlarını Anlamak: Yerel Halkın Bölge İmajı ve Turizme Desteği. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 9(43): 2538-2547.

Bahar, O. ve Korkmaz, F. B. (2010). Türkiye'de İç Göç Hareketlerinin İstihdam ve İşgücü Piyasalarına Etkileri. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 15(2): 43-61.

Bahar, O., & Kozak, M. (2013). *Turizm Ekonomisi*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Baloğlu, S. ve Uysal, M. (1996). Market Segments of Push and Pull Motivations: a Canonical Correlation Approach. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. 8(3): 32-38.

Baker, D. M. (2014). The Effects of Terrorism on the Travel and Tourism Industry. *International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage*. 2(1): 57- 67.

Barkın, E. (2014). 1951 Tarihli Mülteciliğin Önlenmesi Sözleşmesi. *Ankara Barosu Dergisi*.

Başak, C. (2011). *Mülteciler, Sığınmacılar ve Yasa Dışı Göçmenler*. Ankara: İçişleri Bakanlığı Genel Yayın No: 686.

Beerli, A. ve Martín, J. D. (2004). “Tourists’ Characteristics and the Perceived Image of Tourist Destinations: A Quantitative Analysis - A Case Study of Lanzarote, Spain. *Tourism Management*. 25(5): 623-636.

Beycan. (26.12.2016). Doğal afetler nelerdir, doğal afetler hakkında bilgi. <http://www.beycan.net/389/dogal-afetler-nelerdir-dogal-afetler-hakkinda-bilgi.html>, (11.03.2017).

Bitkal, S. (12.09.2014). Ulusötesi Göçler ve Mülteci Sorunu: Suriye Örneği. <http://akademikperspektif.com/2014/09/12/ulusotesi-gocler-ve-multeci-sorunu-suriye-ornegi/>, (15.02.2017).

Boyraz, Z. (2015). Türkiye'de Göçmen Sorununa Örnek Suriyeli Mülteciler. *Zeitschrift für die Welt der Türken Journal of World of Turks*. 7(2):35-58.

Buhalis, D. (2000). *Marketing the competitive destination of the future*. Tourism Management. 21(1): 97-116.

Carmichael, B. A. (2000). A Matrix Model For Resident Attitudes and Behaviours in a Rapidly Changing Tourist Area. *Tourism Management*. 21(6):601-611.

Cengiz, F. (2012). *Üçüncü Yaş Turistlere Yönelik Turistik Ürün Analizi :Alanya Uygulaması*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi) Alanya: Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Chen, C.-F. ve Tsai, D. (2007). How Destination Image and Evaluative Factors Affect Behavioral Intentions?. *Tourism Managment*. 28(4): 1115-1122.

Chilk, A. R. ve Hai, A. (2011). Political Stability: Country Image for Tourism Industry in Bangladesh. *Proceeding of the International Conference on Social Science, Economics and Art*. Malaysia: 2011: 58-65

Coltman, M. M. (1989). *Tourism Marketing*. New York: Van Nostrand Reinhold.

Cooper, C. ve Hall, M. C. (2008). *Contemporary Tourism: An International Approach*. Oxford:Butterwoth-Heinemann.

Correia, A., Valle, P. O. ve Moço, C. (2007). “Why People Travel to Exotic Places”, *International Journal of Culture. Tourism and Hospitality Research*. 1(1): 45-61.

Crompton, J. L. (1979). Motivations for Pleasure Vacations. *Annals of Tourism Research*. 6(4): 408–424.

Crompton, J. L. ve McKay, S. L. (1997). Motives of Visitors Attending Festival Events. *Annals of Tourism Research*. 24(2): 425-439.

Çakıcı, A. ve Aksu, M. (2007). Çekim Yeri Seçiminde Grup Etkisi: Yerli Turistler Üzerine Bir Araştırma. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*. 18(2):183-194.

Çakır, S. (2011). Türkiye’de Göç, Kentleşme/Gecekondu Sorunu ve Üretilen Politikalar. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*. (23): 209-222.

Çenberci, E. (2013). Yunanistan Borç Krizi ve Türk- Yunan Turizmine Etkileri (2011 Yılı İncelemesi). *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi*. 4(7): 106-121.

Çoğalan, S. (16.02.2017). Türkiye'deki sığınmacı sayısı 61 ülkenin nüfusundan fazla. <http://aa.com.tr/tr/turkiye/turkiyedeki-siginmaci-sayisi-61-ulkenin-nufusundan-fazla/751580>, (17.04.2017).

Çubukcu, K. ve Yaylı, A. (2016). Turistlerin Anadolu Misafirperverliği Algısının Müşteri Memnuniyeti ve Müşteri Sadakatine Etkisi. *Journal of Business Research-Türk İşletme Araştırmaları Dergisi*. 8(1): 282-307.

Dann, G. M. (1977). Anomie Ego-Enhancement and Tourism. *Annals of Tourism Research*. 4(4):184–194.

Demir, C. (2011). *Mutfak Turizminin Destinasyon Pazarlamasındaki Yeri*.(Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Demir, Ş. Ş. (2010). Çekici Faktörlerin Destinasyon Seçimine Etkisi:Dalyan Örneği. *Ege Akademik Bakış*. 10(3):1041-1054.

Deniz Haber Ajansı. (08.07.2015). *Ege Bölgesi'nde Turistlerin Yerini Suriyeliler Aldı*. <http://www.denizhaber.com.tr/ege-bolgesinde-turistlerin-yerini-suriyeliler-aldi-haber-63430.html>, (05.02.2017).

Deniz, T. (2014). Uluslar Arası Göç Sorunu Perspektifinde Türkiye. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 18(1): 175-204.

Diken, (2.08.2015). Tek Umutları Avrupaya Kaçmak.<http://www.diken.com.tr/tek-umutlari-avrupaya-kacmak-izmir-basmanede-suriyelilerin-bekleyisleri> suruyor/, (14.01.2017).

Dinç, Ş. (03.05.2015). Aksaray'ın adı da dili de rengi de değişti. <http://www.haberturk.com/gundem/haber/1072706-aksarayin-adi-da-dili-de-rengi-de-degisti>, (18.04.2017).

Duman, T. ve Öztürk, B. A. (2005). Yerli Turistlerin Mersin Kızkalesi Destinasyonu ve Tekrar Ziyaret Niyetleri ile İlgili Algılamaları Üzerine Bir Araştırma. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*.16(1): 9-23.

Edinsel, S. ve Adıgüzel, O. (2014). Türkiye'nin Sağlık Turizmi Açısından Son Beş Yılda Dünyada Ülkeleri İçindeki Konumu ve Gelişmeleri. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 4(2):167-190.

Efe, İ. (2015). *Türk Basınında Suriyeli Sığınmacılar*. İstanbul: SETA Yayınları.

Emekli, G. (2001). Doğal Felaketler ve Turizm: İzmir Örneği. *Türkiye Turizmini Araştırma Enstitüsü 2. Ulusal Turizm Sempozyumu*. İzmir:199-216.

Eroğlu, E. C., & Taşkiran, R. (2002). Sığınma Hakkı ve Mültecilerin Durumu. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*:105-128.

Ersun, N.ve Arslan, K. (2011). Turizmde Destinasyon Seçimini Etkileyen Temel Unsurlar ve Pazarlama Stratejileri. *Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*. 30(2):229-248.

Evren, S. ve Kozak, N. (2012). Eskişehir'in Çekici Faktörlerinin Günübirlik Ziyaretçilerin Bakış Açılıyla Değerlendirilmesi. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*. 23(2): 220-232.

Garda, B. (2011). Macera Turizmi Pazarına Genel Bir Bakış. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*. 14(1-2):201-224.

Gaziantep Ortak Akıl Raporu 2. (Ağustos, 2015). İçimizdeki Suriye. <http://gto.org.tr/upload/serbest/Icimizdeki-Suriye-Ortak-Akil-Raporu--2-113627.pdf>, (16.02.2017).

Gençay, E. (2015). *Kişilerin Tatile İlişkin Tercih ve Beklentileri:Adana Tufanbeyi Örneği*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi).

Gözlem Gazetesi. (31.07.2015). Bütün Ülkeye Yayılan Tehlike; Mülteci Sorunu 'Çözülemez' Doğru' Büyüyor!. www.gozlemgazetesi.com/HaberDetay/253/146032/butun-ulkeye-yayilan-tehlike-multeci-sorunu-cozulemez-dogrubuyuyor.html#.WJzVs9LyjIV, (04.02.2017).

Greenbaum, R. T. ve Hultquist, A. (2006). The Economic Impact of Terrorist Incidents on the Italian Hospitality Industry. *Urban Affairs Review*. 42(1): 113-130.

Gündem, B. (30.06.2015). Bodrum'da Turizmi Suriyeliler Baltıyor. <http://www.borsagundem.com/haber/bodrumda-turizmi-suriyelilerbaltaliyor/226797>. (16.01.2017).

Gündoğan, N. (2015). *Türkiye'de Yaşayan Sığınmacı ve Mültecilerin Psikososyal Gereksinimleri ve Psikolojik Belirtileri*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gürsoy, D. ve Rutherford, D. G. (2004). Host Attitudes Toward Tourism:: An Improved Structural Model. *Annals of Tourism Research*. 31(3):495-516.

Heung, V. C., Qu, C. ve Chu, R. (2001). The Relationship Between Vacation Factors And Socio-Demographic And Travelling Characteristics: The Case Of Japanese Leisure Travellers". *Tourism Management*. 22(3): 259-269.

Hsu, T.-K., Fan Tsai, Y. ve Wu, H.-H. (2009). The Preference Analysis For Tourist Choice Of Destination: A Case Study Of Taiwan. *Tourism Management*. 30(2):288-297.

Hürriyet. (21.06.2015). Bodrum'da parklardaki Suriyeliler. <http://www.hurriyet.com.tr/bodrum-da-parklardaki-suriyeliler-29345140>, (10.01.2017).

İç İşleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü. (2016). *2015 Türkiye Göç Raporu*. Ankara: T.C. İç İşleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Yayınları.

İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü. (29.03.2017) Geçici Koruma. http://www.goc.gov.tr/icerik3/gecici-koruma_363_378_4713, (24.04.2017).

İçöz, O. (2013). *Turistik Ürün Pazarlamasında Marka İmajını Rolü ve Bölgesel Marka İmajı Yaratma*. (Yayınlanmış Doktora Tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

İşkan Kanunu. (19.09.2016). Resmi Gazete.
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/09/20060926-1.html>, (24.12.2016).

Jang, S. S. ve Cai, L. A. (2002). Travel Motivations and Destination Choice: A Study of British Outbound Market. *Journal of Travel & Tourism Marketing*. 13(3):111-133.

Jang, S. ve Wu, C.-M. E. (2006). Seniors' travel motivation and the influential factors: An examination of Taiwanese seniors. *Tourism Management*. 27(2): 306–316.

Kanagaraj, C. ve Bindu, T. (2013). An Analysis of Push and Pull Travel Motivations of Domestic Tourists to Kerala. *International Journal of Management & Business Studies*. 3(2):112-118.

Karakaya, G. (2010). *Turistik Satın Alma Kararında Destinasyon İmajının Önemi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kassean, H. ve Gassita, R. (2013). Exploring Tourists Push and Pull Motivations To Visit Mauritius As a Tourist Destination . *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*. 2(3):201-209.

Kaya, A. S. (2016). *Türkiye'deki Suriyeli Sığınmacıların Sorunları; Nizip Örneği*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: İstanbul Yeniüzyıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kaypak, Ş. ve Bimay, M. (2016). Suriye Savaşı Nedeniyle Yaşanan Göçün Ekonomik ve Sosyo- Kültürel Etkileri: Batman Örneği. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*. 6(1): 84-110.

Kibritçiöğlu, A. (2001). Türkiye’de Ekonomik Krizler ve Hükümetler. *Yeni Türkiye Dergisi Ekonomik Kriz Özel Sayısı*. 1(7): 174-182.

Kim, S. S. ve Prideaux, B. (2005). “Marketing Implications Arising From a Comparative Study of International Pleasure Tourist Motivations, and Other Travel-Related Characteristics of Visitors to Korea”. *Tourism Management*. 26(3): 347-357.

Kirişçi, K. (2014). *Misafirliğin Ötesine Geçerken Türkiye'nin Suriyeli Mülteciler Sınavı*. Ankara: Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu & Brookings Enstitüsü.

Kızılkaya, A. ve Sönmez, N. (2003). Geçmişten Günümüze Güvenlik İhtiyacı ve Türk Polis Teşkilatı. *Çağın Polisi Dergisi*. (18): 19-23.

Kotler, P. (1994). *Marketing Management: Analysis, Planing, Implementation and Control*. Paramus: NJ: Prentice Hall International. 8. Baskı.

Kozak, M. (2002). “Comparative Analysis of Tourist Motivations by Nationality And Destinations”. *Tourism Management*. 23(3): 221-232.

Kozak, M. (2014). *Bilimsel Araştırma: Tasarım, Yazım ve Yayın Teknikleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Kozak, N., Kozak, A. M. ve Kozak, M. (2010). *Genel Turizm İlkeler - Kavramlar*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Köroğlu, A. (2004). Turizm İşletmelerinde Muhtemel Krizlere Yönelik Hazırlık Çalışmaları ve Seyahat Acentalarında Bir Uygulama. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 7(12): 69-87.

Kutvan, A. B. ve Kutvan, A. S. (2013). Turizm Planlamasında Destinasyon Çekiciliklerinin Ölçümü: Bir Yöntem Yaklaşımı. *International Journal of Economic and Administrative Studies*. 6(11): 160-184.

Kuveloğlu, D. (2004). *Turizm@gelecek.tr*. Ankara: Elips.

Leisen, B. (2001). Image Segmentation: The Case of a Tourism Destination. *Journal of Services Marketing*. 15(1):49-66.

Lepp, A. ve Gibson, H. (2008). Sensation Seeking And Tourism: Tourist Role, Perception Of Risk And Destination Choice. *Tourism Management*. (29): 740-750.

Li, P. S. (2008). World Migration in the Age of Globalization: Policy Implications and Challenges. *New Zealand Population Review*. 33(34): 1-22.

Limenya. (21.02.2016). Mülteci ile göçmen arasındaki farklar. <https://limenya.com/multeci-ile-gocmen-arasindaki-fark/html>, (04.04.2017).

Mahmutlar Post. (31.08.2015). Suriyeliler Baş Belası. <http://www.mahmutlarpost.com/suriyeliler-bas-belasi.html>, (10.02.2017).

Maxwell, J. A. (2005). *Qualitative Research Design: An Interactive Approach*. Sage Publications.

Milliyet. (08.07.2016). Florya Plajındaki Suriyeliler Sosyal Medyada Tartışma Yarattı. <http://www.milliyet.com.tr/florya-plajindaki-suriyeliler-gundem-2274668/>, (15.01.2017).

Murphy, P., Pritchard, M. ve Smith, B. (2000). The Destination Product and Its Impact On Traveler Perceptions. *Tourism Management*. 21(1): 43-52.

Neumayer, E. (2004). “The Impact Of Political Violence On Tourism: Dynamic Cross-Nation Estimation. *Journal Of Conflict Resolution*. 42(6): 259-281.

Oytun, O. (13.01.2015). Suriyeli Sığınmacıların Türkiye’ye Etkileri. <http://www.aljazeera.com.tr/gorus/suriyeli-siginmacilarin-turkiyeye-etkileri>, (15.02.2017).

Oytun, O. ve Gündoğar, S. (2015). *Suriyeli Sığınmacıların Türkiye’ye Etkileri*. Ankara: Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM) Yayınları.

Öter, Z. ve Özdoğan, O. N. (2005). Kültür Amaçlı Seyahat Eden Turistlerde Destinasyon İmajı:Selçuk-Efes Örneği. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*. 16(2): 127-138.

Özdemir, G. (2008). *Destinasyon Pazarlaması*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Özdemir, G. (2007). *Destinasyon Yönetimi ve Pazarlama Temelleri İzmir İçin Bir Destinasyon Modeli Önerisi*. (Yayınlanmış Doktora Tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özdemir, M. A. ve Kervankıran, İ. (2011). Turizm ve Turizmin Etkileri Konusunda Yerel Halkın Yaklaşımlarının Belirlenmesi: Afyonkarahisar Örneği. *Marmara Coğrafya Dergisi*. 2: 1-25.

Öztürk, S. (2015, Ağustos 31). Biz Bodrum'da Alternatif Turizm Derken, Suriye Gettosunu Kastetmemiştik. <http://blog.milliyet.com.tr/biz-bodrum-da-alternatif-turizm-derken--suriyeli-gettosunu-kastetmemistik/Blog/?BlogNo=508565>, (15.02.2017).

Paker, N. ve Vural, C. A. (2015). Destinasyon Olarak Marinaların Çekim Unsurları ve Yatçılığa Yönelmede Etkili İtici Motivasyon Faktörleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi Dergisi*. 7(2):228-257.

Paksoy, P. ve Çolakoğlu, N. (2010). Ekonomik Kriz Dönemlerinde Turizm ve Seyahat. *International Conference On Eurasian Economies*. İstanbul: 344-350.

Pekyaman, A. (2008). *Turistik Satın Alma Davranışında Destinasyon İmajının Rolü Afyonkarahisar Bölgesinde Bir Araştırma*. (Yayınlanmış Doktora Tezi). Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Pike, S. (2004). *Destination Marketing Organisations*. Australia: School of Advertising, Marketing and Public Relations. Queensland University of Technology.

Pizam, A. ve Smith, G. (2000). "Tourism and Terrorism: A Quantitative Analysis of Major Terrorist Acts and Their Impact on Tourism Destinations. *Tourism Economics*. 6(2): 123-138.

Reisinger, Y. ve Mavondo, F. (2006). Cultural Differences in Travel Risk Perception. *Journal of Travel and Tourism Marketing*. 20(1):13-31.

Rushell, R. (2003). Tourists and Refugees: Coinciding Sociocultural Impacts. *Annals of Tourism Research*. 30(4): 833-846.

Ryan, R. (2002). Equity, Management, Power Sharing and Sustainability, Issues of the 'New Tourism'. *Tourism Management*. 23(1): 17-26.

Sarıçay, S. N. ve Ünal, M. (2014). *Krizlerin Turizm Sektörü Üzerindeki Etkileri*. İzmir: Arge & Bülten- İzmir Ticaret Odası.

Seebaluc, V. N., Munhurrun, P. R., Naldoo, P. ve Rughoonauth, P. (2015). An analysis of the push and pull motives for choosing Mauritius as "the" wedding destination. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. (175): 201 – 209.

Selwood, J. (2003). *The Lure of Food: Food As an Attraction In Manibota*. Great Britain: Elseiver. Food Tourism Around the World: Management of Development and Markets. ss.178-180.

Semin, A. ve Sandıklı, A. (2012). *Tüm Boyutlarıyla Suriye Krizi*. Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezi (BİLGESAM), Rapor No:52.

Sevim, B., Seçilmiş, C. ve Gökem, O. (2013). Algılanan Destinasyon İmajının Tavsiye Davranışı Üzerine Etkisi: Safranbolu'da Bir Araştırma. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*. 9(20):115-129.

Serçek, G. ve Serçek, S. (2017). X, Y ve Z Kuşaklarındaki Turistlerin Destinasyon İmaj Algılarının Karşılaştırılması. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*. 14(1): 6-19.

Sırakaya, E. ve Mclellan, R. W. (1997). "Factors Affecting Vacation Destination Choices of College Students". *Anatolia: An International Journal of Tourism and Hospitality Research*. 8(3): 31-44.

Sop. (15.09.2014). Yaşasın Snobizm. <https://serhatademsop.wordpress.com/2014/-09/15/yaşasın-snobizm/>, (9.11.2017).

Sönmez, S. F. ve Graefe, A. R. (1998). Influence of terrorism risk on foreign tourism decisions. *Annals of Tourism Research*. 25(1): 112-144.

Söyler, S. ve Ertaş, M. (2015). Suriye Savaşının Turizme Etkisi: Sınır İlleri Üzerinde Bir Araştırma. 16. *Ulusal Turizm Kongresi Bildiriler Kitabı*. Detay Yayıncılık. Çanakkale: 869-884.

Sözcü. (30.06.2015). Suriyeli Dilenciler Antalya'yı İstila Etti. <http://www.sozcu.com.tr/2015/gundem/suriyeli-dilenciler-antalyayi-istila-etti-873211/>, (16.01.2017).

Stein, B. N. (1981). The Refugee Experience: Defining the Parameters of a Field of Study. *International Migration Review*. 15(1-2):320-330.

Stivachtis, Y. A. (2008). International Migration and the Politics of Identity and Security. *Journal of Humanities and Social Sciences*. 2(1):1-24.

Sung, H. H. (2000). *An Analysis of The Adventure Travel Market: From Conceptual Development to Market Segmentation*. (Yayınlanmış Doktora Tezi). Indiana: Purdue University.

Şahin, E. (2015). *Bir Destinasyon Unsuru Olarak Yerel Gastronominin Marka Şehir Planlamasında Etkileri: Gaziantep Örneği*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

T.C. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD). Barınma Merkezlerinde Son Durum. <https://www.afad.gov.tr/tr/2374/Barinma-Merkezlerinde-Son-Durum>, (20.02.2017).

Tayfun, A. (2002). Turist Yerli Halk Etkileşimi Üzerine Bir Araştırma. *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi*. 1(1): 1-11.

Tırnova, A. (21.08.2015). Türk Turizmi Aşağıya İstanbul Yukarıya. <http://www.gozlemgazetesi.com/HaberDetay/251/148088/turk-turizm-asagi-istanbul-yukari.html#.WLGbytLyjIU>, (14.02.2017).

Tosun, C.ve Jenkins, C. L. (1996). Regional Planning Approaches to Tourism Development: The Case of Turkey. *Tourism Management*. 17(7):519-531.

Tosun, C., Karamustafa, K. ve Çalhan, H. (2015). Tüketici Odaklı Yaklaşımla Destinasyon Performansının Değerlendirilmesi: Kapadokya Örneği. *Tüketici ve Tüketim Araştırmaları Dergisi*. 7(2):117-148.

Tulga, İ., Çeliker, N. ve Yağız, M. K. (2016). Analitik Hiyerarşi Yöntemiyle Destinasyon Seçimine Yönelik Bir Uygulama. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*. 8(1):191-199.

Tunç, A. (2001). Dünyadaki Türkiye İmajının Turizm Sektörüne Etkisi ve Bir Uygulama. *Gazi Üniversitesi Araştırma Fonu*, No: TTEF, 10/2001-01.

Tunç, A. Ş. (2015). Mülteci Davranışı ve Toplumsal Etkiler: Türkiye'deki Suriyelilere İlişkin Bir Değerlendirme. *Tesam Akademi Dergisi*. 2(2): 29-63.

Turizm Gazetesi. (01.07.2015). SAYD: Sokaktaki Suriyeli Göçmenler İmaja Zarar Veriyor. <http://www.turizm gazetesi.com/news.aspx?Id=77566>, (02.02.2017).

Türk Dil Kurumu. (26.09.2016). http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.581a11e8b65cd6.48092876, (02.11.2016).

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB). Turist Sayısı ve Turizm Geliri. https://www.tursab.org.tr/tr/turizm-verileri/istatistikler/turist-sayisi-ve-turizm-geliri/2003-gelirsayisi-ve-ortalama-harcama_68.html, (11.06.2017).

Uluslararası Göç Örgütü (IOM). (2009). *Göç Terimleri Sözlüğü*. Uluslararası Göç Örgütü.

Ulusoy, O. ve Sarıkaya, B. (2010). 5 N ve 1 Mülteci Basın Mensupları İçin El Kitabı. <http://www.multeci.org.tr/belgeler.aspx>, (03.01.2017).

Umur, M. ve Eren, D. (2016). Destinasyon İmajı ve Destinasyon Kişiliğinin, Ziyaretçi Memnuniyeti ve Geleceğe Yönelik Ziyaretçi Davranışı Üzerine Etkisi: Kapadokya Örneği. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 6(1): 271-294.

UNHCR. (2015). *Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği*. Figures at a Glance. <http://www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html>, (29.04.2017).

UNHCR. (2015). *Global Trends Forced Displacement in 2015*.

UNHCR. (2016). *MID-YEAR*. BM Mülteciler Yüksek Komiserliği.

United Nations World Tourism Organization;. (2007). A Practical Guide to Tourism Destination Management. *World Tourism Organization*, Spain. s: 1.

Ural, A. ve Kılıç, İ. (2006). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Usta, Ö. (2012). *Turizm Genel ve Yapısal Yaklaşım*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Ustasüleyman, T. ve Çelik, P. (2015). Ahs ve Bulanık Promethee Yöntemleriyle Destinasyon Seçimini Etkileyen Faktörlerin Önem Derecesinin Belirlenmesi ve En Uygun Destinasyon Seçimi. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*. (14): 85-102.

Ülker, E. (2010). *Destinasyon Pazarlamasında Destinasyon Seçimi Karar Verme Süreci Üzerine Bir Çalışma: Bozcaada Örneği*.(Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Edirne: Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Vardar, N. (08.09.2015). Mülteci, Göçmen, Sığınmacı Arasındaki Farklar?. <http://bianet.org/bianet/toplum/167434-multeci-gocmen-siginmaci-arasindakifarklar>, (04.01.2017).

Verbeke, M. J. (1987). Women, shopping and leisure. *Leisure Studies*. 6(1):71-86.

Whittaker, D. J. (2006). *Asylum Seekers and Refugees in the Contemporary World*. London and New York: Routledge Taylor & Francis Group is the Academic Division of T&F Informa plc.

Yavaş, Z.ve Zengin, B. (2015). Sakarya Destinasyonunun İmaj Algısına Yönelik Bir Araştırma. *Sakarya Üniversitesi İşletme Bilimi Dergisi*, 3(2):55-75.

Yenişehirlioğlu, E., Salha, H. ve Şahin, S. (2016). Politik Krizlerin Turizm Talebi Üzerindeki Etkisine Yönelik Bir Araştırma: Rusyanın Değişen Yüzü Ve Bu Değişimin Türkiye Turizmine Etkileri. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*. 2(3):74-83.

Yenişehirlioğlu, E., Yamaç, Z. ve Zengin, B. (2014). “Politik Krizlerin Turizm Talebi Üzerindeki Etkisine Yönelik Bir Araştırma: Gezi Parkı Eylemleri Örneği. *International Congress of Tourism and Managament Researches's*. Antalya: 1-15.

Yeşiltaş, M., Öztürk, İ. ve Türkmen, F. (2008). Terör Faaliyetlerinin Turizm Sektörüne Olan Etkilerinin Çözüm Önerileri Perspektifinde Değerlendirilmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 10(1): 175-191.

Yılmaz, B. S. ve Yılmaz, Ö. D. (2005). Terörizm ve Terörizmin Hedefi Olarak Turizm Endüstrisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 4(13): 39-58 .

Yoon, Y. ve Uysal, M. (2005). An examination of the effects of motivation and satisfaction on destination loyalty: a structural model. *Tourism Management*. 26(1): 45-56.

Yüksel, A., Mil, B. ve Bilim, Y. (2007). *Nitel Araştırma Neden Nasıl Niçin?*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Zengin, B. (2010). Turizm Sektörünün Türkiye Ekonomisine Reel ve Moneter Etkileri. *Akademik İncelemeler Dergisi*. 5(1): 102-126.

Zhang, H. Q. (2005). Impact Of The Tsunami On Chinese Outbound Tourism. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. 17(5): 433-435.

Zhang, J., Inbakaran, R. ve Jackson, M. (2006). Understanding Community Attitudes Towards Tourism and Host-Guest Interaction in the Urban - Rural Border Region. *Tourism Geographies*. 8(2):182-204.



EKLER

Ek 1: Türkçe Senaryo Formu



Senaryo Çalışması

Değerli Katılımcı;

Bu senaryo çalışması, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı'nda hazırlanan “Turistlerin Destinasyon Seçimine Sığınmacıların Etkisi: Türkiye'ye Yönelik Bir Araştırma” isimli yüksek lisans tezinde kullanılacaktır. Senaryonun amacı destinasyonlarda yaşayan sığınmacıların turistlerin destinasyon seçimi üzerinde etkisini incelemektedir. Verdiğiniz yanıtlar sadece akademik çalışma için kullanılacak olup, başka kişi ya da kurumlarla paylaşılmayacaktır. Görüşlerinizi paylaşarak çalışmamıza yaptığınız katkılar için teşekkür ederiz.

Doç. Dr. Yılmaz AKGÜNDÜZ

Dokuz Eylül Üniversite
yilmaz.akgunduz@deu.edu.tr

Volkan ARATİMUR

Dokuz Eylül Üniversitesi
volkanaratimur@hotmail.com

Demografik Özellikler

Yaşınız

() 18-35 () 36-49 () 50 ve üzeri

Cinsiyet

() Kadın () Erkek

Medeni Hal

() Bekâr() Evli

Eğitim Durumu

() İlköğretim () Lise () Ön lisans () Lisans () Lisansüstü

Gelir Durumunuz

() 0- 1000 () 1.001-3.000 () 3.001-5.000 () 5.001 ve üzeri

Çocuk Durumu

() Var () Yok

Uyruğunuz (Lütfen yazınız)

Daha önce Türkiye’de bulundunuz mu?

() Evet () Hayır

Senaryo 1:

Çok yakın bir arkadaşınız 2016 yılında tatil için Türkiye'yi tercih etmiştir. Siz elinizde olmayan sebeplerden dolayı 2016 yılında tatilinizi gerçekleştiremediniz. Arkadaşınızın gidip sizin gidemediğiniz Türkiye, sizde içten içe bir kıskançlık ve merak duygusu oluşturmuştur. 2017 yılında elinize bir fırsat geçmiş ve tatil için Türkiye'ye gitme fırsatı yakaladınız. O dönemde Türkiye'nin yaklaşık 3 milyon sığınmacıya ev sahipliği yaptığını öğrendiniz. Bu durumda tercihiniz ne olurdu?

- **Sığınmacılardan rahatsız olmadığım için Türkiye'ye giderim.**
- **Merak ettiğim için Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.**
- **Türkiye'ye gitmek yerine diğer ülkelere gitmeyi tercih ederim.**

Senaryo 2:

Yoğun olarak çalıştığınız için hem zihinsel hem de fiziksel olarak kendinizi yorgun hissettiğiniz ilk fırsatta tatile çıkmak istiyorsunuz. Uzun zamandır gitmeyi planladığınız Türkiye için hem tanıdıklarınızdan hem de internet bilgi toplamaya başladınız. İnternette Türkiye'de o dönemde yaklaşık 3 milyon sığınmacı olduğunu öğrendiniz. Daha önce Türkiye'ye giden arkadaşlarınız ise Türkiye'de çok sayıda sığınmacı olmasına rağmen rahatsız olmadıklarını söylediler. Bu durumda tatil için tercihiniz ne olurdu?

- **Basından öğrendiklerimi esas alarak Türkiye'ye gitmekten tamamıyla vazgeçer, başka ülkelere giderim.**
- **Arkadaşlarımla görüşmelerimi esas alarak Türkiye'ye gitmeme rağmen kaldığım süreyi azaltırım.**
- **Türkiye tatilini ülkedeki sığınmacı sorunu çözülene kadar ertelerim.**
- **Tatilden vazgeçerim...**

Senaryo 3:

Üye olduğunuz macera tutkunları kulübü, üyeler arasında sosyalleşmeyi artırmak ve yeni yerler keşfetmek amacıyla her yıl düzenli olarak tatil organizasyonu yapmaktadır. Gidilecek yer konusunda ise macera kulübü sosyal medya aracılığıyla üyelerinden 1 yıl öncesinden bilgileri toplamakta ve buna göre rezervasyonları yapmaktadır. 2017 yılı için kulüp tarafından Türkiye'ye gidilmesi planlanmasına rağmen tatilinize 2 ay kala Türkiye'de sığınmacıların olduğunu ve bu nedenle

güvenlik sorunları yaşanabileceğini öğreniyorsunuz. Bu durumda tercihiniz ne olurdu?

- **Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarımla birlikte gider, kulübün tatil planına uyarım.**
- **Türkiye tatiline kulüp arkadaşlarımla birlikte giderim ama tatilimi kısa tutarım.**
- **Kulüp arkadaşlarım gitseler bile ben Türkiye'ye gitmem.**

Senaryo 4:

Alışveriş yapmaya çok seven birisiniz. Bir alışveriş merkezindeki mağazada yapılan çekilişte, alışveriş merkezleri ve eğlence olanaklarıyla ünlü Türkiye'de iki kişilik bir tatil kazandınız. Basında Türkiye hakkında araştırma yaparken Türkiye'de çok sayıda sığınmacının olduğunu, alışveriş merkezlerinin yakınlarında dilendikleri ile ilgili haberleri gördünüz. Bu durumda tercihiniz ne olurdu?

- **Türkiye'ye tatili hediye olduğu için gider, tatil programına uyarım.**
- **Türkiye'ye giderim. Fakat tatilimi kısa tutarım.**
- **Türkiye'ye gitmem tatilden vazgeçerim.**

Senaryo 5:

2016 yılında tatilinizi geçirmek için gidilebilecek ülkeler hakkında bilgi almak için bir seyahat acentesine gittiniz. Acente görevlisine tarihi ve doğal güzelliklerin bir arada olduğu, ayrıca deniz kum ve güneş üçlüsünden de yararlanılabileceğiniz bir ülkeyi tercih etmek istediğinizi belirttiniz. Görevli, istekleriniz doğrultusunda Türkiye'nin de içinde yer aldığı üç ülke önerdi. İnternet üzerinden Türkiye hakkında yaptığınız araştırmada, Türkiye'de sığınmacıların olduğunu; park, bahçe, plajlarda konakladıklarını ve Türkiye'yi transit bir bölge olarak kullanıp botlar ile kaçak yollarla başka ülkelere göç ettiklerini öğrendiniz. Bu durumda tercihiniz ne olurdu?

- **Sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye'ye giderim.**
- **Türkiye'ye giderim. Fakat sığınmacıların az olduğu bölgeyi tercih ederim.**
- **Türkiye'ye gitmem diğer ülkeler arasından seçim yaparım.**

Senaryo 6:

Tatil için gidebileceğiniz ekonomik bir ülke araştırırken; Türkiye’de sığınmacıların yoğun olması nedeniyle işletmelerin turizmi canlandırmak ulaşım ve konaklama fiyatların da önemli oranlarda indirim yaptıklarını gördünüz. Bu durumda tercihiniz ne olurdu?

- **Fiyatların uygun olmasını göz önünde bulundurarak sığınmacılar olmasına rağmen Türkiye’ye giderim.**
- **Daha az masraflı olmasına rağmen sığınmacılardan rahatsız olacağım için Türkiye’ye gitmem alternatif ülkeler arasında seçim yaparım.**

Senaryo 7:

Türkiye’nin güzel bir iklime ve önemli tarihi eserlere sahip olduğunu biliyor, Türklerin misafirperver olduklarını düşünüyorsunuz. İş için daha önce Türkiye’ye gelmenize rağmen yoğunluğunuz nedeniyle Türkiye’nin tadını çıkaramadınız. Bu nedenle Türkiye sizin için gidilmesi gereken ülkeler listesinde ilk sıralarda yer alıyor. 2017 yılında tatile çıkmak için bir fırsat yakaladınız ve bu tatilinizi Türkiye’de geçirmeyi düşünüyorsunuz. Birçok haber kaynağından Türkiye’nin çok sayıda sığınmacıya ev sahipliği yaptığını öğrendiniz. Bu durum Türkiye’ye yönelik algınızı nasıl etkiler?

- **Türkiye’nin yardımsever bir ülke olduğunu düşünürüm ve Türkiye’ye giderim.**
- **Algımda olumlu veya olumsuz bir değişiklik olmaz ve Türkiye’ye giderim.**
- **Türkiye hakkında kafamda soru işaretleri oluşur. Türkiye tatilimi ertelerim.**
- **Algım olumsuz olarak etkilenir ve Türkiye’ye gidilecek ülkesinden çıkartırım.**

Senaryo 8:

Daha önceki yıllarda Türkiye’de tatil yapmak istemenize rağmen; Türkiye’de sığınmacı sayısı fazlalığı ve barınma, dilenme gibi çevresel sıkıntılar nedeniyle Türkiye’yi gidilecek ülkeler listesinden çıkartarak tatilinizi başka bir ülkede geçirmeyi tercih etmiştiniz. Son zamanlarda sığınmacıların büyük bir kısmının Türkiye’yi terk ettiklerini haberlerden öğrendiniz. Bu durumunda;

- **Türkiye’yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.**
- **Sığınmacı sayısı azalsa da tatil için Türkiye’yi gitmeyi tercih etmem.**

Senaryo 9:

Daha önceki yıllarda Türkiye’de tatil yapmak istemenize rağmen; Türkiye’de sığınmacı sayısı fazlalığı ve bu nedenle yaşanabilecek sorunlar nedeniyle Türkiye’yi gidilecek ülkeler listesinden çıkartarak tatilinizi başka bir ülkede geçirmeyi tercih etmişsiniz. Fakat sığınmacıların turistik bölgelerin dışındaki yaşam alanlarında (kamplarda) barınmaları için ülke yöneticilerinin yasal düzenlemeler yaptıklarını basından öğrendiniz. Türkiye’ye tatile arkadaşlarınızdan da bu bilgiyi teyit ettiniz. Bu durumda;

- **Türkiye’yi tekrar tatil seçeneklerim arasına alırım.**
- **Risk çok düşük olsa bile, riske girmek istemediğim için Türkiye’ye gitmem.**

Katılımınız İçin Teşekkür ederiz...

Ek 2: İngilizce Senaryo Formu



SCENARIO STUDY

Dear Participant;

This scenario study is prepared to use in a master thesis in the name of “The Effects of Immigrants on Tourists’ Destination Choices: A Research Study for Turkey”, in associated with Dokuz Eylül University, Social Sciences Institute, Tourism Management Department. The purpose of the case is to analyze the effects of immigrants, who live near the touristic destinations, on tourists’ destination choices. The answers that are provided by you will only be used for the purpose of the said academic study and will not be shared with third party individuals or institutions. We thank you for your contribution to our study as sharing your opinions with us.

Assoc. Prof. Yilmaz AKGUNDUZ

Volkan ARATIMUR

Dokuz Eylül University

Dokuz Eylül University

yilmaz.akgunduz@deu.edu.tr

volkanaratimur@hotmail.com

Demographical Characteristics

Age

() 18-35 () 36-49 () 50 and above

Gender

() Female() Male()

Marital Status

() Single () Married()

Educational Background

() Primary School () High School() Two-year Degree () Undergraduate Degree

() Master Degree

Income Level

() 0- \$1000\$ () \$1001- \$3.000 () \$3.001-\$5.000\$ () \$5.001 and above

Children

() Yes() No

Nationality (Please provide in written)

Have you ever been in Turkey?

() Yes () No

Scenario 1:

A very close friend of you preferred coming to Turkey in 2016 for a vacation. You could not spend your vacation in Turkey due to some unexpected reasons. Turkey, where your friend went to but you could not go to, occurred a jealousy and curiosity within you. You grab a chance for going to Turkey in 2017 for your vacation. However, you learn that Turkey has hosted nearly 3 million immigrants. In this scenario, what would be your decision?

- **I would come to Turkey because I am not irritated by immigrants.**
- **I would come to Turkey just for curiosity. However I would keep my vacation in the country short.**
- **I would prefer going to other countries instead of Turkey.**

Scenario 2:

You would like to go on a vacation when the first opportunity arises because you feel mentally and physically exhausted of extensive work. You start getting information from both your acquaintances and through internet about Turkey where you have planned to visit on for a long time. You learn that there are nearly 3 million immigrants in Turkey. However, your friends who were previously went to Turkey told you that they did not get bothered from the immigrants. In this scenario, what would be your choice?

- **I would totally defer to go to Turkey depending on what I learnt from the press, and prefer other countries.**
- **I would reduce the duration that I would spend in Turkey by going there as I would consider my friends' opinions.**
- **I would postpone Turkey vacation until immigration problem is solved in the country.**
- **I would cancel the vacation ...**

Scenario 3:

Adventure-lovers club that you are a member of make a holiday organization regularly in every year in order to increase the sociality among members and to discover new destinations. Adventure-lovers collects information from its members about the previous year using social media and book the reservations accordingly. Although the club currently planned to go to Turkey for 2017, 2 months before your vacation, you learnt that you might experience security problems in Turkey because of the excess number of immigrants. In this scenario, what would be your decision?

- **I would stick to my club's vacation plan and go to Turkey with my friends.**
- **I would go to Turkey with my club friends but keep my vacation short.**
- **I would not go to Turkey although my friends would go.**

Scenario 4:

You like shopping very much. You are awarded in a draw that is organized in a shopping mall with a vacation for two people in Turkey where is famous with its shopping malls and entertainment facilities. While making research about Turkey, you see some news in the press that there are many immigrants in Turkey and they bargain near shopping malls. In this scenario, what would be your decision?

- **I would stick to vacation program and go to Turkey because it is a gift.**
- **I would go to Turkey. However I would keep my vacation short.**
- **I would not go to Turkey as deferring from the vacation.**

Scenario 5:

You visit a travel agency to get some information about the countries you might go to spend your holiday in 2016. You tell agency representation that you would prefer a country which has historical and natural beauties and you might benefit from beautiful sea, sand and sun. The representative, depending on your criteria, suggests you three countries including Turkey. Through a research about Turkey in internet, you learn that there are many immigrants in Turkey and they stay at parks, recreations and beaches, and they try to immigrate to other countries with boats in illegal ways as using Turkey as a transit region. In this scenario, what would be your decision?

- **I would go to Turkey inspite of the immigrants.**
- **I would go to Turkey. However I would prefer regions where immigrants are in relatively low numbers.**
- **I would not go to Turkey and make my choice from other countries.**

Scenario 6:

While looking for an economically feasible country for your vacation, you learn that tourism institutions apply considerable discounts in transportation and accommodation fees in order to revive the tourism in Turkey because of the fact that there are intensive number of immigrants in Turkey. In this scenario, what would be your decision?

- **I would go to Turkey considering the low fees in spite of the immigrants.**
- **I would make my decision among alternative countries because I would be bothered from the immigrants although the fees are relatively more convenient.**

Scenario 7:

You know that Turkey has a nice climate and is a rich country in terms of important historical artifacts and you have a notion that Turkish people are hospitable. You could not spend time for pleasure when you came to Turkey for business purposes. Therefore, Turkey ranks one of the first places in your country list that you would like to go. You have a chance to go on a vacation in 2017 and consider goto Turkey for this vacation. However, you learn from different sources that Turkey hosts many immigrants. How would this condition affectyour attribute toward Turkey?

- **I would think that Turkey is a philanthropic country and I would go to Turkey.**
- **Neither negative nor positive changes occur on my attribute and I would go to Turkey.**
- **I would have hesitations about Turkey. I would postpone my vacationon Turkey.**
- **My attribution would be affected negatively and I would extract Turkey from my list.**

Scenario 8:

You preferred spending your vacation on another country as extracting Turkey from your country list that you would like to see because of the excessive number of immigrants, and related environmental issues including their accommodation and bargaining problems; although you had desire to spend your vacation on Turkey in the previous years. Recently, you learn that majority of immigrant start leaving Turkey. In this scenario;

- **I would re-include Turkey into my vacation options.**
- **I would not go to Turkey for a vacation although the number of immigrants decreases.**

Scenario 9:

You preferred spending your vacation on another country as extracting Turkey from your country list that you would like to see because of the excessive number of immigrants, and related environmental problems that might be happened; although you had desire to spend your vacation on Turkey in the previous years. You learnt that government issued legal regulations about immigrants to be located in living areas (immigrant camps) which were placed outside of the touristic destinations. You also confirmed this information from your friends that spent their vacation on Turkey. In this scenario;

- **I would re-include Turkey into my vacation options.**
- **I would not go to Turkey because I do not want to have any risks although the risk would be low.**

Thank you for your contribution...

Ek 3: Rusça Senaryo Formu

СЦЕНАРИЯ ИССЛЕДОВАНИЙ

Дорогие участники,

Это сценария исследования, разработанная в Докуз
Эйлюл Университеси Институт Социальных Наук Факультета Менеджмент
Туризма для магистерской дипломной работы на тему "Влияние заселения
беженцами при выборе места отдыха для туристов: Исследование для
Турции". Целью сценарий является влияние выбора направлений туристов в
условиях прибытия беженцев. Ваши ответы будут только использованы для
академической работы, другим лицам и организациям не будут предоставлены.

Мы благодарим за обмен мнениями и за внесенный вклад.

Doç. Dr. Ыылмаз АКГЮНДЮЗ

Докуз Эйлюл Университеси

yilmaz.akgunduz@deu.edu.tr

Волкан АРАТИМУР

Докуз Эйлюл Университеси

volkanaratimur@hotmail.com

Демографические особенности

Возраст

() 18-35 () 36-49 () 50 и более

Пол

() Муж. () Жен.

Семейное положение

() Холост () Женат (замужем)

Образование

() Среднее () Лицей, колледж () Двухгодичное профессиональное ()

Бакалавр

() Магистр

Доход

() 0-1000 () 1.001-3.000 () 3.001-5.000 () 5.001 и более

Дети

() Есть () Нет

Национальность (*Пожалуйста напишите*)



Были ли раньше в Турции?

() да () нет

Сценарие 1:

Ваш близкий друг решил провести отпуск в Турции в 2016. Вы по какой то причине в 2016 году не смогли провести отпуск. Ваш друг отправился в Турцию, зная что у Вас не получилось провести отпуск в Турции, у Вас возникла неприметная зависть и интерес к этому. В 2017 году у Вас выпала возможность провести отпуск в Турции. В этот период Вы узнали, что около 3 миллионов беженцев поселились в Турции. В такой ситуации какие возникли бы у Вас предпочтений?

- **из-за отсутствия дискомфорта от беженцев я поеду в Турцию.**
- **из-за интереса к Турции я отправлюсь туда. Однако на короткий срок.**
- **проведу отпуск в другой стране, нежели в Турции.**

Сценарие 2:

Из-за сложности работы как с умственной, так и физической стороны, при первой же возможности я отправлюсь в отпуск. Долгое время Вы планировали провести отпуск в Турции собрав информации как через знакомых так и с интернета. С интернета Вы узнали, что в Турцию в текущем году прибыло около 3 миллионов беженцев. Несмотря на беженцев это не привело к какому либо дискомфорту их друзей. В такой ситуации какие возникли бы у Вас предпочтений?

- **На основе того, что я узнал из прессы, отрицающего право поехать в Турцию, я предпочту отправиться в другие страны.**
- **На основании мнения моих друзей позволили бы сократить продолжительность моего пребывания, даже если я отправлюсь в Турцию.**
- **Стоит отложить поездку на отдых в Турцию пока не решаться проблемы беженцев в стране.**
- **Я бы отказался (-ась) от отпуска.**

Сценарие 3:

Вы стали членом клуба любителей приключений, каждый год члены клуба организуют отпуск для социального развития. Посредством масс-медиа на год заранее собирают информацию о членах клуба и смотря на это делают резервирование. Несмотря на то, что со стороны клуба был подготовлен план, Вы узнаете, что до 2 месяца до отпуска в Турции идет наплыв беженцев и возможное обострение уровня безопасности. Каким будет Ваше предпочтение?

- **Я поеду в Турцию с друзьями по клубу, буду участвовать во всех мероприятиях клуба.**
- **Я поеду в Турцию вместе с друзьями по клубу, но на короткий срок.**
- **Даже если поедут мои друзья по клубу, то я все равно не поеду в Турцию.**

Сценария 4:

Вам нравится делать поупки. В одном магазине торгового центра проводятся лотерея с торгово-развлекательными центрами Вы выиграли известные в Турции две путевки. В начале Вы узнали о крупном нахождении беженцев когда изучали информацию о Турции, Вы видели новости об их попрошайничестве возле торговых центров. В такой ситуации какие у Вас возникли предпочтения?

- **Из-за того, что это выигрыш, я поеду в Турцию на отпуск, буду использовать программу путевки.**
- **Я отправлюсь в Турцию, но проведу короткий срок своего отпуска там.**
- **Я не отправлюсь в Турцию, не проведу отпуск.**

Сценарие 5:

Для того чтобы провести отпуск в 2016 году Вы заранее обратились в туристическое агентство для получения информации о странах. Вы обратились к сотруднику агенства с предпочтением посетить страну с историческими местами и природой, а также возможно море, солнце и песок. Специалист предложил три страны, согласно Вашим предпочтением, включая Турцию. Исходя из данных в интернете про Турцию, нахождение беженцев, которые разместились в парках, садах, пляжах и Турция, используя Турцию

как транзитной страной для незаконного переселения в другие страны. В такие ситуации какие возникнут у Вас предпочтения?

- **Несмотря на присутствие беженцев я отправлюсь в Турцию.**
- **Я отправлюсь в Турцию. Однако в места в меньшем количестве беженцев.**
- **() Я не отправлюсь в Турцию, выберу другую страну для отпуска.**

Сценарие 6:

Изучая экономику страны для предстоящего отпуска, в связи с нагрузкой беженцев в Турции, для того, чтобы оживить транспортировку и гостепреимство Вы увидите скидки по основным коэффициентам. В такие ситуации какие возникнут у Вас предпочтения?

- **Принимая во внимание подходящие цены, несмотря на присутствие беженцев я отправлюсь в Турцию.**
- **Хотя несмотря на низкие расходы мне будет дискомфортно от нахождения беженцев, я не отправлюсь в Турцию.**

Сценарие 7:

Хорошая особенность Турции заключается в его климате и исторических ценностях, Вы считаете турков гостепреимным народом. Раньше из-за нагрузки туристов в Турции у Вас не получилось в полной мере насладиться отпуском. Поэтому Турция находится на верхней строчке, где Вы должны провести отпуск. В 2017 году у Вас выпала возможность провести отпуск и этот отпуск Вы задумываетесь провести там. От нескольких источников Вы узнали, что в большом количестве поселились беженцы. В такие ситуации какие возникнут у Вас предпочтения?

- **Я считаю, что Турция всегда готова протянуть руку помощи, и я отправлюсь в Турцию.**
- **Не будет иметь положительное или отрицательное изменение в моем восприятии, и я поеду в Турцию.**
- **У меня еще много сомнений по поводу Турции. Я отложил свой отпуск в Турции.**
- **Восприятие отрицательно сказывается, и я удалю из списка моего посещения Турцию.**

Сценарие 8:

Несмотря на то, что Вы в прошлые годы не хотели провести отпуск в Турции; в Турции увеличено количество беженцев и укрывавших, проблемы с окружением нищих, Вы удалили ис списка мест для проведения отпуска Турцию, и предпочли другую страну. Вы узнали, что в последнее время большая часть беженцев покидает из Турции. В такие ситуации какие возникнут у Вас предпочтения?

- **Я возвращу в этот список Турцию.**
- **Число лиц, ищущих убежища, уменьшилось, но я бы не предпочел поехать в Турцию на отдых.**

Сценарие 9:

В прошлые годы несмотря на нежелания провести отпуск в Турции; в Турции увеличилось число беженцев поэтому возникают проблемы. Вы удалили из списка мест для проведения отпуска Турцию, и предпочли другую страну. Вы узнали из прессы, что руководство страны сделало места для убежища (кемпинги). Вы подтвердили информацию от друзей в Турции. В этой ситуации..

- **Турцию я верну в список для проведения отпуска.**
- **Даже если риск слишком мал, я не собираюсь в Турцию, потому что я не хочу рисковать.**

Благодарим Вас за участие...